Amigoe

VANDAAG

102E JAARGANG — NO.: 122

VRIJDAG 31 MEI 1985

GENEVE — Het 1e gesprek in de 2e ronde van het wapenbeheersingsoverleg duurde gisteren 1,5 uur in de SU-ambassade in Geneve. In prive zei men aan beide kanten dat waarschijnlijk een top Reagan-Gorbastjov nodig is om de impasse te doorbreken. Als deze dit jaar of begin 86 er niet komt loopt het overleg gevaar te mislukken. De SU lijkt volgens de VS nog onbuigzamer dan het al was over Reagans Starwars- plan. De VS proberen bij het nu aangevangen beleg de ondermijning van het verdrag over anti-ballistische raketten van 72 tot staan te brengen. Bij het begin begroette men elkaar diplomatiek beleefd maar nuchter.

*****

BAGDAD — Irak en Iran meldden over en weer aanvallen op elkaars olie-installaties. Irak bombardeerde ook weer Iraanse steden en trof ook een olietanker.

*****

BEIRUT — Op verzoek van Cairo is er vandaag een zitting der Veiligheidsraad over de strijd bij de Palestijnse vluchtelingen- kampen bij Beirut. Libanon voelt daar niets voor. Ook gisteren werd weer fel gevochten. De presidenten Assad en Gemayel zetten hun overleg voort om uit dit probleem te komen. Zij menen dat alleen algemene hervormingen zoals Gemayel die opstelde bij de vorming van de regering van nationale eenheid uitkomst kunnen brengen. De Sji'itische Amal-militie heeft sinds vanmorgen het Sabra-kamp geheel in zijn macht en kondigde daarna eenzijdig een bestand af.

*****

PARIJS — Na de hongersnood in grote delen van Afrika is de cholera nu in opkomst. Eind mei waren er bij de Wereldgezondheidsorganisatie 10.000 gevallen geregistreerd. Op sommige plaatsen krijgt hij een epidemisch karakter.

*****

COLOMBO — Sri Lanka-president Jayewardene gaat dit weekeinde in India met premier Gandhi het Tamil-probleem bespreken. Vooral over de eventuele goede diensten welke India kan bewijzen. In India wonen miljoenen Tamils.

*****

MADRID — Bij 2 bloedige aanslagen in Spaans Baskenland zijn gisteravond 2 doden gevallen en 3 zwaargewonden. Het waren ETA-acties.

*****

PRETORIA — Angola heeft via de VS Pretoria laten weten dat men het overleg met Zuid Afrika heeft verbroken. Dit gebeurt na het incident met een Zuidafrikaans spionagecommando dat in Angola werd ontdekt. Het verzet in Mozambique heeft de spoorweg- verbinding tussen Maputo en Zuid Afrika afgesneden. In Johannesburg was er een 2e explosie binnen 48 uur, zonder slachtoffers en met veel schade en kenneli k gericht tegen een liefdadigheidsorganisatie welke zich inzet voor de blanke soldaten. President Botha benoemde 2 niet-blanken tot onder- minister en bestuurder van Namibie. Het zijn een Indier en kleurling. In Parijs is overlegd over zuidelijk Afrika door VS-onderminister Crocker voor Afrikaanse zaken en het SU afdelingshoofd van BZ voor oostelijk en zuidelijk Afrika.

*****

ROME — Agca's verklaringen over de Bulgaars-Turkse betrokkenheid bij de aanslag op de paus in mei 81 worden bevestigd door het getuigenis van degene die medeplichtig zou zijn geweest aan Agca's aanslag: Omar Baggi. Aldus de openbaar aanklager Marini aan het einde van de 4e procesdag. De oud 2e man van de Bulgaarse luchtvaartmij in Rome, Antonov, die ook daarvoor terecht staat werkte voor de Bulgaarse inlichtingen- dienst, aldus de naar Bonn geëmigreerde Bulgaarse journalist Peitsjev. De rechter die de zaak leidt Santiaapichi wordt beschouwd als een van de meest ervaren rechters in Italie met ervaring in processen tegen de Rode Brigades.

*****

BHAKA — De hulpverlening voor het door een cycloon getroffen Bangladesh is nu op volle gang. De hulp richt zich op de 250.000 mensen die dakloos werden. Voor de hulp wordt 20.000 man ingezet. President Ershad vraagt om 175 miljoen dollar hulp.

*****

KUWEIT — Ivm de recente mislukte aanslag op Kuweits emir zijn 20 mensen aangehouden, van wie 3 hebben toegegeven dat zij de autobom-wagen hebben volgeladen met springstoffen.

*****

WASHINGTON — De VS proberen het optimisme over een Midden Oosten- conferentie te temperen. Dit ontstond na de ontmoeting van Reagan met Jordanie's koning Hussein. Het State department liet weten dat de VS nog steeds «aanzienlijke problemen» hebben met een dergelijke internationale conferentie.

*****

RESOLUTIE MET 20 TEGEN 0 STEMMEN EN 10 ONTHOUDINGEN AANVAARD

Nieuw Britse vliegveld bedreiging voor Latijns Amerika

OAS-raad achter Argentinië in klacht Malvinas-basis

WASHINGTON — Met twintig stemmen voor, geen enkele tegen en tien onthoudingen heeft de Politieke raad van de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS) zijn afkeuring uitgesproken over de strategische basis welke Groot Brittannie heeft aangelegd op de Malvinas eilanden. In de aanvaarde resolutie wordt bezorgdheid uitgedrukt over de spanningen welke hierdoor worden opgeroepen. Voor Argentinie dat de vergadering aanvroeg is dit weer een aardige steun in de rug bij zijn pogingen om Engeland onder druk te zetten om weer aan tafel te gaan zitten met Buenos Aires over de toekomst van deze eilandengroep.

De Politieke raad van de OAS kwam twee weken geleden al bijeen over deze affaire en besloot toen de zaak nader in studie te nemen na het aannemen van een algemene afkeuring van de Britse houding in deze. Nadat Argentinie om een nieuwe vergadering der OAS-raad had gevraagd werd daartoe onmiddellijk besloten. Men kwam gisteren al bijeen. Uiteindelijk sprak de raad zich uit over een resolutie welke mede door Suriname werd ingediend samen met Colombia.

Alle Latijnsamerikaanse landen inclusief Chili en Paraguay gaven er hun stem aan. Bij monde van zijn ambassadeur J. William Mindendorf lieten de Verenigde Staten weten dat men tegen de resolutie stemde omdat de terminilogie ervan te hard was. Bij een vriendelijker formulering had men niet tegen hoeven te stemmen. De negen landen uit het Caribisch gebied die lid zijn van de OAS namen eenzelfde standpunt in. Dit zijn allemaal vroegere Britse kolonies welke tijdens de Malvinas- oorlog ook min of meer aan de kant van Groot Brittannie stonden evenals de VS.

De Colombiaanse ambassadeur Francisco Posada de la Pena vertolkte de algemene gevoelens der meerderheid toen hij zei dat de bouw van dit strategische grote vliegveld in de omgeving van «ons continent een aanslag betekent» op het algemene verlangen om de Oost-West-spanningen buiten de deur van Latijns Amerika te houden. Peru opende het debat, waarbij ambassadeur Jorge Guillermo Llosa er op wees dat het feitelijke probleem dat zich voordoet is dat een land dat continentale solidariteits- verplichtingen heeft tegenover Argentinie tegelijkertijd geallieerde van Groot Brittannie is als lid van het NAVO-bondgenootschap, waarmee hij duidelijk doelde op de VS.

Volgens de Argentijnse afgevaardigde bij de OAS, Gaston de Pratt Gay, betekent de aanleg van dit militaire vliegveld een bedreiging «voor mijn land en voor de veiligheid van het halfrond». Deze basis stelt Engeland in staat met zijn vliegtuigen met kernladingen heel Chili, Uruguay, Paraguay, Bolivia en Argentinie te bevliegen. Ook ligt op deze manier het zuiden van Peru en Brazilie onder Brits vliegbereik. Onlangs heeft de Argentijnse minister van Buitenlandse zaken Dante Caputo de OAS-raad persoonlijk ingelicht over de verschillende aspecten van dit oorlogszuchtige handelen van Groot Brittannie. Op voorstel van de Peruaanse afgevaardigde Jorge Guillermo Llosa werd toen besloten de zaak in studie te nemen. Bij die gelegenheid zei de Argentijnse minister dat dit vliegveld dienst doet als een magneet voor het aantrekken van het Oost-West- conflict. Dit gebied kan zo een proefterrein worden voor de oorlogsvoorbereidingen door de grote mogendheden. De Argentijnse klacht kreeg toen de steun van de negentien leden van het Latijnsamerikaanse blok terwijl de Verenigde Staten en de Brits-Westindische landen zich van stemming onthielden.

Argentinie wordt niet moe te herhalen dat sedert president Raul Alfonsin aan het bewind kwam er geen enkel spoor van militaire dreiging meer bestaat van Argentijnse kant en deze dreiging zal zich ook niet meer voordoen. Men acht het ombouwen van de Malvinas tot een militair fort door Londen dan ook helemaal niet op zijn plaats.

Werkloosheid in West Europa neemt nog toe

OESO voorspelt langzamere groei 24 Westerse landen

PARIJS — De economische groei in de 24 Westerse industrie- landen van de OESO, de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, beweegt zich op het ogenblik tussen de drie en 3,5 procent op jaarbasis. Volgend jaar zal die groei 2,75% bedragen, waarbij het groei- percentage voor de Verenigde Staten en West-Europa lager zal blijven dan dat voor Japan, zo staat in het jongste OESO- rapport over de economische vooruitzichten van de aangesloten landen (waaronder Nederland) voor de komende achttien maanden.

De economische groei van het moment is vrijwel dezelfde als die in de tweede helft van het afgelopen jaar. Het verschil in groei tussen de VS en Europa is kleiner geworden. Zo bedroegen de respectieve percentages in 1984 6,8 en 2,5. Dit jaar zal dat 3,75 en 2,75 zijn en volgend jaar 2,75 en 2,25, aldus de OESO. De economische groei van Japan zal dit jaar 5,25% en volgend jaar 4,25% bedragen.

In de meeste OESO- landen is de werkgelegenheid sinds halverwege vorig jaar gegroeid. Ook de beroeps- bevolking werd groter en de werkloosheid zal de komende anderhalf jaar op 8,25% van de beroeps- bevolking blijven staan. In West- Europa zal de werkloosheid wat toenemen. Aan het eind van volgend jaar zal elf procent van de Westeuropese beroeps- bevolking zonder werk zitten, hetgeen overeenkomt met ongeveer 19,5 miljoen mensen.

De inflatie is tegen het eind van vorig jaar sneller verminderd dan was geraamd. In 1984 bedroeg de inflatie vijf procent, dit jaar zal dat 4,75% zijn en de OESO voorziet voor 1985 eenzelfde percentage. De stabilisering is een gevolg van bescheiden loons- verhogingen, van een gestage groei van de productiviteit en van de vrije lage grondstoffen- prijzen.

De groei van de import van de OESO- landen zal kleiner worden. Bedroeg die groei vorig jaar nog twaalf procent (inclusief de import binnen de OESO zelf), dit jaar en volgend jaar zal de import in volume met vijf à 5,5 procent toenemen. Onder meer doordat de vraag van de landen van de OPEC (Organisatie van olie exporterende landen) zwak blijft, zal er van de export maar een kleine stimulans voor de groei van de OESO- landen uitgaan, ook al is er sprake van een herstel in de ontwikkelings- landen als geheel.

In 1984 groeide het exportvolume nog met negen procent. Begin dit jaar was dat op jaarbasis 5,5% en de OESO verwacht dat dat percentage ook volgend jaar zal worden gehaald. De invoer van de Verenigde Staten zal veel minder snel toenemen dan in 1984, hetgeen vooral Japan, Canada en de ontwikkelings- landen zullen merken.

Het tekort op de lopende rekening van de betalings- balans van de 24 OESO- landen zal dit jaar en volgend jaar weinig verandering laten zien. De VS zullen hun tekort zien oplopen met bijna twintig miljard dollar dit jaar en met 25 miljard dollar in 1986 waardoor het tekort zal uitkomen op 145 miljard dollar, ruim drie procent van het Amerikaanse bruto nationaal product. Daarentegen zal het overschot op de lopende rekening van de Japanse betalings- balans alleen maar groter worden.

Postzak met inhoud

AMSTERDAM — De Amsterdamse politie heeft de elfde postzak teruggevonden welke bij de beroving van een Nederlandse posttrein bij Amsterdam was geroofd. Op aanwijzing van een wandelaar werd de zak gevonden in de buurt van de Coentunnel. In de zak trof men geen postpakketten meer aan. Wel zaten er kleren en schoenen in evenals valse baarden, welke spullen door de vier rovers zijn gebruikt bij hun overval. Vermoedelijk hebben de rovers de inhoud van vijf pakketten meegenomen. De verpakking daarvan heeft men ook achtergelaten.

Veertig jaar na eind 2e Wereldoorlog

Nog 337.282 mensen in West Duitsland vermist

HAMBURG — Veertig jaar na het eind van de oorlog is in West-Duitsland het lot nog onbekend van 337.282 soldaten en burgers. Tijdens bijeenkomsten in Hamburg en München is donderdag het opsporingswerk van het Duitse Rode Kruis herdacht.

De 320 medewerkers van de Opsporingsdienst hebben in totaal 2,2 miljoen gevallen kunnen ophelderen, maar haar werk is nog niet afgelopen. Voorzitter Botho Prins Sayn zu Wittgenstein gaat er van uit dat de organisatie nog tot in de jaren '90 actief zal blijven. In de komende jaren hoopt ze licht te kunnen werpen op het lot van 80.000 vermisten.

Met name door de immigratie van Etnische Duitsers uit Oost- en Zuidoost-Europa in de Bondsrepubliek en de ermee gepaard gaande hereniging van families krijgt de hulporganisatie haast dagelijks nieuw werk te doen. Sinds 1955 zijn meer dan 1,1 miljoen mensen met hun verwanten herenigd.

Anno 1985 worden door drie Westduitse radiostations regelmatig lange lijsten met namen van vermisten voorgelezen. Verzoeken tot opsporing van kinderen of ouders, die elkaar op de vlucht voor oorlogshandelingen of oprukkende vijandelijke troepen waren kwijtgeraakt, konden zo voor 99% worden opgelost.

Hierbij bewijst ook de in de wereld unieke kaartenbak van het Westduitse Rode Kruis goede diensten, die intussen door veel andere hulporganisaties is overgenomen. Op 51 miljoen kaartjes staan zowel de namen van de zoeker als van de gezochte. Bij het sorteren ervan moeten gelijke namen elkaar "tegenkomen". Herhaaldelijk bleken doodgewaande verwanten nog in leven te zijn.

In de meeste gevallen is de Opsporingsdienst van het Westduitse Rode Kruis aangewezen op hulp uit de Sovjet-Unie. Bij de Russische hulporganisatie werken op dit moment nog vijf ambtenaren volledig voor de hulporganisatie uit de Bondsrepubliek. Zij proberen het lot te traceren van vermiste Duitse soldaten. Hun verwanten krijgen weliswaar in de meeste gevallen droevige berichten, maar de meesten zijn blij dat ze eindelijk duidelijkheid krijgen over hun familielid.

WILLEMSTAD— Het historische pand aan de Scharloweg, met de prachtige versieringen, waardoor het de naam "Bruidstaart" kreeg toebedacht gaat binnenkort in de steigers. Onlangs kwam het pand nog in het nieuws doordat het gekraakt was. Na de herstel- werkzaamheden zal er een Landsdienst in onder gebracht worden.

In zaak Nicaragua bij Internationaal hof

Het woord was aan de VS

DEN HAAG — Het was vandaag de laatste dag dat de Verenigde Staten hun schriftelijk pleidooi konden indienen bij het Internationaal gerechtshof in Den Haag in antwoord op het pleidooi van Nicaragua in de procedure welke dit Middenamerikaanse land tegen de VS heeft aangespannen. De VS hadden echter aangekondigd zich uit deze procedure terug te trekken. Ook al laten de VS niets van zich horen, de procedure gaat gewoon door zodat binnenkort een openbare zitting is te verwachten van het Internationale hof om Nicaragua te horen. Later volgt dan eventueel het vonnis. Stoort een land zich niet aan een uitspraak, dan kan de zaak doorgeschoven worden naar de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties. In deze V-raad heeft Amerika het recht van veto.

De Nicaraguaanse kwestie begon in april 1984 bij het Internationaal gerechtshof te draaien. Toen diende Managua namelijk een klacht in tegen de VS wegens (para-) militaire activiteit. Door de CIA waren toen Nicaraguaanse havens ondermijnd. Een paar dagen voordat Nicaragua naar het hof in Den Haag stapte schortte Amerika zijn erkenning van de rechtsmacht van het Hof inzake Midden Amerika voor twee jaar op. Desondanks oordeelde het hof in november unaniem dat de Nicaraguaanse klacht ontvankelijk was. Met uitzondering van de Amerikaanse rechters stelden de internationale rechters toen ook vast dat zij bevoegd waren een uitspraak in deze kwestie te doen. Dit was een grote tegenvaller voor de VS. Washington was steeds van mening geweest dat deze zaak niet bij het Internationaal hof thuishoorde maar slechts kon worden opgelost met politieke en diplomatieke middelen; de zaak moet daarom behandeld worden, zo stelden de VS, door bv de Veiligheidsraad of de Organisatie van Amerikaanse Staten of door de Contadoragroep. Verder voerden de VS aan dat Nicaragua met opzet de rechtsmacht van het Internationaal hof nooit had erkend en politiek misbruik maakt van het Hof. Begin mei kondigde Managua aan dat men het Hof ook om een uitspraak zal vragen over het door de VS afgekondigde handelsembargo tegen Nicaragua.

Het niet indienen van een schriftelijk pleidooi in antwoord op de Nicaraguaanse pleitnotitie is geen belemmering voor de verdere afronding der procedure. Er komt desondanks toch een openbare zitting waarop Nicaragua zijn zegje kan doen. Daarna gaan de internationale rechters zich bezinnen op hun uitspraak in deze zaak. De uitspraken van het hof zijn bindend voor de leden. Wordt een uitspraak in de wind geslagen dan kan de andere partij de zaak bij de V-raad aanhangig maken. Daarin hebben de VS echter het vetorecht en kan men opnieuw beginnen....

Contra's in Costa Rica opgepakt

SAN JOSE — Costa Rica heeft twintig Nicaraguaanse opstandelingen opgepakt. Volgens het hoofd van de inlichtingendienst kolonel Sergio Fernandez gaat het om manschappen van de guerrilla-organisaties FDN en ARDE. Dit was gebeurd in de havenstad San Carlos. ARDE van Eden Pastora opereert vanuit Costa Rica, maar de FDN-contra's doen dit vanuit Honduras. De anti-Sandinistische contra's waren gevlucht in verband met een Sandinistisch offensief bij de grens met Costa Rica. Volgens Nicaragua proberen de contra's met steun van buitenlandse huurlingen, uit onder meer Engeland en West Duitsland, de havenstad Puerto Cabezas in oostelijk Nicaragua te bezetten om te voorkomen dat de Miskito indianen naar hun oorspronkelijke gebied kunnen terugkeren.

VS-campagne tegen analfabetisme begint

WASHINGTON — In de Verenigde Staten is een grote campagne tegen het analfabetisme gestart. De campagne wordt gevoerd door een groot aantal organisaties onder leiding van de Raad voor de alfabetisering en moet de komende weken uitmonden in een groots opgezette actie in 2[illegible] mensen van 35 jaar [illegible] lezen en schrijven. Onder die [illegible] categorie zijn de meeste analfabeten. In de VS kunnen 27 miljoen mensen niet of nauwelijks lezen en schrijven.

Tegelijk met de alfabetiseringscampagne gaat een actie van het ministerie van Onderwijs van start waarbij kinderen worden gestimuleerd meer te gaan lezen en minder naar de televisie te kijken. Een studie uitgevoerd onder supervisie van minister William Bennett, heeft uitgewezen dat het Amerikaanse kind gemiddeld vier minuten per dag leest terwijl er gemiddeld twee uur per dag naar de televisie wordt gekeken.

Volgens officiele cijfers zijn er naast de 27 miljoen analfabeten in de Verenigde Staten ook nog eens 46 miljoen mensen die wel kunnen lezen maar die bijna nooit een boek ter hand nemen. Van de 158 lidstaten van de Verenigde Naties nemen de VS de 49e plaats in waar het gaat om het vermogen van de bevolking te kunnen lezen en schrijven.

De oorzaak van dit analfabetisme, in een land waar een leerplicht tot 16 jaar geldt, is niet eens zozeer het schoolverzuim. „Ik kreeg er ieder jaar minder zin in", vertelt Gilbert Hughes, een ongeletterde zakenman, in een vraaggesprek met de Washington Post. „Toen ik 13 was kon ik de school niet meer zien. Op m'n 14e ben ik bij mijn vader in de zaak gaan werken".

Mary Ratan, 39 jaar, was de oudste van 14 kinderen en ging pas naar school toen er thuis niets meer te doen viel. Victor, 34 jaar, ging van de Technische school op zijn 16e zonder echt goed te kunnen lezen. Hij vergat snel wat hij had geleerd.

De meeste analfabeten schamen zich voor hun handicap en leven van uitvluchten opdat maar niemand in de gaten heeft dat ze niet kunnen lezen. Mary Ratan bijvoorbeeld neemt nooit de autobus maar gebruikt altijd taxi's. Victor bestelt steeds hetzelfde in een restaurant en neemt iedere dag dezelfde autobus waarvan hij zich de route herinnert.

Gilbert Hughes, de zakenman, gebruikt een bandrecorder om namen en telefoonnummers op te nemen. Zijn vrouw betaalt de rekeningen en beantwoordt de post terwijl een werknemer uit zijn bedrijf zich met de orders bezighoudt.

De volwassen analfabeten zijn meesters in het „vinden van een goed excuus", zegt Elsa Angel, voorzitster van de Raad voor de alfabetisering in de staat Noord- Virginia. In een supermarkt bijvoorbeeld zeggen ze tegen de cassiere dat ze hun bril zijn vergeten of ze vragen een andere klant waar een bepaald merk jam staat dat ze jammer genoeg zelf niet kunnen vinden.

Analfabeten hebben volgens mevrouw Angel dan ook „een zeer goed geheugen ontwikkeld". Gilbert Hughes beaamt dat: „Als ik een keer ergens ben geweest, weet ik die plek altijd terug te vinden. Het is op een bepaalde manier net als bij een gehandicapte. Als je blind wordt, probeer je dat te compenseren en naar een soort vervanging te zoeken".

Totdat op een dag de handicap zo groot wordt dat men alsnog besluit te gaan leren lezen. Een scheiding kan de oorzaak zijn, schaamte naar de kinderen toe of, zoals in het geval van Victor, omdat het uiterst moeilijk wordt werk te vinden omdat men het briefje van het arbeidsbureau niet kan invullen.

De campagne van de Raad voor de alfabetisering omvat op dit moment vijf miljoen Amerikanen.

Creëren van werkgelegenheid ook hoge prioriteit

Venezolaanse vakbond: loonaanpassing op eerste plaats

CARACAS — Het Venezolaanse vakverbond CTV wil niet horen van vrijheid op het gebied van de prijzen. Het prijsbeleid moet juist uit handen blijven van deze «blinde machten welke de markt bepalen». Het vakverbond blijft ook van mening dat er een aanpassing van de salarissen moet komen aan de gestegen kosten van levensonderhoud.

Hogere lonen en meer werkgelegenheid, dat zijn de zaken waarvoor het CTV zich met volle kracht wil inzetten. Ze bleek op het onlangs gehouden jaarcongres, waarbij het vakverbond liet merken dat het zich niet uitsluitend wil laten leiden door de regeringspartij Accion Democratica, ondanks de nauwe banden welke er tussen de vakbeweging en deze partij bestaan. Het CTV dat drie vijfde van alle arbeiders in Venezuela vertegenwoordigt is een machtig instituut en ook een machtige partner in het openbare leven. Ondanks het feit dat de regering van president Jaime Lusinchi de salarissen zoveel mogelijk ongemoeid wil laten om de inflatie niet op te jagen heeft het CTV van de verbetering van het salaris een eerste prioriteit gemaakt. De regering wil een eventuele salarisverbetering geheel laten betalen door een navenante verhoging van de proudctie. Volgens CTV-voorzitter Juan Jose Delpino die herkozen werd als zodanig, is een aanpassing van de salarissen best mogelijk zonder dat dit ernstige gevolgen voor de inflatie heeft. Voor het CTV is daarom de aanpassing van de salarissen de meest belangrijke zaak en op de tweede plaats komt het overtuigen van de ondernemers en van de regering van de noodzaak de economie te reactiveren om zo meer werkgelegenheid te creëren. Dit zijn de kernpunten waaraan men als vakbeweging zijn aandacht gaat geven. Het ligt in de bedoeling van het CTV om zo spoedig mogelijk in contact te treden met de ondernemers en met het kabinet van Lusinchi. Delpino liet op vragen van de pers de mogelijkheid open van het inzetten van het machtigste wapen der vakbeweging om deze doeleinden af te dwingen: de staking, als het niet mogelijk blijkt deze twee zaken via de weg van het overleg te bereiken. Staking als wapen is de laatste jaren zelden aangewend in Venezuela, waaraan de nauwe band tussen CTV en AD niet vreemd is. Ook nu ziet het er niet direct naar uit dat men snel naar het stakingswapen zal gaan grijpen.

Het congres nam niet minder dan 42 resoluties en besluiten aan. President Lusinchi kreeg er een copie van toegestuurd. De handhaving van de nauwe band met AD blijkt wel uit het feit dat van de zeventien gekozen secretarissen er tien militante leden van AD zijn. Slechts drie secretarissen hangen de christelijk-democratische ideeën van de grootste oppositiepartij Copei aan. Voor AD is dit ondanks de wat dreigende taal van het congres een veilig idee. Men mag aannemen dat het CTV het de regering niet al te moeilijk zal maken.

Veelbetekenend in dit verband is wel dat de vakbeweging slechts spreekt over aanpassing van het salaris. Hoewel er vanuit de achterban werd aangedrongen op een aanpassing naar verhouding met de inflatie, hield men het uiteindelijk bij de vaststelling van «aanpassing». De inflatie bedroeg verleden jaar 19,1 procent.

Het vakbondskader maakte wel van de gelegenheid van het congres gebruik om Lusinchi te herinneren aan zijn campagne belofte om het «land weer op gang te brengen». Met deze leuze won hij de verkiezingen in 1983.

Waarde: 83 miljoen dollar

In Mexico 200 kg cocaine gevonden

VILLAHERMOSA — De Mexicaanse politie heeft twee buitenlanders gearresteerd toen zij met hun vliegtuig op de plaats [illegible] in hun bezit een partij van tweehonderd kilo cocaine. De waarde daarvan werd geschat op 83 miljoen dollar. Het is de grootste vangst van de afgelopen twee jaar in Mexico. De gearresteerden zijn een Amerikaan en een Colombiaan. Het tweemotorige vliegtuig was afkomstig uit Colombia. De autoriteiten werden achterdochtig toen het vliegtuigje verschillende keren over de landingsbaan vloog alvorens aan de landing te beginnen. Villahermosa [illegible] pec schiereiland op 1172 kilometer van de Mexicaanse hoofdstad.

Na uitwijzing Colombia

Drugsbende-leidster in VS cel overleden

SAN DIEGO — De begin mei uit Colombia uitgezette Lieselotte Eberlin in Esser (45 jaar) is in een gevangeniscel in San Diego overleden. Zij werd door Colombia uitgezet als verdachte van handel in verdovende middelen. Zij werd niet op borgtocht vrijgelaten. Men verdacht haar ervan een belangrijke rol te spelen in een drugsbende. Van oorsprong was zij Duitse. Zi woonde al vijftien jaar in Colombia. Na ongeveer een jaar onder huisarrest gestaan te hebben in Bogota werd zij uitgewezen naar San Diego. Er is sectie op haar stoffelijk overschot verricht.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama en Piet Soda Fountain.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; Van Dorp in Americana; Holiday Inn Drugstore en Van den Berg Giftshop in Dr. Horacio Oduber hospitaal.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639 en 22316.
Pageboy: 027-774 en 027-845.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEVARD I en II: 20.15 en 20.45 uur *The Last Dragon* (14 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 uur *The reckless* (18 jr.); 24.00 uur *Strawberry Statement* (18 jr.).
PRINCIPAL: 20.30 uur *Double Trouble* (14 jr.).

*****

BOTICA'S: Oranjestad: Oduber, tel.: 21780; San Nicolas: San Nicolas, tel.: 45712.

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta. Cruz, Paradera en Noord: dokter B.A.R. Heinze, Kaya Maguey 5, tel.: 24783.
San Nicolas en Savaneta: dokter O.L. Ponsé, via Centro Clinica San Nicolas / Hospitaal, tel.: 48833/24300.

*****

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

*****

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 / 18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden en van 20.30-21.30 uur Franse literatuur; dinsdag van 20.00-21.00 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano, lokaal 61 / 62.

SPORT
BASEBALL: 20.00 uur (AA-kl.) Marlboro vs Richmond - Elias Mansur Ballpark.

DOMINO: 20.00 uur wedstrijden Rooi Afó vs Ayó Domino Team; Los Valientes vs Aruba Stars - Club Estrella.

VOETBALLEN: 19.30 uur (overheidsdiensten) DOW vs Bibliotheek - RCA-veld.

*****

ZATERDAG
DIVERSEN
SPORT
IDEFRE: atletiekwedstrijden - Wilhelminastadion.

MOKO ZOO RANCH: hele week geopend **(maandag t/m zondag)** van 10.00-18.00 uur.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Kerkstraat 17C, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00 / 13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219 / 225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruis-gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat / Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Barrio Dakota, Pampoënastraat 19, tel.: 23822; donderdag 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetío, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag 08.00-10.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK **(openingstijden)**
LEES- EN KRANTENZAAL: maandag t/m vrijdag vanaf 07.30 uur.
UITLENING AFDELING: maandag, woensdag en vrijdag 09.00-11.55 / 13.30-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 13.30-17.30 uur (s morgens gesloten).

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, dinsdag en vrijdag van 09.30-12.00/13.30-17.30 uur; woensdag- en donderdagochtend gesloten, in de middaguren geopend; woensdagmiddag geopend tot 19.00 uur.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA **(openingstijden):** dinsdag van 16.00-20.00 uur en vrijdag van 17.00-19.00 uur.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.

*****

TELEARUBA

VRIJDAG: 18.00 Dance fever; 18.30 Sportschool; 18.45 Telenovela: «Colorina»; 19.30 Cocktail musical; 20.00 Lotto pa deporte; 20.05 Telenoticias; 20.30 Chiefs (part 3); 21.30 Sorteo cerbes Amstel; 21.40 Wrestling; 22.30 International news; 23.00 Voetbal (USA vs Costa Rica); 24.30 Sluiting.

ZATERDAG: 18.]00 CHIPS (Simple operation); 19.00 Programma di RVD; 19.30 The «A»-team (Skins); 20.30 More real people; 21.00 International news; 22.00 Estreno (Kidnapping of the President); 24.00 Sluiting.

Oudercommissie Filomena College aan SKOA:

Protest tegen plicht kinderen naar school in wijk te sturen

SAN NICOLAS — De oudercommissie van het Filomena College, basisonderwijs, heeft het bestuur van de Stichting Katholiek Onderwijs Aruba (SKOA) aan de oren getrokken door te protesteren tegen de door het bestuur en de schoolhoofden — onder druk van het Bestuurscolelge — genomen beslissing dat ouders hun kinderen voor de eerste klas moeten opgeven bij een school in hun wijk. Het SKOA-bestuur werd verzocht de beslissing in heroverweging te nemen.

De commissie beschouwt de beslissing als lijnrecht tegen het recht van iedere ouder zijn kind op te geven bij de school van keuze. Voorts dat de ouders het Filomena College als een school met goed onderwijs en beleid beschouwen, reden waarom zij de keuze op deze school hebben laten vallen. Op grond van de beslissing van het SKOA-bestuur en de schoolhoofden is de oudercommissie van mening dat de kinderen in hun opvoeding benadeeld worden door naar een andere school te moeten gaan die niet eenzelfde goed beleid kent.

Volgens de commissie is meergenoemde beslissing genomen als gevolg van een slechte beleid en voorbereiding in het verleden. Deze beslissing werkt niet in het voordeel van het kind, maar dient om een aantal leerkrachten hun baan te laten behouden. Het is jammer — aldus de oudercommissie — dat tengevolge van reeds genoemde beslissing, ontevreden ouders verplicht zullen zijn hun kinderen te laten inschrijven bij een niet-katholieke school, een feit dat wij ten zeerste veroordelen. In de protestbrief brengt de commissie het SKOA-bestuur aan het verstand, dat bij het kiezen van een school, de ouders rekening houden met onder meer de volgende punten: vervoer naar en van school, afhalen van school en opvang van het kind na schooltijd, en het feit dat reeds een of meer kinderen deze school bezoeken.

De oudercommissie stelt tot slot dat de beslissing te vlug genomen werd zonder de ouders de kans te geven zich hierop voor te bereiden. Op het SKOA-bestuur wordt in de brief het beroep gedaan de beslissing in heroverweging te nemen en indien dit niet mogelijk blijkt, een uitzondering te maken voor de ouders, die reeds een of meer kinderen in hogere klassen op dezelfde school hebben.

Urbano Maduro:

Aan solliciteren omdat huidige baan verdwijnt

ORANJESTAD — Voor de secretaris voor Politiezaken, de heer Urbano Maduro, is het niets vreemds dat hij solliciteerde naar de betrekking van directeur van Openbare orde en veiligheid, een departement dat in de status aparte de huidige afdeling Politiezaken gaat vervangen. De heer Maduro wees de Amigoe erop dat hij bij meerdere plaatsen solliciteerde om reden dat Politiezaken opgeheven zal worden. Naar hij had vernomen zal pas in juli een beslissing worden genomen wie de leiding van "openbare orde en veiligheid" zal krijgen. Ook onder deze nieuwe afdeling zullen aangelegenheden zoals Vreemdelingenzaken en opleidingen van Brandweer-, gevangenis- en politiepersoneel komen te vallen.

Vijf km loop voor jeugd

ORANJESTAD — Zaterdag 8 juni om zes uur wordt de jaarlijkse vijf km hardloopwedstrijd voor de schooljeugd gehouden.

Deze wedstrijd in twee categorieën (13-15 jaar en 16-17 jaar) gaat te Malmok van start en eindigt bij de Olde Molen. Vorig jaar waren de winnaars: Steve Duzanzon (Colegio Arubano) in 17.01 minuten (categorie 16-17 jr.) en Guiudo Frederiks (Colegio Arubano) in 19.41 minuten (categorie 13-15 jaar). Leerlingen die nog niet ingeschreven hebben, kunnen dit tot uiterlijk 5 juni via hun school doen.

Jeugdtennis tegen Curaçao op Aruba

ORANJESTAD — De jeugdtennis-uitwisseling die vorige week op Curaçao begon, wordt dit weekeinde op Aruba voortgezet en besloten. Ruim vijftig jeugdtennissers / sters uit Curaçao zijn vandaag op Aruba aangekomen om het op te nemen tegen ruim zestig leeftijdgenoten.

De wedstrijden zijn vanmiddag begonnen op de banen van de Eagleclub en van het Marlboro Tennispark. Morgen wordt de hele dag gespeeld vanaf half negen tot zeven uur 's avonds en zondag vanaf half negen tot half drie 's middags.

De inzet van deze sportuitwisseling is een wisselbeker die vorige week op Curaçao bleef. Wint Curaçao ook dit weekeinde op Aruba dan blijft de wisselbeker tot volgend jaar op Curacao. Bij winst voor Arubaanse spelers blijft de wisselbeker voor een jaar op Aruba.

Voor APA-volley cup 26 gegadigden

ORANJESTAD — Op de speelplaats van de Arubaanse Pedagogische Academie (APA) wordt zondag vanaf tien uur een volleyball-toernooi georganiseerd. Aan dit bliksem-toernooi wordt deelgenomen door niet minder dan 26 teams, die zullen proberen de grote APA Cup te bemachtigen.

Ingezonden

Loonmaatregel

Langzamerhand begint het tot me door te dringen, dat de in de lucht hangende algemene loonmaatregel van 15 procent voor het bedrijfsleven geldt. Wat meer duidelijkheid hierover had geen kwaad gekund.

De landsregering gaat op de stoel van de werkgever zitten, daar komt het op neer. Je moet maar lef hebben en dan meteen 15 procent. Of je een emmer leeg gooit. Het of de werknemers in het bedrijfsleven er de schuld van zijn, dat de Nederlandse Antillen in een financiele krisis verkeren.

Na jaren van feestvieren en geld uitgeven, ondanks waarschuwende woorden van werkgevers- en werknemers-organisaties (vakbonden) staat men in één klap met de beide benen op de grond. In paniek worden er allerlei maatregelen getroffen waarvan de draagwijdte nog maar nauwelijks te overzien is. De overheidstarieven zijn al barbaars verhoogd en als klap op de vuurpijl: een loonkorting van 15 procent.

Een krachtig protest lijkt me dan wel op zijn plaats. Want het is namelijk helemaal niet realistisch om van demokratisch maar te zwijgen.

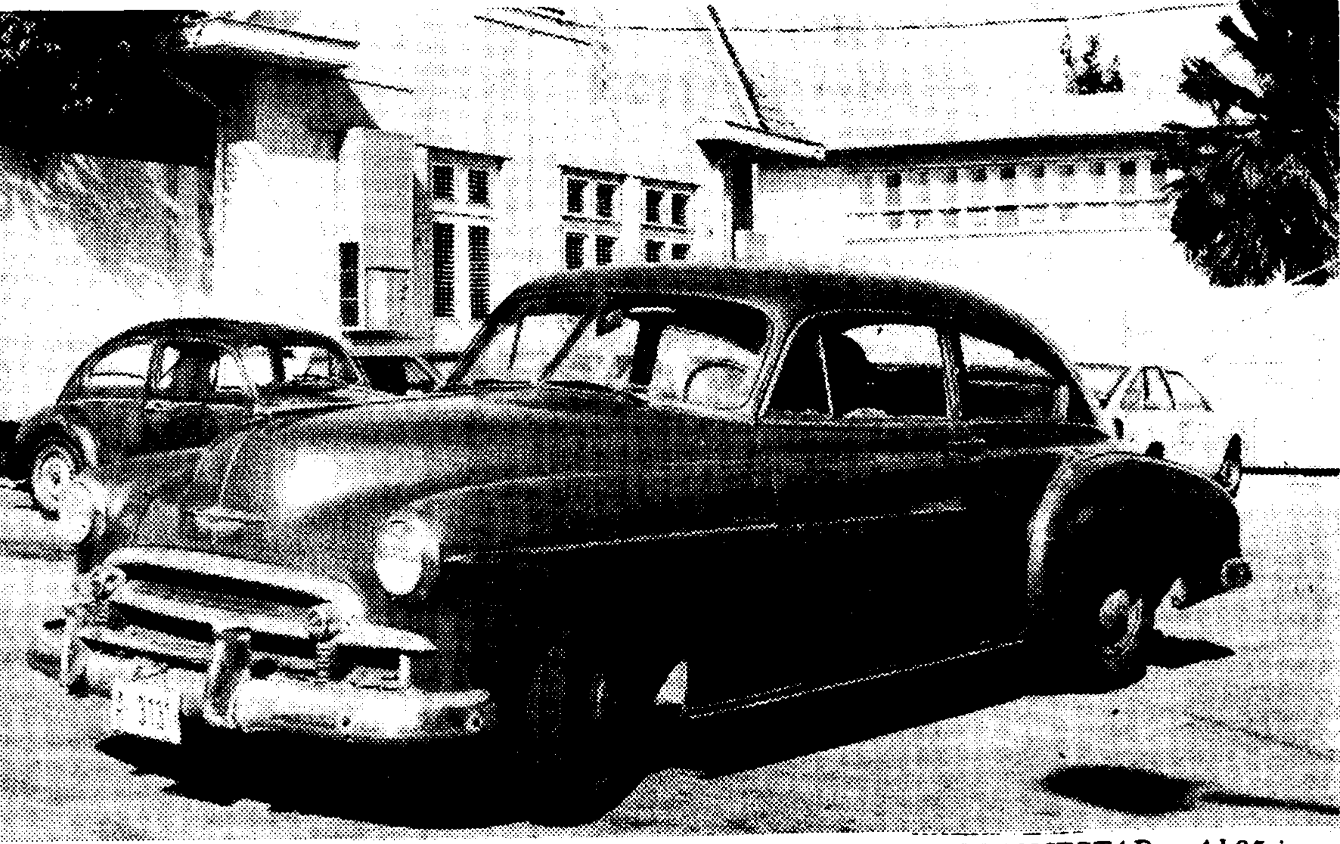
Het bedrijfsleven heeft de bui al enkele jaren geleden zien aankomen en de tering naar de nering gezet. Ondergetekende heeft over de afgelopen 2 jaar al 15 procent ingeleverd en zoals het er naar uitziet zal eind 1985 de 20 procent overschreden worden. Ook bij andere bedrijven is dat het geval. Het ingrijpen van de overheid in de privé-sektor is dan ook volkomen misplaatst. Dat is al gezegeld.

Wat zit hier eigenlijk achter? Door deze maatregel zullen ook de inkomsten voor de overheid verminderen. We moeten het dus hogerop zoeken.

Ik krijg sterk de indruk dat de harde jongens in de snel gesneden zwarte kostuums van het IMF om dsze bezoeken met hun bliksembezoeken aan de in nood verkerende landen zaaien ze dood en verderf onder de bevolking, waarna ze weer terugkeren in hun paleizen. Dat hebben we weer even geleverd. Bedankt jongens. Over de gevolgen van deze bezoeken maken zij zich niet druk. Onruststokers zijn het. Relletjes met dodelijke afloop (o.a. Santo Domingo) heeft het opgeleverd. Wat het zwaaien van de geld (dollar) buidel al niet vermag.

Al met al zitten we in de puree. Je zou veronderstellen dat er een pakket verzachtende maatregelen tegenover zou staan, zoals verlaging van water, gas, elektriciteit en eerste levensbehoeften. Maar daar hoor ik niets over. Als citroenen worden we uitgeknepen, wat overblijft zijn de waardeloze schillen. De situatie is niet best, dat weet ik drommels goed, maar ik zou de overheid willen adviseren: handen af van het bedrijfsleven, die regelen of hebben dat al geregeld.

RINUS DE GRAAFF
(Aruba)

ORANJESTAD — Al 35 jaar rijdt deze wagen — nu blauw van kleur — op Aruba rond en even zoveel jaren zit eigenares Nicolasa Yarzagaray-Colina (72) achter het stuur. En niet zomaar "zitten om te zitten", maar met inachtneming van alle bestaande verkeersregels. Het resultaat hiervan is dat mevrouw Yarzagaray-Colina in de 35 jaren dat zij rijbevoegd is, niet één verkeers-overtreding heeft begaan. Vroeger met minder auto's ging het rijden op Aruba gemakkelijker, maar nu moet zij soms thuis met pen en papier zitten en zich een verkeerssituatie laten uitleggen door iemand die het precies weet. Mevrouw Colina zelf schrijft haar succes achter het stuur toe aan het feit dat in 1950 haar het autorijden werd bijgebracht en het rij-examen werd afgenomen door serieuze mensen zoals rijles-instructeur Joe Margaretha en gepensioneerde politieman Mencho Grovell.

Binnenkort met alternatieve voorstellen

Handel: uit principiele redenen tegen loonkorting

ORANJESTAD — Uit handelskringen wordt vernomen dat de handel op Aruba zich om principiële redenen heeft uitgesproken tegen de door de Centrale regering aangekondigde algemene salariskorting van vijftien procent.

Gesteld wordt dat bij de handel bekend is dat de economische situatie slecht is om welbekende redenen en dat maatregelen genomen moeten worden, maar dat de schuld niet geworpen moet worden op de sluiting van Lago.

De handel ziet in de beslissing van de regering een inmenging in het beleid van particuliere ondernemingen, iets dat volgens de handel in communistische landen praktijk is maar in geen enkele democratisch land. Betreurd werd dat de overheid in het verleden nooit aanbevelingen van de handel heeft nagevolgd ter bestrijding van problemen die toen al aan de horizon verschenen. Voor de handel is het dan ook inacceptabel dat de overheid nu halsover kop, zonder bekendmaking vooral en zonder in overleg te treden, maatregelen gaat nemen.

Verder wordt vernomen dat in handelskringen op Aruba een kleine commissie werd gevormd die volgende week reeds met aanbevelingen zal komen die als alternatieven gebruikt kunnen worden om het gewenste doel te bereiken. Deze aanbevelingen moeten dezelfde resultaten opleveren als die door de overheid gewenst, namelijk een sanering van de situatie, de Antillen meer concurrerend maken en serieuze problemen voor de betalings-balans — zoals deviezenvlucht — vermijden.

Canada helpt bij onderzoek schade Galapagos-brand

OTTAWA — Canada heeft Ecuador zijn ecologische diensten aangeboden bij een onderzoek naar de eventuele gevolgen van de recente brand in het Ecuadoriaanse natuurpark op de Galapagos-eilanden. Vooral wil men bekijken in hoeverre het natuurlijke milieu door deze brand is aangetast. Dit staat in een gezamenlijke verklaring van de minister van Buitenlandse zaken Joe Clark en zijn collega voor Naturlijk milieu Suzanne Blais-Grenier. In kringen van natuurbeschermers is men namelijk ernstig bezorgd over de situatie welke is ontstaan door de verwoestende brand op het belangrijkste eiland der Galapagos-groep. Bij de bestrijding van de brand heeft Canada ook beslissend geholpen met het ter beschikking stellen van een speciaal voor dit soort werk aangepast tankvliegtuig.

Venezolaanse arts:

Ateroesclerosis, kans bij geboorte al vast te stellen

CARACAS — Volgens de Venezolaanse specialist dr Ivan Soltero is het mogelijk bij de geboorte al vast te stellen of iemand op latere leeftijd aan ateroesclerosis gaat lijden. Dr Soltero is de coördinator van een onderzoekafdeling van het ministerie van Volksgezondheid. Hij heeft een onderzoek ingesteld bij 560 pas geborenen, wier bloed hij heeft onderzocht. Volgens de Venezolaanse wetenschapper krijgt het kind voor zijn geboorte van de moeder al afweerstoffen tegen deze ziekte. Dr Soltero gaat zijn bevindingen op een medisch congres in Moskou volgende maand wereldkundig maken.

In Peru

Amerikanen opgepakt bij filmen raffinaderij

LIMA — Peruaans bewakingspersoneel heeft twee Amerikaanse staatsburgers aangehouden toen zij aan het filmen waren bij een raffinaderij te Pampilla ten noorden van Lima. Zij bevonden zich op het raffinaderijterrein zonder daartoe bevoegd te zijn en werden daar door de bewakers verrast. Volgens de autoriteiten behoort deze raffinaderij tot de strategische installaties welke niet zonder toestemming mogen worden gefotografeerd of gefilmd. Hun filmapparatuur is in beslag genomen. Het is niet de eerste keer dat dit Amerikaanse burgers overkomt in Peru.

Paus naar 7 landen in Afrika in aug.

ROME — Paus Johannes Paulus II gaat in augustus op bezoek in zeven Afrikaanse landen. Daar doet hij dan twaalf dagen over. De paus vertrekt op 8 augustus, zo is officieel meegedeeld in Vaticaanstad. Op het reisprogramma staan Togo, Ivoorkust, Kameroen, de Centraal Afrikaanse Republiek, Zaïre, Kenia en Marokko. Het wordt zijn derde bezoek aan Afrika.

Expositie Aruba Camera Club:

Uitstekend niveau aanwezig ondanks slordige afwerking

EEN UITSTEKEND verzorgde affiche en brochure zijn de eerste blikvangers tijdens de expositie van de Aruba Camera Club (ACC) in de Biblioteca Publico. Zeer professioneel van opzet en van hoog — zelfs internationaal — niveau. Des te groter is echter de verrassing wanneer men de expositie zelf bezoekt. De geschepte verwachting leidt tot teleurstelling over de inrichting van de expositie, een aspect van even groot belang als de publiciteit eromheen.

De eerste indruk die men krijgt, is die van een haastig en slordig in elkaar gezette expositie van teveel slecht en smakeloos ingelijste foto's op te weinig en te kleine panelen. Zonder van het werk en van de foto's zelf die zeker meer respect verdienen. Maar het gaat uiteindelijk om de foto's zelf, en deze zijn zonder twijfel interessant genoeg om de kijker weer te gaan boeien.

Een collectie van totaal zeventig foto's van tien leden die een gemotiveerde, veelbelovende en positieve sfeer uitademt. De meest gehanteerde onderwerpen zijn de natuur, stillevens, architectuur en verder enkele portretten, dans en speciale effecten. Men heeft geen voorselectie gehouden, er hangt werk van zowel ervaren als minder ervaren leden, men heeft geen duidelijke lijn (bijv. per thema) aangehouden en kleur- en zwart / wit foto's hangen door elkaar. Deze aspecten zijn zowel positief als negatief te interpreteren, belangrijk is echter dat men bewust is van deze keuzen en de gevolgen voor de kijker (men moet bijv. door de grote variatie steeds "verspringen", waardoor een oppervlakkige benadering van het werk haast noodzaak wordt).

Van de hele collectie zijn er twintigtal foto's die boven de middelmaat uitsteken en een consequent kwaliteitsniveau en diepgang bereiken. Opvallend is echter dat zelfs bij de meest gevorderden dit niveau sterk varieert. Een mindere foto naast een duidelijk sterkere hangen geeft vaak een geforceerd effect. Men had beter met Henry Moore («Less is More») kunnen meedenken.

Een ander belangrijk aspect is de interpretatie. Het gebeurt te vaak dat men bijv. voor een agent of oud mannetje op straat, een bootje of dividivi aan het strand of een stuk hout met een hondekop de knop indrukt en denkt verzekerd te zijn van een geschikte foto. Vaak is dit onjuist. Het is alleen het werk dat de fotograaf verzet als HERSCHEPPER van een gegeven beeld dat de foto tot een echt unieke en interessante maakt. Hoe men zelf persoonlijk het onderwerp INTERPRETEERT is van even groot belang als de techniek zelf.

De tentoongestelde collectie laat echter zien dat er duidelijk potentieel aanwezig is om tot resultaat van uitstekend niveau te kunnen komen. Het meest opvallend en sterkst overkomend werk van de leden van deze groep is «Lichtspel» (B. Janssen), «Stoned» (F. Wong), «Het Laantje» (G. Spellen), «Machi den Cas» (M. Vermeer), «Casita» (M. Eyberts), «Alhambra» (R. v. Kessel), «Hamburger» en «Rust» (R. Lemminga), «Vergane Glorie» en «Regenbui» (R. de Graaff), «Kind» (H. Croes) en «Cocosnoot» (L. de Ruyter).

Gezien de beschikbare ruimte is het niet mogelijk het werk verdergaand te bespreken, belangrijker in deze recensie is echter de sterkere en zwakkere punten te signaleren, als stimulans te dienen, en bij te dragen aan de ontwikkeling van de fotografie in het algemeen. Dit laatste is ook de doelstelling van deze expositie van de Aruba Camera Club. Hopelijk slaagt men er in het enthousiasme, het initiatief en de liefde voor de fotografie als hobby tot een breed Arubaans publiek te laten doordringen.

STAN KUIPERI

MET DE EERSTE steenlegging door Toerisme-gedeputeerde Michael Kuiperi werd een aanvang gemaakt met de derde ase van het timesharing-project «Dutch Village» van Divi Hotels. De derde fase brengt de slaapcapaciteit tot 166 personen in 36 appartementen, vergt een investering van 950.000 dollar en zal op 1 december dit jaar door aannemer Albo Aruba nv worden opgeleverd. De vierde fase van dit project zal in 1986 aanvangen, aldus Divi-vice-president Roger Coster (links), die samen met andere Divi-functionarissen de werkzaamheden van de gedeputeerde gade slaat.

VS-ambassadeur:

Helft contra's onder wapens

WASHINGTON — Van de vijftienduizend manschappen van de anti-Sandinistische guerrilla is op het ogenblik amper de helft onder de wapenen. Dit als gevolg van het afwijzen door het Amerikaanse congres van het verzoek van president Ronald Reagan om de hulpverlening aan de contra's te kunnen hervatten. Indertijd had het congres een bedrag van veertien miljoen dollar dat voor dit doel was gereserveerd in de ijskast gezet. De Amerikaanse ambassadeur John D. Negroponte in Honduras zei dit in een gesprek met de Washington Times. De contra's die tot de FDN-guerrilla behoren opereren vanaf Honduras grondgebied.

TE KOOP

TOYOTA CRESSIDA STATION

Bouwjaar 1982, kleur wit, automatic, airco, powersteering, powerbrakes.
Prijs: Naf. 10.600,00. Financiering mogelijk.
Inlichtingen: telefoon: kantooruren 76110, na kantoor 616161.

TOMCO N.V.

BETON EN GENERALE

VERJARING

De aandacht van belanghebbenden wordt erop gevestigd dat alle vorderingen ten laste van de Rechtspersoon de Nederlandse Antillen wegens leveringen, diensten etc., verricht gedurende 1984 en de eerste maanden van 1985, voorzover deze betrekking hebben op het dienstjaar 1984,

uiterlijk 30 juni a.s.

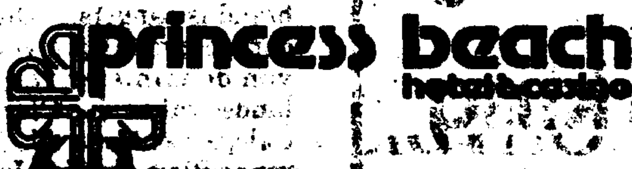
schriftelijk bij het Departement van Financiën, Pietermaai 4-4a moeten zijn ingediend.
Vorderingen na genoemde datum ingediend, zijn ingevolge artikel 35 van de Comptabiliteitslandsverordening verjaard.

De Direkteur van het Departement van Financiën
D.E. Calvo.

Application for:

Food & Beverage MANAGER
&
Food & Beverage SUPERVISOR

Minimum requirements
A) 3 years of experience
B) Fluent in English - Spanish - Dutch
C) Maximum 30 years of age
Preference to Antillean citizens.
Application in writing along with your resume to:
Personnel Manager
Princess Beach Hotel & Casino
Dr. M.L. King blvd.,
Willemstad - Curaçao N.A.

het College van Curatoren zoekt

EEN ONGEMEUBILEERD HUURHUIS

met een huurprijs tot maximaal Naf.600,- per maand, voor een wetenschappelijk medewerker.

Voor aanbiedingen wende men zich tot de heer R.R. Ravenstein, Administrateur van de UNA, tel.: 84422, Jan Noorduynweg 111, alhier.

LIQUIDATIE-UITVERKOOP

FOKKERWEG
Lijsten, cassettes f. 5,- p. stuk.
Projectieschermen etc. etc.
Nog geen kado voor Vaderdag?
Kom even langs.

Speeluur: 11 - 12 uur
3 - 6 uur

JUBILEUM FESTIVAL 1965 - 1985

20 Jaar Curaçaos Jeugdorkest
olv Eric Gorsira

17 juni centro — ***Festival Symphonie Orkest***
Marin Mars viool Pedro Libert viola Luise Gorsira cello
Wagner Dvorak Mozart Enesco

26 juni centro — ***Festival Strijk Orkest***
Lorraine Haddad klarinet Piet van der Heijden fluit
Eric Gorsira viool Ronald Kiel viool Laura Hakkaart viool
van Bree Tartini Bach Barber Mozart

2 juli tempel — ***Festival Camerata***
Weber Boccherini Shostakovich Mendelssohn
trippelkaart f. 25 losse kaart f. 15 kunstkring f. 14 jeugdpas f. 10
zuikertuintje mensing cam vgks vandorpeddineprom centro jeugdorkest tel.75075

XEROX PA KOPIA MUZIK I TUR OTRO KOS !

Ontvangen:
Jeugdige combinaties van „Hang Ten",
vlotte combinaties „Country Suburban",
sportieve slacksets en
„Mickey Mouse" blouses.

Boutique Lilou

Caracasbaaiweg
Tel.: 613496.

TE KOOP

Bankstel oranje kussens f.200,- wasautomaat (Philips-220 volt) f.200,-, salontafel greenenhout f.70,-, hometrainer Tunturi fietsergometer f.450,- surfplank Wayler (2 zeilen) f.500,- diverse lampen f.15,- à f.25,- f.50,- diverse foto / filmapparatuur (boven- en onderwater), diverse kleinartikelen op de PORCHE-SALE vrijdagmiddag, zaterdagmiddag en zondagmorgen. Toyota Stationwagon model '83 f.8000,-.
FAM. DE BOER,
Jan Thiel Oost 18 - Tel. 673696
(laatste huizencomplex bijna aan het eind van de Caracasbaaiweg - 3 maal links)

Supermarket Bedrijf vraagt

MANAGER

Vereisten:
- middelbare schoolopleiding
- leeftijd tussen 30 - 40 jaar
- energieke persoonlijkheid
- zorg dragen voor efficiënte organisatie
- kennis in levensmiddelen
- ervaring in supermarket bedrijf of detail handel
- minstens 3 jaar ervaring in leidinggevende funktie.

Schriftelijke sollicitaties met pasfoto's aan het buro van dit blad onder letters CDI.

WILHELMINA TEHUIS

biedt aan

personen boven de 60 jaar

APPARTEMENTEN

met beperkte verzorging

Folders en aanmeldingsformulieren

VERKRIJGBAAR DINSDAG EN DONDERDAGMIDDAG OP HET PROJEKT WILHELMINA TEHUIS.

GEVRAAGD

op korte termijn

EEN ADMINISTRATIEF MEDEWERKER(STER)

op P.D. niveau

Gelieve sollicitatie te richten aan het buro van dit blad onder nummer 20, Curaçao.

TROPIAL INN

MARIACHINAN
RAMOS
KORSOU
5 ABRIL

We love servi-i you

Krijgt U moeilijk **Hollandse produkten** die U gewend bent te gebruiken?
Bij ons zijn verschillende verkrijgbaar zoals:

Complete Beauty Care

Schwarzkopf	shampoo en crème behandeling	OB	tampons
Ultra brite	tandpasta	B.D.D.	lotion en zeep
Smokers	tandpoeder	Elsève	shampoo en crème behandeling

KaDéWé Ld. het Postkantoor Otr.

S.N.A.V.
Shell Nederlandse Antillen Verkoopmaatschappij N.V.

maakt hierbij bekend dat de trekking van de prijzen van haar

"Chèk bo zeta" kampagne

plaats vindt op

5 juni 1985

Tot en met maandag 3 juni bestaat er nog de mogelijkheid om loten op de gasoline stations te deponeren.

Internationale verhuizers en verschepers

INTERSTERO

Dokweg z/n achter Maduro Plaza - Curaçao N.A.
Tel.: 70140/70141 Telex 3493 Cared N.A.
Affiliated with Steens International Worldwide Moving Group.

PANELING

f. 14.50 per plaat
in 34 Verschillende kleuren

TAPIJT TEGELS

HOOD BEIGE BRUIN GROEN

TAPIJT

MULTIPLEX
met groeven (pinesiding)

LIGSTOEL
f. 30.-

f. 28.50
f. 37.-

WATERSLANG

HARMONIKA DEURTJE

HAKBIJL
f. 7.95

DECORATIEVE SPIJLEN VOOR HEKWERK

ASBEST f. 29.50
ELECTRA BUIS f. 1.-

OMSLAG-BOOR

SOFT-BOARD voor plafond
f. 17.50

VERLENG-SNOER

f. 16.50

MULTIPLEX
4 mm. - f. 16.-
12 mm. - f. 34.-
6 mm. - f. 19.-
18 mm. - f. 46.-

WIJ ACCEPTEREN BONNEN VAN F.K.P. - ZELFBOUWERS.

Deze offerte is alleen voor a.s. ZATERDAG

GOMEZ ENTERPRISES

''Noodzakelijk nu stappen terug te doen''

Premier pleit voor begrip voor regerings-maatregelen

WILLEMSTAD — Om in de toekomst weer drie stappen vooruit te kunnen zetten, zullen er op het ogenblik twee stappen terug moeten worden gedaan. Dat zei gisteren premier Maria Liberia-Peters in een nationale rede, waarin zij de ernst van de financiële situatie waarin de Antillen verkeren, benadrukte en nogmaals een beroep op de bevolking deed begrip op te brengen voor de maatregelen waartoe de regering zich genoodzaakt zag.

De premier lichtte in haar toespraak via radio en televisie, opnieuw de beweegredenen van de overheid toe, om de uitbetaling van de vakantie-gelden, die volgens een toezegging van het kabinet Martina in juni had zullen plaatsvinden, op te schorten tot eind van dit jaar. Liberia wees er daarbij tegelijkertijd op, dat ook het kabinet Martina in de toezegging een "slag om de arm" had gehouden en vorig jaar toenmalig minister-president Don Martina, in een volgens Liberia enigszins tegenstrijdige verklaring, de bevolking had voorgehouden dat de uitbetaling van het twaalfde deel van de vakantie-gelden niet kon worden gegarandeerd omdat niet kon worden voorzien hoe de financiële situatie van het land zich zou ontwikkelen. Feit is, aldus de premier, dat de situatie inderdaad verergerde en haar kabinet het bestuur van het land in een zeer problematische toestand overnam. De bewindsvrouwe wees er in haar toespraak evenzo op, dat de huidige regering alleszins bereid was de met de voorgaande regering bereikte overeenkomsten, na te komen. Om echter, zoals was afgesproken, de vakantie-gelden in juni uit te keren, ontbrak het de overheid op het ogenblik ten enemale aan de benodigde gelden, voerde zij aan.

Synchronisatie van de overheids-maatregelen met door de eilands-besturen te nemen maatregelen ter verbetering van de situatie, was niet in alle opzichten uitvoerbaar, aldus de premier. Die synchronisatie, waarvoor de vakbonden een dringend beroep op de overheid deden, wordt bemoeilijkt, argumenteerde zij, door het uiteenlopende karakter van de problemen waarmee de diverse eilandgebieden kampen. Weliswaar ondervinden praktisch alle eilanden de nodige moeilijkheden; die zijn zeker niet overal van gelijke aard en behoeven derhalve ook een andere aanpak, aldus Liberia. Zij verwees hierbij ondermeer naar de eilandgebieden Aruba en Bonaire, die de regering, wegens een gebrek aan voldoende middelen, om ontheffing verzochten van de betaling van de vakantie-gelden.

In december kan het overheids-personeel, aan wie de regering dan nog de vijf maanden vakantie-geld verschuldigd is, hoe dan ook op deze uitkering rekenen, verzekerde premier Liberia. Om die betaling te kunnen garanderen, werd het departement Financiën opdracht gegeven de komende maanden uit de "schaarse inkomsten" van de regering geld opzij te zetten, zodat in december de overheid er zeker van is over de noodzakelijke fondsen te kunnen beschikken.

Liberia, die in haar toespraak uitgebreid inging op de verschillende ontwikkelingen die een derving van de overheids-inkomsten veroorzaakten, lichtte ook het regerings-besluit om de uitbetaling van vakantie-gelden voor een periode van drie jaar op te schorten toe. Drie jaar was, zo stelde zij, de periode die een aantal voor de Antilliaanse economie belangrijke peilers zoals ondermeer de Curaçaose Dok Maatschappij en de Antilliaanse Luchtvaart Maatschappij nodig hebben om zich enigszins te herstellen en gunstiger bedrijfs-resultaten te boeken. Daarnaast zou ook de offshore-sector, meende de premier, door nieuwe ontwikkelingen in de Verenigde Staten een gunstiger tijdperk tegemoet kunnen gaan. Wanneer na verloop van tijd de Antilliaanse economie zich heeft gestabiliseerd, besloot de bewindsvrouwe, zal het mogelijk worden al hetgeen nu werd "ingeleverd", langzaam aan terug te winnen.

Zang-festival van The Barrett Youth Movement

WILLEMSTAD— The Barrett Youth Movement organiseert op 31 mei een zang festival in het Holiday Beach Hotel. De aanvangstijd is acht uur 's avonds. Er zijn 16 solisten en vijf trio-deelnemers.

Aanhoudingen

WILLEMSTAD— Op het vliegveld werd een 25-jarige Dominicaan aangehouden. Hij stuurde enkele dagen voor zijn aankomst op Curaçao een koffer op, waarin zich valse bankbiljetten bevonden. De koffers werden door de douane en het ALM-personeel gecontroleerd.

Adrian Guacaran bezoekt Benedenwindse Eilanden

WILLEMSTAD— Het jeugdige zangertje Adrian Guacaran, die grote bekendheid kreeg door de liedjes die hij ten gehore bracht voor Paus Johannes Paulus tijdens zijn bezoek aan Venezuela, komt naar de Antillen. Op 7 juni treedt hij op, op Bonaire en op 8 juni op Aruba. Curaçao bezoekt hij op 9 juni waar hij om twee uur optreedt in Hoffi Del samen met onder andere de groepen Billioneros, Grupo Era en Name. De toegangsprijs bedraagt 15 gulden en voor Padeku-houders en leden van de Indju Country Club tien gulden.

Jubileum-circus op St. Franciscus-college

WILLEMSTAD— In het kader van het 30-jarig bestaan van het St Franciscus-college zijn deze hele week reeds verschillende festiviteiten gevierd. Voor vanavond staat er een circus-voorstelling op het programma en wel om zeven uur. Morgen is er samen met de Margaretha-school een sportdag en s' avonds om zeven uur is er weer circus. Mocht er grote belangstelling bestaan voor het circus, dan wordt op 1 juni het circus herhaald, evenens om zeven uur.

In de C-klasse vielen erg veel verrassende uitslagen

VCVF-competitie gaat een rommelige slotfase tegemoet

WILLEMSTAD — Ook in het afgelopen weekeinde is geen volledig programma van de VCVF verspeeld. In de A- klasse gingen twee van de drie wedstrijden niet door. Ook de B- klasse kende een niet gespeelde wedstrijd. Olympia moest aantreden tegen CDM, maar het CDM- veld was bezet. De grootste verrassing valt te melden in de C- klasse: dreumes Abrahamsz Harbour Works 2 wist titelkandidaat Quick '60 3 met een nederlaag terug te sturen naar de kleedkamers. Ook in de veteranenklasse mag het een verrassing genoemd worden dat Quick '60 5 hun collega's van het vierde met niet minder dan 7-1 klop gaven.

A-KLASSE

Volgens opgave van de competitieleider (mondeling) voor aanvang van de competitie gedaan, moet de A- klasse drie ronden gaan duren. Daar zal hij nu wel van terugkomen. De competitie moet op z'n laatst eind juni klaar zijn. Er zijn nog ploegen in diverse klassen die nu net de helft er op hebben zitten sinds de start op 10 maart. Het is trouwens toch een vreemde zaak dit jaar in de organisatie rondom de VCVF-competitie. Naast de scheidsrechters- perikelen (dit weekeinde waren er in het geheel geen scheidsrechters!) is de competitie zelf ook moeilijk te overzien.

De competitieleider heeft tot op heden het gepresteerd nog geen enkele uitslag officieel bekend te maken. Laat staan dat hij een stand kan produceren na bijna drie maanden voetbal. Links en rechts gonst het van de geruchten als zouden verschillende verenigingen met ongerechtigde spelers hebben gespeeld, terwijl een zes weken oud incident over een scheidsrechter tussen Willemstad 2 en CDM tot op heden nog niet schriftelijk is bestraft door het VCVF- bestuur.

De enige wedstrijd in de A-klasse was die tussen Abrahamsz Harbour Works en DTS. Beide ploegen voetbalden een goede wedstrijd waarin AHW te slordig omsprong met de haar geboden kansen. Het was DTS die er na een minuut of vijf 1-0 van maakte via Geertruida. Vlak na rust kwam AHW weer gelijk via een goed hard schot van Gerard in de linker beneden hoek. Een kwartier later maakte DTS weer een doelpunt. Een door de wind draaiende bal werd door de AHW- goalie verkeerd geraakt en via een DTS- voet verzilverd. Aan het eind van de wedstrijd deed zich nog een incident voor. "Grensrechter" Fraai (oud-DTS-bestuurslid) betrad tijdens het spel het veld en liep naar de scheidsrechter, welke ook uit de DTS- toeschouwers door beide teams was gevraagd. Hij smoesde wat met hem en een minuut later floot de goede man af. Er was echter nog ruim zeven en een halve minuut te spelen en AHW schiep zich in die periode goede kansen.

B-KLASSE

CDM en Olympia, beide gebrand op een overwinning moesten hun concentratie bij aankomst op het CDM- terrein meteen laten varen. Er kon niet worden gevoetbald, want er was een communie- feestje.

Willemstad 2 moest in titelkandidaat Bandi Kas haar meerdere erkennen en verloor verdiend met 3-1. Voor rust scoorde Bandi Kas driemaal, terwijl veteraan Neuman (hij weer) de eer voor zijn ploeg redde. Bandi Kas neemt in de B- klasse nu de leiding.

Quick '60 2 had die leiding kunnen nemen in de B- klasse, maar kwam niet verder dan 2-2 tegen een zich stug verdedigend Angua. In deze veel te hard gespeelde wedstrijd die geleid werd door Van der Blom, nam Angua voor rust de leiding door een prachtig ineens indraaiende corner van Garcia. Maar Liqui Lung zorgde er met een autogoal voor dat de ruststand 1-1 werd. De ploeg was dus danig aangeslagen dat na rust Quick de leiding kon nemen. Toch was het Panka en Martis die Angua toch nog een punt bezorgden. Op goed aangeven van Martis kon Panka scoren. Quick '60 2 kon niet over al haar spelers beschikken. De wijziging van speeldag op het laatste moment kon daar de oorzaak wel eens van zijn.

C-KLASSE

De grote verrassing in de C-klasse is ongetwijfeld de overwinning van het onderaanstaande de Abrahamsz Harbour Works 2 op nummer twee Quick '60 3. Tot aan de wedstrijd hadden de oranjehemden nog alle kansen op een eventueel kampioenschap in eigen hand. Men kan dat nu wel vergeten. AHW 2, met gelegenheidskeeper Ruis op het doel, kreeg al direct na het beginsignaal enkele goede kansen en had daardoor het gevoel dat Quick te kloppen was. Nadat Quick in de 20e minuut 1-0 had gemaakt, was het Michel die in een onoverzichtelijke situatie de stand gelijk kon trekken. Hij maakte goed gebruik van het elkaar in de weg lopen van keeper en verdediger. Na rust ontsnapte AHW tot tweemaal toe aan een penalty. Het was wederom Michel die in een situatie "wel / niet buitenspel" door mocht gaan van de scheisrechter van AHW naar haar tweede overwinning schoot. Daardoor kon de ploeg de laatste plaats overdoen aan Willemstad 3.

Willemstad 3 nam in de vijfde minuut een voorsprong op de Juristen. Max Cloose miste een toegekende strafschop niet, nadat een Jurist de bal met de hand had gespeeld binnen de beruchte lijnen. De Juristen kwamen in de eerste helft toch weinig aan de bal. Pas na rust kwam daar verandering in. Evertsz ging zich hoogst persoonlijk met de aanval bemoeien en scoorde niet minder dan driemaal voor zijn collegae, waarna Sikkelerus de eindstand op 4-1 bepaalde. Willemstad kon geen enkele tegenstand meer bieden in die tweede helft.

Ook de andere eventuele kanshebber op een titel in de C-klasse, Unidos 2, stootte behoorlijk zijn neus. Voor het eerst in het bestaan van dit elftal (dit seizoen pas gestart) verloor men een wedstrijd. De strijd die eigenlijk op het CDM- terrein had moeten plaats vinden, werd uiteindelijk op het terrein van tegenstander DTS gespeeld. Tot aan de rust kon een veel sterker Unidos 2 geen enkele treffer produceren. Kans na kans werd op de mest onbegrijpelijke wijze verknoeid. Na rust was het Rafaela die DTS aan haar tweede overwinning in dit seizoen hielp. Unidos deed er daarna nog van alles aan om de stand dan nog in ieder geval gelijk te trekken, maar zelfs het te harde spel deerde DTS niet. Men won met 1-0.

Amareira en Jan Thiel Boys hebben een niet zo'n beste wedstrijd achter de rug. Beide ploegen waren verzwakt door blessures of afzeggingen. Jan Thiel Boys opende de score door een te slordig teruggespeelde bal op te pikken en langs de Amareira-goalie te schieten. Andere kansen die Jan Thiel Boys werden geboden, werden niet door de jongens van Van Vliet benut. Amareira ontsnapte aan haar eerste nederlaag via medewerking van Jan Thiel Boys zelf. Een handsgeval in het strafschopgebied werd via een penalty benut om de score gelijk te maken: 1-1.

V-KLASSE

In de veteranen- klasse zijn beide wedstrijden onderlinge clubs- duels geworden die bij Quick nog het meest verrassende resultaat opleverde. Quick 4 moest op het laatste moment van speeldag veranderen en kon daardoor niet alle spelers, waarover men normaal kan beschikken, op de been brengen. Deze onderlinge strijd werd dan ook in een minder prettige sfeer onderling gestreden. Door het gebrek aan spelers bij het vierde had het vijfde geen enkele moeite een ruime overwinning te behalen. Het eindresultaat werd 7-1 voor Quick 5. Quick 4 kan haar hoop op een eventueel kampioenschap nu wel laten varen.

Willemstad 4 had goed nota genomen van de strijdlust van het vijfde en onderschatte het nu niet meer puntloze team niet. Vooral Lotman, die in andere wedstrijden vaak de veroorzaker was van doelpunten tegen zijn ploeg, maakte nu weer alles goed. Hij scoorde niet minder dan vier van de vijf doelpunten waarvan twee vanaf elf meter. Het is duidelijk dat hij alsnog met behulp van zijn team probeert topscoorder bij de veteranen te worden. Hoefnagel mocht de vijf volmaken.

Door dit resultaat staat Willemstad vier weer bovenaan, maar de twee punten voorsprong op Abrahamsz Harbour Works 3 heeft men wel in drie wedstrijden meer dan laatstgenoemde bij elkaar gevoetbald.

Het programma voor het komende weekeinde ziet er als volgt uit:

A-klasse			
Unidos - Abr. Harbour Works	ZO	17.00	CDM
DTS - Quick '60	ZO	17.00	DTS
B-klasse			
Quick '60 2 - UNA	ZO	15.30	QCK
Willemstad 2 - Olympia	ZA	17.00	WSD
CDM - Bandi Kas	ZA	17.00	CDM
C-klasse			
Willemstad 3 - JT Boys	ZO	15.30	WSD
DTS 2 - Amareira	ZA	17.00	DTS
Abr. Harbour Works 2 - Unidos 2	ZA	17.00	AHW
Juristen - Quick '60 3	ZA	17.00	QCK
V-klasse			
Willemstad 5 - Quick '60 5	ZO	17.00	WSD
Quick '60 4 - Abr. Harbour Works 3	ZO	17.00	QCK

AMIGOE-KIJKTIP voor:
zaterdag: CDM - Bandi Kas
zondag: DTS - Quick '60

WILLEMSTAD — Cees van Oosterhout, ex- vice- wereldkampioen kunstbiljarten, liet gisteravond een staaltje van zijn kunnen zien. Op de foto het moment dat hij even kan pauzeren, terwijl de curaçaose kampioen Johnny Helmund met zijn hoogste serie van vier caramboles bezig is.

Kunstbiljarten: het aanzien waard

Hellmund geeft Van Oosterhout in driebanden goed partij

WILLEMSTAD — Gisteravond werd in een goed bezette sportzaal van de Marinierskazerne Suffisant gestart met een serie demonstratie- wedstrijden biljarten. Cees van Oosterhout, voormalige vice- wereldkampioen kunstbiljarten, speelde eerst een wedstrijd driebanden tegen Johnny Hellmund, Curaçaos kampioen, waarna hij nog een demonstratie gaf van het kunstbiljarten.

Na een welkomswoord van Frits Zingel, de organisator van deze wedstrijden, mocht de voorzitster van Ayudo Sosial, Riet Rozendal, de eerste officiële afstoot verrichten. Na de nodige instructies wist zij de andere bal te raken. Het was waarschijnlijk de eerste keer dat zij een biljartkeu in handen had. De baten van deze wedstrijden komen geheel ten goede van Ayudo.

Daarna startte men met de wedstrijd driebanden tussen Van Oosterhout en Hellmund. Van Oosterhout, fabrikant van biljarttafels, won de afstoot en startte met een serie van drie. Bij de tiende beurt had hij een voorsprong van 12 caramboles op Hellmund. Hellmund kwam, na een moeizame start, halvewege de wedstrijd tot op twee punten terug. Bij de 18e beurt wist hij met een tweede serie van vier caramboles de stand op 20-18 te brengen. Maar nadat de Brabander in de 29e beurt zijn hoogste serie van 6 caramboles via scheidsrechter Da Costa Gomes liet aantekenen, was het verzet van Hellmund gebroken.

In de 35e beurt maakte Van Oosterhout de 40 caramboles vol. Hellmund maakte in de nastoot nog twee caramboles en bepaalde zodoende de eindstand op 40-27. Opvallend was de wijze waarop de meeste caramboles van Hellmund tot stand kwamen. Vele werden gescoord via loupe- zuivere stoten via de losse band. In de komende duels, welke vanavond, zondag en dinsdag plaats vinden, zal hij zeker hoger in caramboles eindigen.

Na de pauze werd door Van Oosterhout een demonstratie kunstbiljarten gegeven. Er werden trekstoten, piqués en zelfs zweepslag- trekstoten met verkeerd effect gedemonstreerd. Ballen beschreven tweemaal een cirkel in een hoek alvorens een carambole te maken. Ook werd een dertig- bander getoond, welke eerst negenmaal werd gestoten om daarna de rode bal vol te raken. Tot slot werd gedemonstreerd hoe een bal over een opgehouden biljartkeu werd gestoten om daarna door het effect weer onder die keu door terug een carambole te maken. Dit kunststoten is een officiële tak van de biljartsport en bij elke verplichte oefening krijgt de biljarter driemaal een kans de carambole via de voorgeschreven banden en/of effecten te voltooien. Elke stoot heeft een moeilijkheidsgraad.

Een avond biljarten kijken met daarna een demonstratie kunstbiljarten is de moeite waard. En men steunt er een goed doel mee.

HET DRAMA VAN BRUSSEL:

F.A. overweegt zich vrijwillig terug te trekken

Belgische regering: Geen Engelse clubs meer

WILLEMSTAD/BRUSSEL — Vooruitlopend op de beslissing van de UEFA en FIFA die men op 2 juli aanstaande neemt in verband met de dramatische gebeurtenissen in Brussel tijdens de EC 1 finale, heeft de Belgische ministerraad vandaag, tijdens hun wekelijkse bijeenkomst, besloten voorlopig geen Engelse clubs meer in het land toe te laten. Algemeen wordt namelijk aangenomen dat de Engelsen de hoofdschuldigen zijn van het drama in het Heizelstadion.

Het is nog niet duidelijk voor hoelang het verbod van de Belgische regering zal gelden maar aangenomen wordt dat het voor het komende jaar zal zijn. Men laat een definitieve beslissing over de tijdsduur afhangen van het besluit van de Engelse voetbalbond die dezer dagen over de gebeurtenissen aan tafel zit. Er worden in Belgie door verschillende instanties onderzoeken ingesteld naar de gebeurtenissen in het oude stadion waar honderden Engelse en Italiaanse supporters met elkaar slaags raakten. Een ieder die iets met de organisatie van de wedstrijd te maken heeft gehad, heeft van de Belgische regering de opdracht gekregen een rapport op te maken. Vast staat dat de organisatie voor een zo belangrijk treffen erg gebrekkig was. Wat er allemaal fout was hebben wij in onze editie van gisteren al uitvoerig gemeld. Het is daarom dan ook te hopen dat men binnen de Belgische bond de hand in eigen boezem durft te steken. Premier Martens heeft verder nog bekend gemaakt dat zijn regering alle ziekenhuiskosten van de gewonden zal betalen. De minister van justitie Jean Gol gaf indirekt toe dat er een aantal zaken niet klopten. Normaal zijn er namelijk bij dit soort evenementen speciale arrestatieteams op de been maar was men dat bij deze wedstrijd vergeten....

TERUGTREKKING

In Engeland heeft de bond, FA, als reaktie op het gebeuren, voorgesteld om het komende seizoen alle Engelse clubs die zich hadden geplaatst voor de Europese bekertoernooien terug te trekken. Met deze stap wil het bestuur voorkomen dat de UEFA de Engelse clubs uitsluit en daarmee een groot aantal andere clubs die er in feite niets mee te maken hebben dupeert. Hierdoor bestaat de kans dat de vriendschappelijke wedstrijd tussen Italie en Engeland, welke op 9 juni aanstaande in Mexico gespeeld zou worden, niet doorgaat. De Engelse clubs die zich reeds voor de Europese bekertoernooien hadden geplaatst zijn alvast begonnen te berekenen hoe groot hun schadepost zal worden als men inderdaad niet buiten de grens mag voetballen. Voor de topclubs zijn die wedstrijden van levensbelang gezien hun dure huishouding. De niet Engelse bonden, die van Schotland, Wales en Noord Ierland, distantieren zich nadrukkelijk van het gebeuren. Zij willen absoluut niet meeboeten voor iets wat een Engelse club op zijn geweten heeft. Het zal afhangen hoe de FIFA en UEFA denkt over de clubs die weliswaar niet in Engeland maar wel in Groot Brittannie voetballen. Het laatste woord over deze zaak is in ieder geval nog niet gezegd.

De voorzitter van de UEFA, de Fransman Jacques Georges, heeft al verkondigd af te zullen treden als het voetbal-geweld niet bij de wortels wordt aangepakt. Hij liet weten in een dag tien jaar ouder te zijn geworden.

ERE DIVISIE SLEEPT ZICH NAAR HET EINDE

Eerste divisie naar climax

PSV - AJAX laatste topper

WILLEMSTAD — De laatste speeldag in het Nederlands betaald voetbal heeft voor wat betreft de eredivisie niets meer om het lijf. Misschien dat de wedstrijd tussen de nieuwe kampioen, Ajax, en de ploeg die het dit jaar weer niet gered heeft, PSV, nog voor een vol stadion kan zorgen maar voor de rest zullen de mensen echt niet meer warm lopen. De meeste aandacht gaat dit weekeinde uit naar de eerste divisie. Vijf ploegen die nog in de race zijn voor rechtstreekse promotie. Het verschil in punten tussen de nummer een nummer vijf slechts een. Nog nooit te voren is de kompetitie zo spannend geweest als dit jaar.

LAATSTE TOPPER
In de eredivisie wordt de laatste topper van het seizoen gespeeld tussen Ajax en PSV. De Eindhovense ploeg die zo voortvarend begon maar net als Feijenoord en ook Ajax veel belangri ke punten verloor, heeft aan dit seizoen ongetwijfeld een aardige kater over gehouden. Nog voor de eerste bal werd getrapt had trainer Jan Reker al verklaard dat het dit seizoen ging gebeuren met zijn ploeg. Niet alleen het landskampioenschap zou binnen gehaald worden maar ook de beker en wellicht alsertijd en adem over was ook nog wel een ronde of twee drie Europa Cup. Nu, negen maanden na die uitspraken mag Reker blij zijn dat men nog bij de eerste drie is geeindigd en zodoende komend seizoen UEFA beker voetbal speelt. PSV kan met een overwinning op Ajax nog iets van zijn gezicht redden maar voor de rest kan men het seizoen wel weer als verloren beschouwen. De komst van Ruud Gullit en misschien nog een of twee grote namen zal de club komend seizoen op een nog hoger niveau brengen. Kwaliteit is er genoeg in Eindhoven er mag zelfs gezegd worden dat men het beste materiaal in huis heeft maar ondanks dat wil het niet lukken. Een bekend Nederlands voetbalblad meldde overigens in een van hun laatste edities dat PSV zich met de komst van Gullit voor de eerstkomende drie jaar verzekerd heeft van de tweede plaats......,wat alles zegt over hoe men in Nederland over de Eindhovenaren denkt. Ajax zal het zeker moeilijk krijgen in Eindhoven maar aan de andere kant alles op alles zetten om de beschamende nederlaag in eigen huis tegen PSV goed te maken. Daarnaast wil men Marco van Basten helpen om zo hoog mogelijk te eindigen op de topscorelijst nadat hij er vorige week tegen Volendam weer eens vier in schoot.
Feijenoord kan bij verlies van PSV als men zelf weet te winnen van Den Bosch de tweede plaats nog pakken. Na het missen van het landskampioenschap toch ook geen gekke prestatie. Veel meer dan alleen de eer is die plaats niet waard maar e kan in ieder geval beter tweede dan derde worden. De beslissingen in de eredivisie zijn verder allemaal gevallen zodat er alleen nog gespeeld wordt voor de statistieken. Twente krijgt MVV op bezoek, PEC moet het in de laatste wedstrijd opnemen tegen het sterke Sparta en Haarlem krijgt Excelsior op bezoek. Volendam speelt voorlopig de laatste streekderby tegen AZ want komend jaar moet men het een stapje lager gaan proberen. In Limburg hebben we met de wedstrijd Roda tegen Fortuna ook een echte streekderby. Utrecht speelt thuis tegen de Eagles en zal die werdstrijd zeker willen gebruiken ter voorbereiding op de bekerfinale komende woensdag tegen Helmond Sport. Groningen sluit het seizoen af tegen het reeds gedegradeerde NAC en hoopt met een aantal doelpunten nog wat meer mensen over te halen ook voor komend seizoen een jaarkaart te kopen.

EERSTE DIVISIE
Hier is de spanning te snijden. Heracles op kop met slechts een punt voorsprong op vier achtervolgers die alle een gelijk aantal punten hebben. Als alle ploegen de laatste wedstrijd weten te winnen dan gaat alleen Heracles zonder problemen naar de eredivisie en zal de rest het op doelsaldo moeten uitvechten. Mocht het zover komen dan heeft VVV de beste papieren met een positief doelsaldo van ruim 30. RKC is een goede tweede met plus 23, De Graafschap met plus 22 en Den Haag met plus 20. De kompetitieleider heeft alle wedstrijden voor zondagmiddag gepland zodat er geen problemen kunnen ontstaan bij de verschillende wedstrijden als de uitslagen van andere wedstrijden al bekend zijn. Zo wordt de spanning er dus tot de laatste minuten in gehouden. Slechts Feijenoord schijnt dispensatie te hebben om hun wedstrijd tegen Den Bosch een dag eerder te spelen in verband met hun trip naar Curacao. Na deze laatste kompetitiedag rest de liefhebbers alleen nog de KNVB beker finale en de zeer interessante nakompetitie in de eerste divisie.

Sorensen tekent voor Feijenoord

ROTTERDAM — De Deense voetballer Jan Sorensen heeft een contract getekend, dat hem voor twee jaar bindt aan de Rotterdamse eredivisieclub Feyenoord. De persoonlijke wensen van de 30-jarige middenvelder van Twente vormden volgens penningmeester De Vries geen probleem voor de overgang naar Feyenoord. Binnen een half uur was de transfer geregeld.

1-0 Winst op Albanië door treffer Boniek

Polen leidt in groep 1

WILLEMSTAD / TIRANA — Er komt langzaamaan steeds meer duidelijkheid wie Nederland als tegenstander krijgt in de twee extra wedstrijden voor een plaats in het WK eindtoernooi in Mexico komend jaar. Polen heeft gisteren namelijk in groep 1 gewonnen van Albanie en heeft koploper Belgie nu ingehaald.

Met alleen nog Polen - Belgie als belangrijkste wedstrijd op het programma is de kans dat Nederland tegen Belgie moet aantreden weer een stuk groter geworden. Zowel Polen als Belgie hebben na 5 wedstrijden 7 punten en ook een gelijk doelsaldo, plus 4. Polen heeft echter meer doelpunten gescoord dan Belgie, 10 om 7, en heeft daardoor al genoeg aan een gelijkspel om zich voor de eindronde te plaatsen. Belgie zal moeten winnen maar weet zich in Warschau nagenoeg kansloos tegen de sterke Polen.

BONIEK
Polen heeft het in de hoofdstad van Albanie, Tirana, erg moeilijk gehad maar hield toch beide punten aan het duel over. Voor ruim 30.000 toeschouwers werd Boniek, de sterspeler van Juventus die een dag eerder nog in de EC 1 finale tegen Liverpool speelde, matchwinnaar. Met een gaaf doelpunt in de 24e minuut van de eerste helft schoot hij zijn ploeg een heel eind richting Mexico. Veel zogenaamde topvoetballers kunnen een voorbeeld nemen aan de onverzettelijke Pool die ook niet voor niets in de belangstelling staat van een groot aantal Europese topclubs. Op 11 september wordt de belangrijke werdstrijd Polen Belgie gespeeld waarna de kaarten geschud zullen zijn in deze groep. De laatste groepswedstrijd tussen Griekenland en Albanie, op 16 oktober, is niet meer van belang daar beide clubs een te grote achterstand hebben op de beide koplopers om nog enige rol van betekenis te kunnen spelen.

TUSSENSTAND GROEP 1

1.Polen	5-7	(10-6)
2.Belgie	5-7	(7-3)
3.Albanie	5-3	(5-8)
4.Griekenland	5-3	(4-9)

Vredesmarathon in beide Korea's?

ROME — Primo Nebiolo, de voorzitter van de internationale atletiek- federatie (IAAF), heeft een plan gelanceerd om Noord- en Zuid-Korea door middel van een sportevenement nader tot elkaar te brengen. Nebiolo wil in 1987 de marathon om de wereldbeker laten beginnen in Noord-Korea en laten eindigen in Seoel. De IAAF- voorzitter zei, dat deze vredes- marathon de verstandhouding tussen de twee landen sterk zou kunnen verbeteren. De eerste marathon om de wereldbeker had onlangs plaats in Hiroshima.

13 van de 14 runs in eerste vijf innings

Alpha in een enerverend duel langs Pirates: 8-6

WILLEMSTAD — Alpha/Zelbo registreerde in de derde kompetitieronde geen vooruitgang in zijn prestaties. De ploeg speelde evenals in de eerste en tweede ronde met een ratio van 1 overwinning en 2 nederlagen wat een totaalresultaat geeft van 6 overwinningen en 12 nederlagen. Van de serie van zes partijen in de derde ronde leed het viermaal achtereen verlies voordat van Blue Hawks en gisteren van Sta Maria Pirates/Petromar gewonnen kon worden.

FEL OFFENSIEF
Het duel van gisteren werd gekenmerkt door een fel offensief van beide kanten in de eerste vijf innings waarin 13 van de in totaal 14 runs geproduceerd werden. Alpha nam in de vijfde inning definitief de leiding met 7-6 en voegde er in de achtste inning nog 1 run aan toe welke de nodige armslag gaf voor een eventuele reaktie van de Pirates die echter niet kwam. Pitcher Roland Maria, die vanaf de eerste inning Arthur Bonifacia had vervangen, wierp in de slotfase bijzonder sterk waardoor de Pirates niet veel konden beginnen. Tussen de zesde en negende inning bijvoorbeeld bereikten slechts twee Sta Maria lopers het eerste honk op respektievelijk een infieldhit en een vrije loop en werden verder 15 van de laatste 17 slagmensen van de Pirates bedwongen.

HOMERUN
Pirates verschoot al zijn kruid in de eerste, vierde en vijfde inning. In hun eerste slagbeurt scoorden zij zelfs driemaal maar moesten toezien hoe Alpha in de tweede al hun voorsprong terugbracht tot 1 run en hen in de derde zelfs op een 4-3 achterstand zette. In deze belangrijke slagbeurt waarin Alpha voor het eerst het initiatief nam zorgden Ruben Snoyle en Bert Avistia voor het slagwerk met respektievelijk een tweehonkslag en een eenhonkslag. Pirates bracht de score in de vierde inning, met honkslagen van Ron Stewart, Norwin Moeskiet en Emile Haswell op 5-4 maar raakte de voorsprong binnen de kortste keren weer kwijt.

Een homerun van van Luti Bernadina, goed voor twee runs in Alpha's slagbeurt in dezelfde inning, gooide de stand weer om in het voordeel van Alpha. Pirates maakte in de vijfde weer gelijk op een fielder's choice maar Alpha nam in diezelfde inning wederom, deze keer definitief, de leiding met 7-6. De beslissende run kwam na een honkslag van Alvaro Asencion, een deadball, een vrije loop en een fielder's choice. In de achtste bepaalden Henry Isenia en Ruben Snoyle met ieder een honkslag de eindstand op 8-6. De eindcijfers waren 8-11-2 voor Alpha en 6-9-1 voor de Pirates. Winnaar werd Maria (zijn vierde zege tegen twee nederlagen) en verliezer Plies Jacoba die vanaf de vierde inning voor Pirates op de heuvel stond. Voor hem wierpen Hendrick Mercelina en Richinel Allee.

PROGRAMMA
Vanavond komen Royal Scorpions en Groot Kwartier Stars tegen elkaar uit. Scorpions zegevierde dit seizoen al twee maal over de Groot Kwartier ploeg (6-1 en7-3) hetgeen niet betekent dat er een automatische overwinning voor Scorpions inzit. GK Stars bood onlangs nog verrassend sterke tegenstand aan koploper Sta Rosa Indians, dat pas in de laatste twee innings de zege kon grijpen.

Xaverianen en Hurricane winnen het Ramon Rico volleybaltoernooi

WILLEMSTAD — Het volleyball toernooi Ramon Rico is gisteravond geëindigd. Xaverianen- Muebles Kennedy en Hurricane / Van Dorp- Eddine zijn met de hoogste eer gaan strijken. Het toernooi dat qua niveau van de wedstrijden als opkomst van het publiek een succes is geworden, begon in de eerste wedstrijd van de avond met een klinke nederlaag voor Xaverianen / Alesie. Laatstgenoemde begon met een groot gedeelte van de reservebank. Pas na twee flinke nederlagen in de eerste twee sets (15-5 en 15-2) kwamen ze in hun spelritme en verloren de derde set met de redelijke cijfers 15-13. Bij de dames mochten dus Hurricane/Van Dorp- Eddine de beker in ontvangst nemen.

Bij de heren werd door Xaverianen / Muebles Kennedy aan Staka- Richmond geen enkele kans geboden. Vooral de verdediging van Staka liet veel te wensen over. Nadat Staka de eerste set met 16-14 had gewonnen, werden de volgende drie sets op naam geschreven van de Xaverianen: 15-12, 15-12, 15-2.

Als meest waardevolle speler werd bij de dames Jaqueline Reiph van Shwatanari gekozen, terwijl bij de heren Scottie Roosberg van Xaverianen de meest waardevolle was.
Het volgende toernooi dat door de FeVoKo wordt georganiseerd zal ter gelegenheid van het 30-jarig bestaan van de bond zijn.

Politieman op doping betrapt

BOEDAPEST — De franse middengewicht Christophe Tiozzo is donderdag uit het 26e toernooi om de Europese Bokskampioenschappen voor amateurs in Boedapest verwijderd. De Fransman, die bij de Olympische Spelen in Los Angeles een bronzen medaille veroverde, reageerde positief op de doping- controle.

De 22- jarige politieman uit Parijs werd betrapt na zijn tweede partij in het toernooi tegen de Roemeen Doru Marinescu, die nu vrijdagavond in de halve finales uitkomt. Tiozzo had de Roemeen woensdag op punten verslagen. In de eerste ronde van het toernooi had Tiozzo de Rus Boligoezov uitgeschakeld.

Het bestuur van de Europese Amateur Boks Associatie (EABA) heeft aangekondigd dat maatregelen tegen Tiozzo zullen worden genomen. Er is aangekondigd, dat het besluit nog in Boedapest zal vallen.

Het verboden middel, dat in de urinestaal van Tiozzo werd gevonden, was Coradin. Het is de tweede maal, dat een franse bokser tijdens de Europese Kampioenschappen positief reageert bij een doping- controle. Na de titelstrijd van 1981 in de finse Tampere werd Frederic Geoffroy, die brons veroverde in het lichtgewicht, later uitgesloten en voor een jaar geschorst. De Fransman ontliep de straf door professional te worden.

HANDBAL / DOETINCHEM — Handbalclub de Gazellen zal het volgend seizoen moeten stellen zonder de inbreng van Nico Beekman en doelman Andre Wevers. De 24-jarige Nijmeegse student Beekman, die 39 keer voor Oranje uitkwam, speelt de komende competitie bij Blauw Wit. Wevers beeindigt zijn loopbaan.

Liverpool heeft nieuwe manager

WILLEMSTAD / LIVERPOOL — Wat in Nederland absoluut niet mogelijk is komt in Engeland en West Duitsland bijna wekelijks voor: een topspeler die zonder de benodigde papieren manager of trainer van een club wordt. In Nederland is er een ware storm ontstaan over het verzoek van Cruijff om trainer te worden of althans een aangepaste opleiding daarvoor te mogen volgen.

In Engeland werd een dag na de EC 1 finale, waarin Liverpool verloor van Juventus, door het Liverpool bestuur bekend gemaakt dat Kenny Dalglish met onmiddellijke ingang benoemd is als manager. De 34 jarige Schotse middenvelder volgt in die functie de 64 jarige Joe Fagan op die vlak voor de finale liet weten zijn functie te zullen neerleggen. Dalglish zal op zijn eerste schreden als clubmanager terzijde worden gestaan door een oude bekende binnen de Liverpool gelederen, namelijk good old Bob Paisley. Deze haalde in 1978, toen sterspeler Kevin Keegan naar Hamburger SV vertrok, Kenny Dalglish uit Schotland naar Liverpool. Paisley vond hem de beste Schotse speler aller tijden en mag hem nu na zeven vette jaren gaan opleiden tot manager. Het is overigens wel de bedoeling dat Dalglish nog een tijdje als speler aktief blijft voor de 'Reds'.

Verona ook naar Amsterdam 710

AMSTERDAM — Ook de elfde uitvoering van het Amsterdamtoernooi mag zich in een sterke bezetting verheugen. Nadat organisator Jack van Zanten al eerder overeenstemming had bereikt met Ajax en het Braziliaanse Atletico Mineiro, werd woensdag bekend dat de andere twee ploegen Tottenham Hotspur en de Italiaanse kampioen Hellas Verona zijn. In eerste instantie had Van Zanten zijn oog laten vallen op een andere Engelse vereniging dan Tottenham. Liverpool, waarmee zelfs een principe overeenkomst was afgesloten, bleek echter in augustus al een dusdanig druk programma te hebben, dat het optreden op 9 en 11 augustus in het olympisch stadion niet echt meer mogelijk bleek.

Tijdens Ek-boksen:

Nederlander Hallie verliest op punten

BOEDAPEST — De Nederlander Gilbert Hallie werd donderdagavond in Boedapest in de kwartfinales uitgeschakeld. In het zwaarwelter- gewicht verloor hij op punten (0-5) van de Bulgaar Mihail Takov. De jurycijfers waren 57-59, 59-60, 58-58 (met voordeel voor Takov), 58-60 en 58-60. Van de Nederlandse afvaardiging is nu alleen Arnold Vanderlijde in de strijd. De Limburgse zwaargewicht komt vrijdag uit in de halve finales van de Europese kampioenschappen boksen.

Baseball uitslagen uit de VS

WILLEMSTAD — De uitslagen van de gisteren in de hoogste Amerikaanse baseball kompetitie gespeelde wedstrijden zowel American als national league.

AMERICAN LEAGUE:

Detroit Tigers - Oakland A's	3-2
New York Yankees - California Angels	3-1
Baltimore Orioles - Seattle Mariners	8-2
Boston Red Sox - Minnesota Twins	8-7
Chicago White Sox - Kansas City Royals	4-3

NATIONAL LEAGUE:

New York Mets - San Fransisco Giants	2-1
San Diego Padres - Montreal Expos	5-4
St Louis Cardinals - Atlanta Braves	6-0
Philadelphia Phillies - Los Angeles Dodgers	6-1

SPORTAGENDA

VRIJDAG
«BAN TOPA POLISNAN»
19.30 uur officiële aanvang met voetbaltoernooi - terrein Asiento, R&B.

BILJART
20.00-22.30 uur evenement Cees van Oosterhout vs Johnny Helmund - Marinierskazerne Suffisant.

BASEBALL (AA-klasse)
20.00 uur Royal Scorpions / Banco Maduro vs Groot Kwartier Stars / Princess Beach - Sentro Deportivo Kòrsou.

ZWEMMEN
nationale clubkampioenschappen - zwembad Sentro Deportivo Kòrsou.

KARATE
19.00 uur marathon - gymzaal Albert Schweitzerschool, Salinja.

BADMINTON
Curaçaose kampioenschappen dubbel- en enkelspelen - Asiento.

*****

ZATERDAG
SUNFISH / ZEILMARATHON
te Spaanse Water.

CURAÇAO GRAND PRIX
09.30 uur informatieochtend - aula UNA, Jan Noorduynweg.

CURAÇAO LITTLE LEAGUE
14.00 uur Cur. Wire Products vs Kodela;
16.00 uur Pinocchio vs Meub. Kennedy - Little League Ballpark.

BADMINTON
Curaçaose kamp. (enkelspelen) - Asiento.

ZWEMMEN
nationale clubkamp. + kunstzwemmen Curaçao vs Aruba - zwembad Sentro Deportivo Kòrsou.

FUFUVE (Federashon Futbòl Veterano)
16.30 uur voetbalwedstr. Jong Colombia vs UNDEBA - veld Jong Colombia, Boca Sami.

BC JANWE
schaaklessen en trainingen.

BASEBALL (A-klasse)
10.00 uur Sta. Maria vs Coco Rico;
13.00 uur Winston vs Radio Shack;
16.00 uur Charo Zelbo vs Buena Vista Zelbo.

*****

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

PORCH SALE! Zaterdag 1 juni van 10.00 tot 18.00 uur: stereoset; kasten; slaapkamer; naaimachine; wasmachine; stoof; keukengerei; planten; tv; bureau etc., Ordonnansweg 5, tel.: 54466.

BOSTON WHALER Newport, 17 voet, met trailer, zonder motor; Ford LTD 1978, full equipped; Europese Ford Granada, V-6, 1976; Rippen piano; gitaar, klein model, Cas Coraweg 64, tel.: 75737.

WOONHUIS OP 1.680 m² eigendomsterrein, zit/eetkamer, 4 slaapkamers, 2 badkamers, keuken, voorporch en grote achterporch, tuin met deep-well, direct te aanvaarden. Voor inlichtingen bel 82317.

PORCH SALE o.a. prachtige 2 pers. slaapkamer met 4-deurs hang/legkast; antieke massief eikenhouten kast; surfplank; babykamer; box; klopboormachine; alarm en vele, vele huishoudelijke artikelen, Rooi Santoe 123, tel.: 673878.

WEGENS VERTREK: bankstel; Peru-tafel + 2 stoelen; porchset; 2 ijskasten; gasfornuis; boekenkasten; eenpersoons- bedden; bureaustoel; 2-zitsbank; div. lampen; opklapbare tafel; Atari + 10 spellen; jongensboeken en speelletjes; div. keuken accessoires, Snipweg 23, tel.: 79911.

SURFPLANK + TWEE zeilen + kindertuig: f.200,-; Wayler '85 Funboard zeil: f.175,-; surf- onderdelen, tel.: 611785.

COMPLETE INBOEDEL w.o. zit- en eethoek; bureau (mahonie); collectie klassieke- en pop platen (33 + 78 toeren); vogelkooien; inbouwstoof en oven (nieuw); ijskast, 2 1/2 jaar; stereo- app.; schrijfmachines; boeken; koffers; babymandje met matras; naaimachine; tv- antenne met mast; ijzeren schommelframe; trottoir- tegels; Toyota Starlet 1981. Te bezichtigen zaterdag en zondag: Fensohnstraat 1, Schelpwijk.

MOTORFIETS SUZUKI GS 550 '79, DOHC tanktas en helm, vraagprijs f.1.400,-; surfplank Dufour Bic, twee zeilen en Mistral- tuig, vraagprijs f.350,-, tel.: 81747, Orinoceweg 11.

WEGENS VERTREK: inboedel o.a. ijskast; freezer; semi- automatic wasautomaat; draaier; babybed; komode. Te bezichtigen: Magrietlaan 10, tel.: 73840.

MICRO COMPUTER merk Altos, 2 floppy disk drives (elk 700K), RAM 196K - Multi user (3), bijbehorende software inbegrepen, tel.: 82198.

EIND JUNI beschikbaar: Renault 12 Stationwagon NAf.3.750,-; Opel Ascona 1.6S NAf.1.600,-, in zeer goede staat; redelijke nieuwe Kelvinator nofrost ijskast NAf.975,-; stoof NAf.300,- en National airco NAf.650,-, tel.: 80644.

2 COCKER-SPANIELS, teefjes, 7 weken oud. Inl.: Boy Ecuryweg 6, tel.: 75749/75448.

PORCHE SALE 1 juni 10.00 t/m 17.00 uur: planten; dia-projector; stereo; dekbedden; babykamer enz., Haltiweg 132, Buena Vista, tel.: 80473.

AUDI 100 GLS met automaat en airco, i.z.g.st., f.6.500,-, tel.: 673451.

WEGENS VERTREK: Chevrolet Nova, tel.: 81065 thuis/kantoor: 81523/81880, Roosevelweg 509C (t/o Hotel Holland) na 17.00 uur.

WEGENS VERTREK: volledige Europese inboedel, Fensohnstraat 17. Sale: zaterdag 1-6-'85 v.a. 09.00 uur.

VW AUTO '79 Lancer, den bon kondishon, Tja Hakkerstraat 13, tel.: 68621.

WOONHUIS (THANS opgedeeld in 2 appartementen) en vrijstaand tuinhuis, Valkenweg 12, tel.: 80434.

1570 M² BOUWTERREIN op Bottelier, geasfalteerde weg, hooggelegen, uitzicht op zee en haven, prijs n.o.t.k. Inl.: Hofweg 4, tel.: 82118.

GREAT DEEN, 7 weken oud, wit met zwart, volras, tel.: 616325.

PRACHTIGE EIKEN tafel voor kantoor, porche of wachtkamer; eiken eetkamerset stoelen; schilderijen; lampen, tel.: 54751/616586.

PORCH SALE: o.a. zware groenen salontafel; boeken v.a. f.1,-; sierstukken; houtsnijwerk; babyspullen (o.a. wandelwagen, wieg); dekens f.25,-; lampen v.a. f.3,-; rode lamp/hoogtezon f.20,-; groen porseleinen aanrecht + kraan f.125,-; boekenrek f.20,-; tuinverlichting; werkbank; planten- potten, 1 en 2 juni 9-12 uur: Kaya Oy Sprock 55, tel.: 75647.

PEEKIPOE (Pekinees- Poedel), eerste inenting reeds gehad, tel.: 73378.

TOYOTA COROLLA Stationcar; Renault 4; boekenkasten; div. tafels; bankstel; stoelen; lampen; tuner- versterker Yamaha; platenspeler Technics; boxen B&W; zwart/wit tv + antenne; stapelbed + matrassen; veel gereedschap; planten; speelgoed; airco's; hh- artikelen; tapijten; strijkijzer + strijktafel; koelkasten + vriezer Philips; bandrecorder Philips enz., enz., Abrahamsz H-71 zaterdag 9-17 uur.

BOUWKAVEL TE Villapark Groot Piscadera. Inl.: 674066.

WEGENS VERHUIZING: airco National 12.000 BTU, 3 maanden gebruikt, f.650,-; Ford Consul 1973 met keuringskaart, f.1.500,-, tel.: 75458, Mahaaiweg 12 (Tamarijn).

WEGENS VERTREK: 1 klein donker- houten wandmeubel f.300,-; 2 lazy- boy stoelen f.200,- p/st.; 1 makkelijke ligstoel f.90,-; 2 hout- leren stoelen f.80,- p/st.; 2 houten bijzettafels f.35,- p/st.; 1 zitkamertafel f.75,-. Alles in z.g.st. Voor inf. tel.: 613897.

GORDIJNSTOF, 17 m., nieuw, oranjebruin effen met aan de achterkant zonnewering, f.14,90 per meter, Erosweg 113, tel.: 79247.

IKEA KRUKKEN p. stuk f.25,-; Ikea klaptafel f.70,-; Avek stapelbed f.295,-; twee 1-pers.- matrassen, z.g.a.n., f.150,- p. stuk; broodrooster, 220 V, f.20,-; stofzuiger Miele, 220 V, f.160,-; uitschuifbare tafel + 4 stoelen f.295,-; planten; hondenmand; strandstoeltjes, tel.: 612565.

VILLAPARK GROOT Piscadera: prachtig gelegen kavel, 930 m², thans beschikbaar voor f.37,- per m², meetbrief aanwezig, tel.: 81694/614744.

WINKLER PRINS medische encyclopedie, 7 delen, f.640,-, tel.: 673734 na 18.00 uur.

EEN ANTIEKE eikenhouten bed met hoog- hoofd- en voeteneind (1.30x1.90), f.250,-, tel.: 53553.

WASMACHINE VOLAUTOM. f.300,-; stoof (Tappan) f.350,-; strijkplank f.35,-; strijkijzer f.25,-; 3 zitsbank + 2 stoelen + tafel f.950,-; antieke mah. kast f.700,-; mah. ladenkastje f.650,-; mah. eettafel + 6 stoelen f.900,-; set bijzettafeltjes f.35,-; glazen kast f.175,-; naaitafeltje f.20,-; radio- opbergmeubel f.75,-; spiegel f.10,-; tafeltjes f.45,-; éénpers. bedden + matras à f.100,-; gordijnen vanaf f.20,-; 2 tapijten à f.150,-; lampen; grasmachine; kerstboom; spullen; speelgoed; boeken etc., Casteroweg 8, tel.: 615476.

WOONHUIS: 3 slaapkamers; 2 badkamers; grote eet/zitkamer; keuken met ingebouwde kastjes; overdekte voorporch en veranda; meidenkamer + douche en toilet, was- en strijkkamer, 2 bergkamers, grote tuin met sierplanten en vruchtbomen, taxatierapport aanwezig, prijs n.o.t.k., tel.: 615476, Castorweg 8.

WOONHUIS: 4 slaapkamers, 2 badkamers, grote zit/eetkamer, grote keuken, overdekte voor- en achterporch; meidenkamer met douche en toilet; overdekte garage met ingebouwde kasten, bergkamer, grote tuin met sierplanten en vruchtbomen, taxatierapport aanwezig, prijs n.o.t.k., tel.: 615476.

BABY- DRAAGZAK, z.g.a.n., Reigerweg 26, tel.: 74991.

21-DELIG ENCYCLOPEDIE (grote Oosthoek); 12-pers. bestekset (nieuw), Kaya Porfido 38, Tera Cora.

BLANKHOUTEN wandmeubel annex bureau voor j/m- kamer f.500,-, z.g.a.n. alum. tuinparasol f.325,-; 4 eetkamer- stoelen; rolschaatsen met schoen mt. 6 f.40,-; motorhelm (AGV) f.25,-, tel.: 79319.

HONDA ACCORD, vier- deurs, bouwjaar 1981, prijs f.7.500,-, finan. mogelijk, tel.: 55581 tussen 16.00-19.00 uur.

PHILIPS STEREOSET in prima staat, radio AM/FM, versterker, draaitafel, cassette- recorder, boxen, voor f.450,-; weefgetouw 4 Schachts f.300,-, tel.: 615970.

MASSIEF GRENEN houten tienerbed (hoogslaper); film diaprojectors; windsurfboards; zeilen; masten; gieken; trapezes etc., tel.: 675819 (7 a.m.-12 p.m.) ook in het weekeinde.

GEREEDSCHAP; zaagmachine 7 1/4" Black and Decker Heavy Duty; boorkolom; kolomboor 1/2, 5 speed, all. ball bearing; radio's; jongensfiets Max, lichaamslengte 1.65 m.; gitaar; bedden; rotanset; zitkamerset; koelkast; plantenspeler + vele huishoudelijke spullen. Te bevr.: Ledaweg 36, tel.: 76022.

CHEVROLET MALIBU 1970, full equipped, ku motor V-8, 350, di aña 1977, prijs NAf.750,- pa e motor, e «body» ta gratis. «Cash as is where is». Yama tel.: 74994 despues di 18.00'or.

TOYOTA CARINA Station f.4.800,-; Bosch ijskast, 2-deurs, f.590,-; leren bankstel f.290,-; el. naaimachine f.195,-; 4 fans p.s. f.50,-; kinder- racefiets f.95,-; bedden met matras v.a. f.150,-; surfplank m. 2 zeilen f.300,-; stoof f.50,-; ladenkast f.150,-; planten; tv/FM ant.; lampen; speelgoed; servies; pannen enz., tel.: 672067.

HONDA CIVIC, bj. 1981, airco, 5-deurs; vraagprijs f.6.000,-, tel.: 75964.

SANSUI STEREOSET, tuner, amplifier; cassette- deck, turntable, 2 boxen (85 Watt): f.850,-; eettafel met 6 stoelen f.300,-; eettafel met 4 stoelen f.200,-; windsurfer SSC (family) met 2 zeilen, trapeze, imperiaal f.350,-; diverse kleine huish. artikelen, Kaya Kokolishi 89, tel.: 76319.

MITSUBISHI VAN; Hotpoint freezer; Solina orgel, tel.: 78813.

OPEN SPORTWAGEN MG Midget, geheel gerestaureerd met zeer veel onderdelen, extra motor, gearbox etc., zomer- en winterkap, vraagprijs f.5.250,-, tel.: 78290.

2 HOUTEN BEDDEN + matrassen; fiets (Benoto); sjoelbak; bureau; Märklinplank met rails en wissels etc., Abrahamsz 143, tel.: 672706.

GEKOELKAST 17,6 c.ft f.750,-; GE airco, 8.500 BTU, f.250,-; GE airco, 17.000 BTU, f.175,-; 2 trafo's à f.25,-; 1 bollamp f.20,-; dubbele bollamp f.30,-; koperen bureaulamp f.25,-; rotanstoel + lectuurmand f.100,-; tweezitsbank f.50,-; 1 bed + matras f.100,-; bed + matras f.50,-; 1 zitzak f.40,-; barkruk f.10,-; diverse overgordijnen + rails f.180,-; vitrage + rails f.75,-. Inl. tel.: 664263/664582.

2 PERS. bed m. achterschot f.50,-; 1 Ph. haarföhn f.15,-; 1 Ph. haardr. kap f.15,-; 1 elec. haarkrulset f.20,-; 1 ph. autoverlicht. gordels v. reisw. f.15,-, tel.: 79324 na 6 uur.

WEGENS VERTREK: Honda XL 500R, '82, nieuwe Motobecane; koffiezet- apparaat; strijkijzer, tel.: 77271.

ANTIEK, ART Deco, caribse: wastafel; wandtafels; plantentafeltjes; stoelen; kastjes; kapstokken; spiegels; klokken; schilderijen; lampen; glas; porselein- tin- & koperwerk; 4 kleedjes. Dagelijks 10-12 u., 17-19 u. Pieterweg 17, Julianadorp.

FORD GRANADA, V-6 motor, f.2.000,-, Soltuna Bacufal, tel.: 76555.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

KANTOOR EN magazijnruimte te Mamayaweg 4. Inlichtingen tel.: 611501/78551.

GEMEUBILEERD HUISJE, vijf vertrekken, grote porch, omgeving Janwé, f.500,- inclusief water, tel.: 614146.

RUIME GEZELLIGE 4-kamerflat met e.v. te Vlaardingen (Ned.), tel.: 674518 na 18.00 uur.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

± 65 M² RUIMTE met toilet en tuin per 1 augustus, tel.: 53040 ts. 6 en 7.

ONGEMEUBILEERDE WONING per juli, tot f.950,- p/m, tel.: 675391.

GEZOCHT WOONHUIS met 2 of 3 slaapkamers, ongemeubileerd, tel.: 80199.

RUIM APPARTEMENT of huisje in rustig buurt voor alleenstaande heer. Inl. tel.: 673922.

ONGEMEUBILEERDE WONING. Inlichtingen tel.: 615892.

KAS PA hür te f.400,- pa luna entrante luna di aug./sept., tel.: 44751.

PERSONEEL GEVRAAGD CURACAO

GEVRAAGD HUISHOUDELIJKE hulp, 3 halve dagen per week, met eigen vervoer, omgeving Montaña, tel.: 674410.

PERSONEEL AANGEBODEN CURACAO

WIJ ZOEKEN werk voor onze betrouwbare Engels- sprekend hulp voor 2-3 ochtenden per week, tel.: 80244.

DIVERSEN CURACAO

GOED TEHUIS gezocht voor gecastreerde kater + gesteriliseerde poes, Carawaraweg 52, tel.: 611785.

WIJ ZOEKEN wegens vertrek goed tehuis voor onze twee waakzame teefjes, één gesteriliseerd, tel.: 80244.

STUDENT ZOEKT oppashuis van 13/8 tot eind sept., tel.: 615418 of 614377 Lobrecht.

TE KOOP GEVRAAGD BONAIRE

PIANO, tel.: 8347.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

VAN LERAAR wegens vertrek: Honda Accord (airco), 2 1/2 jaar oud, perfect onderhouden f.6.500,-, Seroe Pita 21B, tel.: 22034.

INBOEDEL: wandmeubel; bankstel; salontafel; tapijt; frigidaire & stoof & wasmachine; 1 Galaxie lamp; ceramic artikelen; 1 Switzer hangklok; 2 letterbak met alles; keuken- artikelen; 1 gymfiets; 1 set new age encyclopedia; home computer met CRT screen & file divice met desk. Inf.: Rooi Afo 63A, tel.: 25265.

PLANTS (no Lago furniture), Bungalow 259, Phone: 9-3666.

DRIE SLAAPKAMERWONING met 400 m² eigendomsgrond te Bernardstraat 62, San Nicolas. Inlichtingen tel.: 45845.

LUNDIA LADENKAST f.450,-; tafel en 4 stoelen f.480,-; 1 pers. Auping bed f.295,-; rotanstoelen; tafel uittrekb. f.75,-; spotjes vanaf f.10,-; kleding; studeerlampen vanaf f.450,-; 6 boekenplanken + rail f.225,-; keukentrap alum. f.55,-; gereedschap; foto- wissellijsten; planten (mooi); vele keukenartikelen, Schotlandstraat 11 (Eagle) na 5 uur.

WEGENS VERTREK: paard merrie, 5 jaar oud. Zij is reeds 5 maanden drachtig. Erg mak en lief voor kinderen, prijs f.1.000,-; zadel en bit f.250,-, Seroe Blanco to 24C, tel.: 28038/32022.

KOELKAST f.900,-; 1 pers.- bed f.175,-; 1 pers.- bed f.125,-; bureau + ladenkastje, typetafel f.900,-, tel.: 22248, Primavera 1B.

SLAAPKAMERSET: bed met matrassen (2x2 m), tolettafel, nachtkastje, 3-deurs linnenkast; 2 stoelen f.1.250,-; eiken bankstel: 3 zitsbank + 2x1- zits f.1.500,-; eiken eetkamer- uitschuiftafel + 6 stoelen f.1.500,-; eiken wandmeubel, 10-delig, f.2.750,-; 2 bureaux à f.250,-; GE floorpolisher f.250,-; uitschuiftafel f.80,-, G. Madurostr., Byronstraat 4, tel.: 23874.

2 PERS. KINGSIZE bed 1.80 m - 1.90 m (Mesker) (2 matrassen en spiralen) + toilettafel + spiegel + 2 nachtkastjes, alles wit met donkerbruin front f.650,-; blankhouten kinderbed 1.50 m (hoogslaper) met schoolbord, trap, boekenplank f.150,-; moderne houten eethoek: grote tafel met 4 canvasstoelen f.450,-; Pioneer receiver SX-408 FM/AM f.250,-; Akai stereo cassettedeck CS 702 D, Dolby etc. f.250,-; 2 stereo- boxen Telefunken, 50 W 4 Ohm f.50,-; fauteuil suèdeleer f.200,-; kamerlampen (spots) f.10,- tot f.30,-; airco National, 10.000 BTU, f.350,-; Nederl. kinderfiets (6-7 jarigen) f.50,-; luxe stove Tappan, stainless steel bovenblad, selfcleaning oven, als nieuw met klok f.650,-; ijskast GE, 2-deurs f.200,-; autom. wasmachine GE f.90,-; droogkap tafelmodel GE f.30,-; koffieperculator GE f.15,-; Toshiba eierkoker f.10,-; Rival blik opener f.15,-; broodrooster 4 slices f.25,-; fonduestel f.15,-; blender Sunbeam f.45,-; Emerson kinderpick-up f.10,-; tennisracket Dunlop incl. ballen f.50,-; rolschaatsen schoenmaat 35 f.15,-; druktoetsen- geheugentelefoon f.30,-; tafelmodel zaagmachine f.50,-; zeehengel f.10,-; badkamerkastje incl. neonlamp f.15,-; kruiwagen f.20,-; pikhouweel f.8,-; schop f.5,-; chapi f.8,-; planten f.1,- tot f.25,-; kinderboeken f.1,-; glazen keukenspullen etc.; sunfish met trailer met alle toebehoren dubbel f.750,-; VW Jeep 1978 f.950,-; Renault 12 Station 1979 f.1.000,-. Vrijdag na 6 uur, zaterdag, zondag: Savaneta 342C, aan zee, voorbij Brisas, tel.: 47559.

WEGENS VERTREK o.a. slaapkamerset; kinder- ledikant; twee éénpersoons- bedden; vijfzitsbankstel; tweezitsbankje; eikenhouten salontafel; eiken houten kloostertafel; porchset; kasten; bureaus; schemerlampen; National kleuren tv; Quasar video recorder; zwart/wit tv; dishwasher; stoof; koelkast; keukenmachines; wasmachine; aquarium; planten; home computer Commodore 64; crossfiets; racefiets; gereedschap; aanhangwagen voor sunfish of surfplank. Familie Behrens, Maria Christinastraat 8 (derde huis naast oude gezagshebberswoning). Vrijdag 31 mei vanaf 12.00 uur en zaterdag 1 juni de gehele dag. Van harte welkom.

NIKON EM camera + 50 mm + 28 mm + SB-15- flitser f.500,-; complete doka- uitrusting f.375,-; Volkswagen Van f.1.600,-; Lada 1200 f.1.200,-; Piedra Plat 17, tel.: 23029.

SPEEDBOOT (SKI Nautique), vraagprijs f.10.000,-, tel.: 21060 of 23087.

WEGENS VERTREK: kinderbureautje + stoel f.80,-; 2 pers. matras (binnenvering) f.175,-; grote electrische rijstpan z.g.a.n., f.100,-; koffiezet- apparaat f.30,-; toaster z.g.a.n. f.25,-; 3-delige beknopte WP- encyclopedie f.75,-; strijkijzer f.30,-; judo- pakken (large, 12 jaar, 9 jaar), Tunastraat 8, tel.: 26603.

GARAGE SALE, Friday May 31 9.30-6.00, Saturday June 1 9.00-6.00: household items; plants; toys; also 1979 Ford Fairmont Stationwagon f.3.700,-; refrigerator 19.6 cubic feet f.800,-; airco, 8.500 BTU, f.300,-; microwave f.400,-; washing machine f.475,-; freezer 5.6 cubic feet f.400,-; living room couch and chairs f.500,-; dinette set with 4 chairs f.150,-; single beds f.175,-; dressers f.125, f.75,-, Diesel straat 13, Pos Chiquito (near Arston), tel.: 41486.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

APARTAMENTO (Los Sanches), situá na La Sallestraat 43C, fullmeublá. Inf. tel.: 32820.

WOONHUIS: 3 slaapkamers, 2 badkamers, voor- + achterpatio te Sta. Cruz 138A. Inf. tel.: 28739 na 4 uur.

ONE APARTMENT, Otaheimstraat 31, tel.: 45859.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

ARUBAANS DIENSTMEISJE gevraagd in gezin met twee kinderen, tel.: 32639.

DIVERSEN ARUBA

NOODKREET! OPPASHUIS gezocht juni/juli i.v.m. overkomen van verloofde, tel.: 47100 marinier Van Dam.

Remitido

Infantil

Reaccionando ariba e comunicado di e sindicato di maestronan di Aruba, Simar, fechá 15 di mei 1985, ami maestra di Huishoudschool di Aruba, cu tambe ta forma parti di Enseñanza; kier trece mi puntonan di vista tocante e projecto integracion Huishoudschool y ETAO.

Den e comunicado ta ser menciona cu e alumno cu a caba e school nobo no ta mescos cu esun cu lo bai caba Huishoudschool o ETAO, pero esey ta logico, pasobra un school nobo tin su mesun programma y meta.

Encuanto informacion na e mayornan tocante dicho school nobo aki, nos mester bisa cu e mayornan no a hanja informacion, como cu no tabatin cooperacion di parti di ETAO. Si e cooperacion tabata existi, e plan lo tabata hopi mas lew, di manera cu por a cuminsa duna e informacion desea. Ta critica cu e school nobo no ta existi ningun parti na mundo, pero na ki parti di mundo ETAO ta existi?

Y no ta pasobra cu e typo nobo di school aki no ta existi, nos no por cuminsa cune. Parece cu Simar no ta na altura cu varios anja, ja ta trahando ariba e projecto aki y no 4 luna so, manera Simar ta pretende. Pues si e maestronan cu ta bai traha na e typo nobo di school aki no ta suficientemente informá, ta debi na nan mesun ignorancia; e maestronan di Huishoudschool si ta bastante informá, pasobra pa ser exacto ya na 1983 caba tabata conoci cu ta bin un integracion.

Mescos cu Simar mi ta di opinion cu ora bo kier haci cambio, e mester wordu prepara bon pa asina garantisa cu e cambio ta encera un mihoracion den nos Enseñanza. Ta pa es motibo ey nos di Huishoudschool a cuminsa mesora traha ariba e projecto aki, pero lastimamente nunca Simar a mustra interes.

Simar ta sigui bisa cu e nivel ta mas abao cu e nivel di ETAO existente. Awor nos ta puntra nos mes a base di kiko Simar ta bisa esey?

Tabatin varios reunion den cual Huishoudschool so tabata presente! Y ta con Simar por sa awor cu e nivel lo ta bai ta mas abao, si no tin ningun prueba? No por tin ningun prueba tampoco, pasobra e leerplan no ta cla ainda.

Mi kier puntra Simar a base di kiko e ta formula su opinion negativo encuanto e posibilidad di sigui studia y mehoracion di calidad di trabao. Den mi concepto e oportunidad pa trabao ta bira mas grandi, debi na e base ampleo y mihor preparacion.

Papiando di amateur y infantil mi kier puntra na ki forma e setup di ETAO y Huishoudschool a tuma lugar? Y con e resultadonan ta?

Kende a traha e leerplannan? No ta e mesunnan cu awor ta trahando riba e leerplan nobo? (cu excepcion di ETAO) Di con e tempo ey si nan no tabata amateur of infantil?

Profesional of no, nos si a traha un leerplan pa Huishoudschool cual ta funciona hopi bon y nos si por bisa cu e leerplan t'ey y tur hende cu kier por haj'e weita.

E resultado final tambe nos tin pasobra nos si conoce schriftelijk examens, centralmente areglá.

Con por papia di amateur y infantil si Simar nunca a demonstra interes door di manda su profesionalnan pa asisti na e reunionnan pa mira kiko ta wordo haci? Si esey a sosede, anto si Simar tin derecho di papia y opina. Simar ta bisa cu experencia ta hunga un papel hopi importante aki nan y hopi biaha esey bal mas cu tur theoria di profesionalismo y experticio cu nos por saca for di un buki tambe.

Si mi no ta equiboca, no a wordo exigi di ningun maestro pa den nan tempo liber traha pa crea e school nobo. Nos a wordo puntra kende kier traha voluntariamente riba e projecto aki y si e ta socede den nos tempo liber no ta kita nada for di esnan curtin enseñanza y especialmente e hubentud aki na pecho.

E hecho cu na 1983 nos a ser poni na altura di e posibel integracion ta demostra cu tabata tin suficiente tempo pa envolvi y informa esnan concerni. Pero si Simar no a tuma esaki na serio mi no por yuda. E tempo ey Simar su reaccion no tabata "och, het komt toch nooit?" E fecha 1983 tambe ta demostra cu a cuminsa papia di integracion prome cu a cuminsa pensa con pa scapa placa. Segun mi ningun instancia a intenta pa dividi of crea discordia entre e maestronan concerni. Si e division ey ta existi, anto mehor rondia e motibo na un otro lugar.

Simar por splica ta cual presion ta ser poni riba e maestronan? Si Simar ta bisa cu e no ta contra di integracion, pakiko e no a stimula su miembronan pa e coopera den e investigacion aki pa mira si en berdad por yega na un integracion?

Na final mi kier recorda Simar cu su posicion como sindicato mester ta neutral. E impresion cu mi ta hanja ta cu a tene cuenta cu un parti so, sin tene debidamente cuenta cu e punto di bista di e otro banda. Mi tambe por bisa cu e punto di bista di Simar encuanto integracion ta irresponsabel pasobra no tabata tin suficiente investigacion riba locual ta wordo haci pa yega na e integracion te pa nan yega asina lew di yamé infantil y amateurista.

CARMEN J.F. MADURO

Vervoer voor brug-gangers

WILLEMSTAD— Vanwege werkzaamheden aan de Emmabrug kunnen voetgangers tussen Otrabanda en Punda en omgekeerd gebruik maken van de ferry- verbinding en een busverbinding die eind van deze week van start gaat. De bus rijdt van 12 uur 's nachts tot zes uur 's morgens. Eind juni zal volgens de huidige planning de brug weer op zijn plaats terug zijn.

PHILIPSBURG — Eind april werd de nieuwe aankomsthal van het Juliana International Airport op St. Maarten in gebruik genomen. De totale grondoppervlakte bedraagt zo'n 1600 m². In de hal, waar twee lopende banden werden aangelegd voor de koffers, bevinden zich in totaal vier inklarings- ruimtes.

Op Sint Eustatius

Lucht- en havenverkeer

SINT EUSTATIUS — Statistiek van de bewegingen op de luchthaven en haven van St. Eustatius gedurende de eerste vier maanden van 1985. Tussen haakjes de cijfers van 1984.

	januari	februari	maart	april
LUCHTHAVEN				
geland/vertrokken in				
Winair	173(158)	161(150)	188(158)	178(171)
Privé-vliegtuigen	76(84)	82(65)	76(80)	86(50)
aangekomen passagiers	1006(973)	1035(877)	1263(955)	1174(1179)
doorgaande passagiers	688(782)	809(759)	659(762)	867(835)
vertrokken passagiers	1137(1135)	1017(829)	1174(992)	1280(1156)
HAVEN				
aangekomen passagiers	584(252)	495(284)	622(359)	460(138)
doorgaande passagiers	137(29)	126(38)	58(34)	64(29)
vertrokken passagiers	584(241)	489(229)	622(659)	455(137)
aangekomen/vertrokken vaartuigen	92(44)	90(53)	98(64)	89(65)

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (openingstijden voor het publiek) maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00 / 14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur) (openingstijden voor lezers) woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand - Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00 / 14.00-15.30 uur loketten geopend.

(zaterdag)
DIVI HOTELS: eerste steenlegging voor uitbreiding Flamingo Beach Hotel.

HUURCOMMISSIE: zitting in Pasangrahan.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk: dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol: dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon: dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing; Noord Salinja z/n.

Verkeerswijziging wegens uitbreiding Flamingo Beach

KRALENDIJK — In verband met de veertig kamers die Flamingo Beach hotel zal gaan bijbouwen heeft het Divi- concern terreinen aangekocht ten noorden van het huidige hotel en casino. Daarop zal de uitbreiding plaatsvinden. Een gedeelte van de openbare weg zal daar eveneens voor gebruikt worden en derhalve zal er een wijziging moeten komen in de verkeerssituatie.

In zijn hoedanigheid als hoofd van de plaatselijke politie maakt wnd gezaghebber Avelino bekend, dat er verandering zal komen voor het verkeer dat gebruik maakt van de Boulevard Julio Abraham en de Kaya Charles E.B. Hellmund. Het is nu verboden voor alle verkeer, gaande in de richting van Kralendijk of de Flamingo luchthaven links of rechts af te buigen en de naamloze straat in te slaan die gelegen is loodrecht ter hoogte van de oude technische school leidende naar de Kaya C.B. Hellmund. Deze naamloze weg zal nu eenrichtingsverkeer worden leidende naar de Boulevard Julio Abraham.

Het verkeer op de C.B. Hellmundweg zal nu rijdende in de richting luchthaven of Kralendijk ter hoogte van het gebouw van de Handelmij Kralendijk links af moeten gaan en via de Abrahamboulevard de rijweg vervolgen. Het gedeelte van de vroegere openbare weg tussen het gebouw van de Handelmij op de Kaya C.B. Hellmund tot de hoogte van Flamingo beach casino zal nu in twee richtingen berijdbaar zijn. Deze wijzigingen hebben een permanent karakter.

Programma voor juni van Imborga

KRALENDIJK — Voor de komende maand heeft het Institution Miss Teenage Bonaire Organization (Imborga) dat volgend jaar alweer zijn tienjarig bestaan zal vieren, een zestal activiteiten op het programma staan. De negen kandidaten zullen op 2 juni een rondtrip over het eiland aangeboden krijgen na eerst een kerkdienst te hebben bijgewoond op Rincon. Onderweg zal er op de Flamingo luchthaven worden gestopt waar Sunrise Bar en restaurant de meisjes een verfrissing zal aanbieden in aanwezigheid van een groep Mariachi. Op 22 juni is er een folkloristische show, op 23 juni een bingo en de maand zal eindigen met het speechcontest voor de deelneemsters aan de verkiezing op 29 juni 's avonds om acht uur.

In de maand juli vindt de verkiezing van Miss Teenage plaats en dat is op zaterdag 6 juli om acht uur 's avonds. Daarvoor is er op 2 juli een wandelmars en op de avond voor de grote verkiezing Dorothy's evening met de verkiezing van Miss Amity.

*****

MARSEILLE — Bij Marseille is een Franse nachttrein overvallen. De buit was een onbekend aantal zakken. De operatie was in 5 minuten achter de rug.

Presidentieel veto over loonwet in Dominicaanse Republiek

SANTO DOMINGO — President Salvador Jorge Blanco van de Dominicaanse Republiek heeft zijn veto uitgesproken over een omstreden loonwet, welke verleden week door het congres is aanvaard. Belangrijk onderdeel van de wet is dat het salaris naar verhouding wordt aangepast aan de stijging van de kosten van levensonderhoud.

Na het bekend worden van de presidentiele beslissing is het bestuur van het Algemeen Dominicaanse vakverbond CGT in spoedvergadering bijeengekomen. Het CGT is het belangrijkste vakverbond. Een algemene staking wordt waarschijnlijk geacht. De loonwet houdt verder in dat het algemeen minimumloon van 175 tot 250 pesos (84 dollar) per maand wordt verhoogd. Ook omvat de loonwet een algemene loonronde van vijftig pesos voor het personeel bij de overheid en het particuliere bedrijfsleven dat onder de vijfhonderd pesos per maand verdient. Het aanvaarden van de wet door het congres was mogelijk als gevolg van de breuk binnen de Dominicaanse Revolutionaire partij (PRD) van Blanco. Deze verdeeldheid heeft al verschillende keren voor grote problemen gezorgd.

» stockmarket « NEWS

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Apache	31 1/4	unch	[illegible]	33 1/2	+ 1/4
Asa Ltd	49 7/8	+ 5/8	IBM	128	- 1 5/8
Amer.T.& T.	22 7/8	- 3/8	ITT	32 1/4	- 1/4
Beatrice Fds	32	+ 1 1/8	McDonalds	66 3/4	- 1/8
Burroughs	61 1/2	- 1 3/4	JP Morgan	58 1/8	+ 1/8
Chrysler	36 1/2	- 3/8	Natl.[illegible]	26 3/8	unch
Citicorp	46 7/8	- 1	NCR	29 3/8	- 1/4
Coca Cola	66 3/4	unch	Pantry Pr.	6 1/8	+ 1/8
Coleco	16 3/8	+ 1	Pepsico	57	+ 1/4
Dayt.Hudsn	42 5/8	+ 1/4	Seagram	41 3/4	+ 1/8
Digital Eqm.	102	- 3 1/2	Sears	36 1/2	+ 1 3/8
Disney	89 5/8	+ 4 7/8	Sunshine M.	7 7/8	unch
Dow Chemical	33 1/2	- 1/8	Texas Instr.	87 3/8	- 1/8
Dupont	59 1/8	- 3/8	United Airl.	49 3/8	+ 3/8
East.Kodak	44 1/8	+ 3/4	Union Pac.	49 3/4	+ 3/4
Ford	43 5/8	- 5/8	Unocal	33 1/8	- 3/8
Gen.El.	60 1/2	unch	US Steel	28 5/8	+ 1/8
Genl.Dynamics	71 7/8	- 3/4	Warner Lamb.	41 1/4	+ 1/4
GTE	42 3/8	+ 1/8	West.El.	34 1/8	unch
Genl.Motors	71 3/4	- 3/8	Xerox	49 1/8	- 3/8

DOW JONES	LAST		HIGH	LOW
Industrials	1305,78	+ 2,80		
Transportation	629,65	- 0,33		

STANDARD & POORS	LAST		HIGH	LOW
Composite 100	182,56	- 0,32		
Energy	193,31	+ 0,87		
Financial	116,38	- 0,26	116,77	116,07
Utilities	58,17	+ 0,07	58,20	57,96

AMERICAN STOCK EXCHANGE	LAST		HIGH	LOW
Computer & Technology	95,90	- 1,28	97,25	95,52
Precious Metals	76,00	- 0,57	76,61	75,70

NEW YORK PRECIOUS METALS 10.00 A.M.

Gold	314,50	Silver	6,11

REUTER.

NEW YORK CURRENCIES 10.30 A.M.

BritishP.	127,00	SwissF.	38,59
GermanM.	32,34	JapYen.	0,3967
FrenchF.	10,601	CanD.	72,57

CLOSING MARKET COMMENT MAY 30,1985
Despite weakness in several key Dow components today the market held its ground with the Dow 30 actually finishing ahead by 2.80 points at 1305.78. Trading was active, with gainers and declines evenly paired. IBM and Minnesota Mining both slid today in heavy trading [illegible] in General Foods, another Dow issue, helped offset the weakness. Nabisco Brands scored higher in active turnover after announcing that they had preliminary discussions with R.J. Reynolds regarding a possible merger. Cullinet Software, Digital Equipment, NCR Corp., Burroughs and Cray Research all slid today. Semiconductor issues were visibly weak, while food related issues moved solidly ahead. Disney, Viacom International, Campbell Soup, and Fabro Corp. were [illegible] point-plus gainers today. Today's performance was [illegible] encouraging given the weakness in Dow stocks like IBM and Minnesota Mining. Once again the bulls made a stand at Dow 1290-1295 support. The market acts as if it wants to go higher.
E.F. HUTTON RESEARCH.

PAN verweten verdeeldheid te zaaien als splinterpartij

POB herhaalt oproep tot eenheid onder de politici

KRALENDIJK — Volgens woordvoerder Elias Bernabela van de tweede splinterpartij op Bonaire POB (Partido Obrero Bonairiano Arbeiderspartij) is er aan het eind van het vorig jaar door deze partij reeds een beroep gedaan op alle politici om werkelijk het eiland te dienen. Ditmaal een tweede oproep van de POB om eenheid, die meer dan ooit nodig is op Bonaire te redden.

Volgens de POB is het te betreuren dat de andere splinterpartij PAN juist tracht om eenigheid te zaaien onder de bevolking. Dat komt omdat PAN tracht om groepjes te bewerken in de diverse wijken, aldus Bernabela waardoor waardevolle stemmen verloren kunnen gaan na er een verkiezing voor de Staten voor de deur staat. Elias Bernabela stelt zich daarbij voor, dat er een lijst wordt samengesteld waarop drie vertegenwoordigers voor Bonaire verkozen zullen worden. Deze drie kunnen dan gezien het aantal verkregen stemmen tegen op het vertrouwen van de bevolking.

De POB, aldus woordvoerder Elias Bernabela, heeft altijd voor laten staan dat niet partijbelangen het belang van Bonaire dienen. In het onderhavige geval is het van uiterste noodzaak dat alle intriges achterwege gelaten worden en partij- en politieke spelletjes worden vergeten. De POB heeft zijn belofte gehouden zo stelt de woordvoerder van de blauwe partij en geeft de kiezer alle gelegenheid om op de verdedigers van de werkende klasse te stemmen, maar tevens te stemmen op diegenen die het welzijn van Bonaire voor ogen hebben.

Daarom zal de POB voor de komende verkiezingen inderdaad een lijst indienen. In deze context echter merkt de POB-leider op dat elke medeburger van goede wil zich beschikbaar stelt om brood in elk huis te brengen (pan den tur cas, woordspeling op de partij PAN de andere politiek uwerg tussen beide liliputters PDB en UPB. red). Tenslotte is Bernabela de mening toegedaan dat ieder die de politiek van de POB heeft gevolgd tot de overtuiging moet zijn gekomen dat de strijd van de POB gericht is op het welzijn van Bonaire. Daarvoor zijn echter capabele mensen nodig en de POB denkt dit te bereiken door een vereniging van krachten waardoor er werk voor het volk gecreëerd kan worden.

Opening met Car hill climb

Saba: Carnaval moet elk jaar beter zijn

THE BOTTOM — Carnaval zal ook dit jaar weer in Saba enthousiast gevierd worden. Op Saba blijkt dat carnaval ieder jaar weer drukker bezocht wordt en dat de Sabaanse bevolking elk jaar dit evenement probeert te verbeteren.

Dit jaar zal Saba zijn tiende carnaval vieren. Het aantal toeristen dat bij dit evenement aanwezig zal zijn, is tot nu toe ieder jaar gestegen. Men verwacht dat ook dit jaar het aantal toeristen meer zal zijn dan Saba de vorige jaren tijdens de carnaval heeft gehad. De Sabaanse bevolking is al druk aan het organiseren en voorbereiden om groepen te vormen en om de kostuums en eventuele wagens zo mooi mogelijk te maken. Het is opvallend hoe de Sabaanse [illegible] zijn best doet om carnaval [illegible] jaar weer een beter resultaat te geven, terwijl er al helemaal niks te klagen valt.

Carnaval van vorig jaar, wat tevens een groot succes was geweest, werd gefilmd en nu nog genieten de mensen van de video tape met de prachtige beelden van vorig carnaval 1984. Dit jaar wil men beginnen met een Car Hill Climb, welke druk bezocht zal worden. Deze Car Hill Climb zal zondag 21 juli aanstaande plaatsvinden. De week na 21 juli zal vol activiteiten en evenementen zitten, waarbij natuurlijk iedereen welkom is. Het festijn zal de datum 28 juli afgesloten worden met een grote optocht vol met muziek en gedans van de groepen.

Natuurlijk zal er dan een band aanwezig zijn om voor de nodige muziek te zorgen. Tijdens deze optocht zal iedereen kunnen genieten van de mooie kostuums en versierde wagens van de groepen. Na al deze evenementen zal zoals de gewoonte [illegible] lopen 9 jaren een [illegible] worden, die de [illegible] draagt. Dit zal voor [illegible] het taken [illegible] carnaval van 1985 ten einde is. Het Sabaanse carnaval [illegible] als elk jaar de gewoonte was als sponsor de Sabaanse [illegible] Lionesclub.

Verkeerssituatie op Statia veranderd

[illegible] — Zaterdag 1 juni wordt op St. Eustatius een aantal nieuwe verkeersmaatregelen [illegible].

De eerste betreft de De Ruyterweg vanaf de Kapelweg tot aan Rosemarylaan, die gesloten wordt verklaard in de richting van de Rosemarylaan voor alle voertuigen, rij- en trekdieren en [illegible] richting. Overwegingen die geleid hebben tot deze maatregel zijn: de weg is maar vier meter breed en er zijn een aantal zaken en een kerk aan het weggedeelte, wat leidt tot levens- gevaarlijke situaties.

Daarom is in het belang van de vrijheid van het verkeer en de veiligheid op de weg noodzakelijk gebleken nadere verkeersmaatregelen te treffen. Tevens zal vanaf de Rinckesweg tot aan de Kapelweg een stopverbod gelden.

De tweede maatregel betreft de Fort Oranjestraat vanaf de Van Tonningenweg bij het gouvernements- guesthouse in de richting van het Fort Oranje. De weg daar is smal, slechts 4.50 meter breed. Aan de rechterkant staan altijd auto's geparkeerd, waardoor de vrije doorgang wordt belemmerd voor het langsrijdende verkeer. Er wordt hier een stopverbod geplaatst. Pas het laatste stukje van de Fort Oranjeweg voorbij het bord [illegible] de Stopverbod is opengesteld voor parkerende auto's.

WEEKEND

ÑAPA

AMIGOE

WEEKEND BIJLAGE

VRIJDAG 31 MEI 1985

KARL HEINZ RUMMENIGGE

De bal rolt internationaal

WILLEMSTAD — Komende week rolt de bal op Curaçao weer op internationaal niveau. Voor de tweede maal biedt SDK het voetbalminnend publiek een voor ons eiland uniek toernooi aan. De deelname van ex Nederlands kampioen Feijenoord, de alom bekende sterrenploeg uit Italië, Inter Milaan en van eigen bodem een versterkt Undeba staat borg voor drie avonden topvoetbal. Ondanks het feit dat de twee Europese ploegen een wel bijzonder zwaar seizoen achter zich hebben mag gerekend worden op drie avonden groots voetbalgenot.

Zowel Inter als Feijenoord hebben het in de afgelopen periode niet makkelijk gehad. Feijenoord werd door Ajax onttroond als landskampioen en Inter wist zich maar net te plaatsen voor het Europees voetbal. Undeba is nog volop in de running in de lokale semi-prof competitie waar men bijna de eerste van drie rondes heeft afgewerkt. Om niet helemaal bij voorbaat kansloos te zijn tegen de twee Europese toppers wordt Undeba met een aantal spelers van andere Curaçaose clubs versterkt. Het is jammer dat er zoveel problemen waren rond het nationale elftal van de Antillen anders was dat team zeker van de partij geweest in dit toernooi.

Voor Undeba worden de twee wedstrijden een ware krachtproef, gezien de enorme ervaring waarover de twee ploegen uit Europa beschikken. Feijenoord en ook Inter zijn al jaren clubs die in Europa een goede naam hebben en geregeld meedraaien in de diverse Europese bekertoernooien.

Het afgelopen seizoen is echter voor beide clubs minder suksesvol geweest dan voorgaande jaren. Feijenoord struikelde en bleef achter zowel bij PSV als Ajax en zag als gevolg het landskampioenschap, wat men vorig seizoen zo sterk had weten binnen te halen, dit jaar naar aartsrivaal Ajax gaan. Samen met PSV mag men het komend seizoen in het UEFA toernooi gaan proberen om het geschonden imago weer wat op te vijzelen.

Dat Europees voetbal van levensbelang is voor clubs als Feijenoord en Inter mag duidelijk zijn. Beide hebben een dure huishouding waarbij die van Inter met sterren als Rummenigge en Brady die van Feijenoord nog overtreft.

Het immer actieve Interbestuur heeft zijn oog alweer op een nieuwe aanwinst laten vallen, rekening houdend met een nieuwe bepaling van de Italiaanse bond dat men nog een derde buitenlander onder contract mag nemen. Liverpool spits Ian Rush staat hoog op het verlanglijstje van de Interbestuurders. Het feit dat men dit jaar een ondergeschikte rol moest spelen in de competitie is hard aangekomen. Met de sterren Rummenigge en Brady had men gedacht moeiteloos het kampioenschap binnen te kunnen halen. Het pakte echter geheel anders uit. De speelwijze van de beide buitenlanders vergde nogal wat aanpassingen van hun ploeggenoten die het liefst vanuit een ijzersterke verdediging op een counter loerden. Met spelverdediger Brady en pure aanvaller Rummenigge moest men echter omschakelen naar een geheel andere aanpak. Rummenigge moet een bal in de voet hebben, kan goed in de dekking worden aangespeeld maar is het best op dreef als hij ruimte krijgt. Die ruimte is er in Italië nu eenmaal niet zodat zijn ploeggenoten zich in een dienende rol moesten schikken. Ook Brady kende zo zijn problemen. Als spelmaker werd hij in het begin nog net niet genegeerd maar echt aan het spel meedoen deed hij ook niet. Pas na een aantal wedstrijden waarbij hij de bal gewoon opeiste bij zijn medespelers en er ook nog zinnige dingen deed, kreeg hij vertrouwen. Dat heeft Inter echter wel kostbare punten gekost. Hoe kostbaar bleek wel aan het einde van de competitie waarin de beroemde club geen rol van betekenis meer speelde en aan een eenvoudige provincieclub als Verona het kampioenschap moest laten.

Om het seizoen nog enigszins goed te maken is men nu afhankelijk van een groot aantal wedstrijden in het buitenland. Inter is nog steeds een begrip, een naam die borg staat voor vele invitaties. Zo reist men voorafgaand aan het SDK toernooi naar Marokko en vandaar naar Caracas en Curaçao. Dat betekent in de praktijk, spelen, gelijk het vliegtuig in, lange reis over de oceaan, overstappen in Caracas, hier aankomen en de volgende dag gelijk weer het veld op.

Voor doorgewinterde profs moet dat geen probleem zijn maar aan het einde van de zwaarste competitie ter wereld, zoals de Italiaanse wel eens wordt genoemd, zouden die doorgewinterde profs daar toch ook echt wel eens problemen kunnen krijgen.

De lijn van tegenvallende prestaties in de nationale competitie werd op internationaal niveau doorgetrokken. Men haalde weliswaar de halve finale van de UEFA beker maar verder kwam men ook niet. Na in het eigen San Siro, of zoals het tegenwoordig heet Meazza stadion, met 2-0 van Real Madrid gewonnen te hebben dacht men al met één voet in de finale te staan. Men had echter niet gerekend op de kracht van Real in met name de thuiswedstrijden.

vervolg op pag. 3

Geboekt

Myron Martha is waarschijnlijk de jongste uitgever van een tijdschrift. Hij is net 15 jaar oud en de eerste aflevering van zijn AARDE EN HEMEL verscheen drie jaar geleden, in december 1982. Het tijdschrift was toen duurder dan het nu is; een abonnement kostte toen per halfjaar ƒ 21,-- en per jaar ƒ 30,--. Momenteel is de prijs van een abonnement ƒ 10,-- per jaar, terwijl de verzorging en uitvoering enorm vooruit zijn gegaan.

De jonge tijdschrift- uitgever heeft zijn AARDE EN HEMEL op de markt gebracht om de wetenschap te populariseren. Dat klinkt aanmatigend, maar wie een tijdje met Myron praat weet dat dat een absoluut verkeerde gedachte is. Hij weet gewoonweg erg veel van onze kosmos; hij vertelt er graag over en voor wat hij vertelt, heeft hij zich goed gedocumenteerd. Het begon allemaal toen hij een tijdschrift te pakken kreeg waarin geschreven stond over de geschiedenis van sterren. Vooral werd hij gefascineerd door verhalen over amateurs die zelf kometen ontdekten. Dat zou hij ook wel graag willen. Het boek van Patrick Moore, ASTRONOMIE VOOR IEDEREEN maakte hem verder duidelijk dat hij, Myron, ook bij die iedereen hoorde. Hij is lid van verschillende verenigingen op sterrenkundig gebied. In de eerste plaats van de Nederlandse Vereniging voor Weer- en Sterrenkunde; verder van de werkgroep weeramateurs, van dezelfde vereniging (hij verzorgt de

rubriek maanoverzichten buitenland voor deze werkgroep); en sinds kort is hij ook lid (uit pure nieuwsgierigheid) van een belgische vereniging voor Ufologie, UFO 21.

Toen Myron in 1982 van start ging met zijn tijdschrift deelde hij een aantal exemplaren uit onder zijn mede-brugklasleerlingen. Hij kreeg toen ongeveer 100 abonnees. Toch was dat — uitgeverstechnisch gezien — een moeilijke tijd. Hij moest achter sponsors aan, en ook had hij subsidie nodig. De sectie cultuur heeft hem toen enige tijd bijgestaan. Dat is nu weer voorbij, helaas. Het aantal abonnementen is ook afgenomen; het zijn er ongeveer 50, maar via de losse verkoop weet hij toch nog een aantal exemplaren te slijten. Niettemin moet er steeds geld bij.

De artikelen in AARDE EN HEMEL zijn allemaal van zijn hand. Hij pluist alles precies na, en — als hij zich voldoende gedocumenteerd heeft — komt het artikel vanzelf uit zijn pen. Voor die documentatie heeft hij veel boeken, maar ook via z'n contacten komt hij aan de weet wat hij weten wil. Die contacten zijn er met het K.N.M.I. en vooral met de meteorologische dienst op Curaçao.

De jonge uitgever houdt er ook nog hobby's op na. Dat zijn dan voornamelijk fotograferen en tekenen. Bij dat laatste legt hij zich toe op het maken van cartoons. Volgens hemzelf (of anderen, want hoe kun je dat zo jong al weten?) heeft hij niet zo'n sterke aanleg voor talen. Wel is het zo dat de studie van de natuurwetenschappen hem gemakkelijker afgaat.

Aanvankelijk wilde hij na zijn eindexamen sterrenkunde gaan studeren. Maar daarvan is hij teruggekomen. Voorlopig heeft hij zijn aandacht gericht op meteorologie. "Als je dat vak gestudeerd hebt, kun je tenminste ook nog ermee werken op Curaçao". ■

Oud-minister Pym met aanhang in verzet tegen Britse premier

Thatcher verdedigt doel tegen ontevreden midvoor

LONDEN— „De premier is niet onder de indruk", zo luidt de officiële en voor de hand liggende reactie van Downing Street. Die staat van onaandoenlijkheid slaat op het initiatief van de vroegere minister van buitenlandse zaken Francis Pym om tezamen met een aantal andere verontruste conservatieven een groep Centre Forward (middenvoor) op te richten. Hun onbehagen stoelt op het kennelijk onvermogen van de regering- Thatcher het grootste euvel voor Groot-Brittannië, een werkloosheid van rond 3,5 miljoen, ook maar enigszins in te dammen.

Pym behoort tot een stroming binnen de conservatieve partij die het begrip 'one nation' één onverdeelde natie (afkomstig van de 19e eeuwse premier Disraeli) in ere wil houden. Reeds vele malen heeft hij zich gericht tegen het volgens hem al te strakke anti- inflatiebeleid van Thatcher. De premier beweert bij voortduring dat orde op monetaire zaken een eerste vereiste is voor het scheppen van werkgelegenheid op langere termijn. Maar, zo zeggen Pym en zijn medestanders, die krapgeld- politiek is al lang verkommerd tot slagzinnen. Vereist is thans een beleid dat door behoedzame deflatie een aantal projecten op gang brengt die de werkloosheid kunnen verminderen.

BAGATEL

Downing Street was er dadelijk bij, Centre Forward te bagatelliseren als een groep ouderwetse conservatieven. Mensen die nog steeds niet hebben geleerd dat een vermeerdering van publieke uitgaven in het verleden alleen maar heeft bijgedragen tot de eeuwige spiraal van lonen en prijzen en — ten slotte — tot werkloosheid.

De premier mag het dan doen voorkomen alsof zij 'niet onder de indruk' is, zij heeft politiek instinct genoeg om te weten dat het ijveren van Pym c.s. kenmerkend is voor gevoelens die onder veel meer Tory- parlementariërs leven. Zij zijn ervoor beducht dat Thatcher ook niet voldoende 'onder de indruk' is van het lot van honderd duizenden langdurig werklozen. Zij mag dan wel het tegendeel bezweren, maar haar herhaald pleidooi voor persoonlijk initiatief en het opzetten van het eigen kleine 'business' wekt toch minstens het vermoeden dat zij veel van die werklozen maar futen fantasieloze sukkels vindt.

VERZACHTING

Naar buiten toe zal Thatcher zich aan Centre Forward, vooralsnog een losse groep, weinig gelegen laten liggen. Met een royale meerderheid van meer dan 140 in het Lagerhuis kan zij zich die weelde nog wel veroorloven. Maar het is politieke waarnemers toch niet ontgaan dat zij het er sinds enige weken op aanlegt het beeld van de 'ijzeren lady' te verzachten en zij zal waarschijnlijk toenemende neiging tonen haar beleid aan de omstandigheden aan te passen. Die omstandigheden zijn niet alleen de werkloosheid zelf, maar ook de tamelijk massale wijze waarop het kiezersvolk haar partij bij recente verkiezingen voor regionale bestuursraden de rug heeft toegekeerd.

De stemming van ontevredenheid vindt nu als het ware in Centre Forward een formele uitlaat — en daar niet alleen. Want reeds voordat de 'liberale' Tory Francis Pym met zijn groep in de openbaarheid verscheen, had zich een bovenpartijdige 'Charter For Jobs' (handvest voor nieuwe banen) aangediend, gesteund door figuren uit alle grote politieke partijen, vakbonden, industrie, universiteiten en kerken.

PREMIER

Tot hen behoort een ander Tory-kopstuk, de vroegere premier Edward Heath die reeds lang een terugkeer tot de opvattingen van de econoom Keynes (zo volledig mogelijke tewerkstelling, goedkopere geld-politiek) pleit en daarin wordt bijgevallen door ex-Labour-premiers als Wilson en Callaghan alsmede vooraanstaande vertegenwoordigers van vakbonden en kerken.

Het dagblad The Times onthulde bovendien dat een derde groep nieuw onderzoekcentrum voor liberaal conservatisme in oprichting is. De plannen zijn nog geheim, maar de oogmerken kunnen niet ver verwijderd zijn van die van Centre Forward en Charter en een gruwel in de ogen van Thatcher. In verband met die derde groep wordt de naam Lord Carrington genoemd, nu secretaris-generaal van de NAVO, maar als minister van Buitenlandse zaken de voorganger van Francis Pym. De 'Whips', functionarissen verantwoordelijk voor de discipline in de Lagerhuis- fractie der Tories, staan boeiende dagen te wachten. (Uit de Haagsche Courant) ■

COMMENTAAR

Het jaar veertig

IN DEZE DAGEN van voortdurend herinneren aan het verleden komt er een geheel nieuwe 'herdenking' op ons af, die wellicht belangrijker is dan alle andere die deze maand de aandacht vroegen: zestien juli 1945, veertig jaar atoombom. Sommigen hebben die dag waarop in de Verenigde Staten in de woestijn van Nieuw-Mexico een experimentele bom ontplofte. 's Morgens om vijf uur negenentwintig minuten en vijfenveertig seconden was het zover: het nucleaire tijdperk was begonnen. De wereld werd zich daar pas een paar weken later van bewust, toen op de zesde augustus een atoombom op Hirosjima werd geworpen. Resultaat op die dag: rond achtenzeventigduizend doden, dertienduizend vermisten, zevenentigduizend gewonden en een stad voor drievijfde verwoest.

De reacties van de atoomgeleerden op de zestiende juli waren van uiteenlopende aard, maar ze hadden één ding gemeen: er was trots en voldoening over het succes van hun jarenlange onderzoekingen en experimenten. De belangrijkste man van de groep was Robert J. Opperheimer en zijn eerste gedachten bij het zien van de lichtflits en de paddestoelwolk zijn bijna legendarisch geworden: ze zijn in de hele wereld geciteerd. Hij had ook Sanskriet gestudeerd en daardoor kwam hem een vers in herinnering uit de Bhagavadgita ('het lied van de gelukzalige'), een heilige tekst van het Hindoeïsme. Deze woorden namelijk: 'Indien de straling van duizend zonnen plotseling aan de hemel zal uitbarsten, dan zal dat als de heerlijkheid van de Machtige zijn'. Maar uit hetzelfde vers ook: 'Ik ben de Dood geworden, de vernietiger van werelden'.

Onder diegenen die de ontploffing op de zestiende juli hadden bijgewoond, bevond zich een Russische emigrant, George Kistiakowsky, bijgenaamd 'Kisty'. Hij had de plutonium-kern van de bom ontworpen en hij kwam met een merkwaardige reactie: 'Het allerlaatste dat de laatste mens op aarde zou zien, zou het ongelooflijke, verzengende licht van de bom zijn'. Later kwam Ernest Lawrence — hij had de cyclotrons ontworpen, waarmee het uranium van de bom op Hirosjima was geproduceerd — met een puntig amendement op deze uitspraak. Hij had niet aan de laatste, maar aan de eerste mens gedacht, zei hij. De eerste mens op aarde moet ongetwijfeld hebben gezien wat de geleerden in Nieuw-Mexico hadden gadegeslagen. De Nederlandse dichter J.B. Charles heeft eens een psalm gedicht, waarin eenzelfde sfeer voorkomt: 'Hij is een ontploffing. Hij geeuwt en de werelden snellen uiteen. Hij dacht nog en de zon vloog al in brand'.

Met die twee reacties — de eerste of de laatste mens — is tevens de onmetelijke spanning van de zestiende juli 1945 aangegeven: een begin of een einde? De Duitse natuurkundige en filosoof Carl Friedrich von Weizsäcker — broer van de Westduitse president — noemde het moment nog weer anders: het begin van een 'Gnadensfrist', een periode van genade, die de mensheid is gegeven om de atoombewapening te leren beheersen. Tot nu toe is niets van enige zekerheid over die beheersing gebleken. Het enige dat tot nu toe heeft gewerkt — op zichzelf een belangrijk gegeven — is de afschrikking: veertig jaar lang heeft zij verhinderd dat er een kernoorlog uitbrak.

Afschrikking: het lijkt nieuw, maar is het niet. Er werd al op gezinspeeld rond het begin van de christelijke jaartelling: de Griekse wiskundige Heroon van Alexandrië, stelde vast dat de constructeur van geschut eerst recht de mensheid een kans zou geven op een leven in rust. In de praktijk is daarvan weinig terecht gekomen, want toen het geschut er eenmaal was, werd het steeds verder geperfectioneerd. Met de nucleaire bewapening dreigt het dezelfde kant op te gaan: in 1945 sprak men nog over een atoombom, nu gaat het over Star Wars — een oorlog in de ruimte. En in allerlei betogen van deskundigen wordt herhaaldelijk de vraag gesteld of de afschrikking eigenlijk nog wel werkt. Men is daar niet meer zo zeker van, met als gevolg dat nieuwe theorieën de ronde doen met daarbij de vraag of een kernoorlog niet ook kan worden gewonnen.

In de Verenigde Staten is onlangs een boeiende studie verschenen onder de titel 'Counsels of War', raadgevers in zaken van oorlog. De auteur Gregg Herken is een jonge geleerde, die diplomatieke geschiedenis aan de universiteit van Yale heeft gedoceerd. Hij heeft de hele ontwikkeling van na-oorlogse deskundigen en adviseurs in Amerika nageplozen: hoe het hele establishment van diegenen die de nucleaire politiek van Amerika hebben bepaald, zich heeft opgesteld. Zijn conclusies stemmen niet tot vrolijkheid: de deskundigen hebben gefaald in het vinden van oplossingen voor de dilemma's van het nucleaire tijdperk, stelt hij somber vast. Bovendien hebben zij voor het merendeel de verkeerde vragen gesteld.

In 1983 kwamen de geleerden die aan de eerste bom hadden meegewerkt bijeen voor een reünie, vertelt Herken. De hoogbejaarde Isidor Rabi hield een toespraak recht uit het hart. Hij herinnerde er aan dat in het begin van hun samenwerking er sprake van idealisme was, maar dat was al lang verdwenen: de bom werd een ding op zichzelf en begon een eigen bestaan te leiden. Rabi: 'Wij hebben de macht weggegeven aan mensen die het niet begrepen en nu is het allemaal uit onze handen genomen'. Nog een treffende, maar uiterst sombere uitlating: 'De naties van deze wereld staan als destijds de mensen voor de ovens van Auschwitz opgesteld, terwijl wij proberen die ovens efficiënt te laten werken'.

Het boek van Herken is één van de kritische beschouwingen, waarvan er de laatste jaren in de Verenigde Staten vele zijn verschenen. Hij bepleit het opnieuw doordenken van de nucleaire problematiek en stelt vast dat steeds meer 'gewone' burgers zich er mee gaan bemoeien. Dat is ook dringend nodig, vindt hij. De eerste veertig jaar van de nieuwe jaartelling waren namelijk vooral jaren van — zoals eens de Frans geleerde Raymon Aron aangaf — 'krachtige wapens, maar onmachtige mensen'.

Bij de komende 'herdenking' van de zestiende juli 1945 komt de klemmende vraag aan de orde of het felle licht zoals het op die dag door mensenhanden werd opgeroepen, later herhaald bij Hirosjima en Nagasaki, voor de laatste mens op deze wereld zal zijn bestemd of misschien toch voor de eerste van een nieuwe periode. Herdenking of viering van het jaar veertig? Tot nu toe is er weinig reden tot viering geweest. ■

(Uit de Haagsche Courant)

(vervolg van pag. 1)

Gesteund door een uitzinning publiek wat met ruim 100.000 man voor een uitverkocht Bernabeustadion zorgde, stuntte Real voor de tweede maal dit seizoen. Nadat men eerder in kansloos lijkende positie van Anderlecht had gewonnen, in Brussel had men namelijk met 3-1 verloren, terwijl men thuis de zaken rechttrok met liefst 6-0, werd ook Inter aan de zegekar gebonden. Met de sluwe oude vos Santillana aan het hoofd en invaller trainer Molowny op de bank werd Inter vastgenageld op eigen helft, kwamen Rummenigge en Brady bijna niet in het spel voor en kreeg Inter uiteindelijk met de gedenkwaardige score van 3-0 klop.

Inter had grote moeite met die nederlaag en probeerde zelfs via de UEFA en later in hoger beroep gedaan te krijgen dat de wedstrijd zou worden overgespeeld. Men vond namelijk dat een incident vroeg in de wedstrijd, waarbij een der Interspelers door iets wat uit het publiek werd gegooid getroffen werd en moest uitvallen, de wedstrijd danig had beinvloed. Videobeelden die als bewijs werden aangevoerd wezen echter uit dat het door Inter aangevoerde feit niet bewezen kon worden en het kreeg de zoveelste nederlaag te slikken.

Het Interbestuur probeerde met alle mogelijke middelen duidelijk te maken dat er een stuiter vanaf de tribune gegooid zou zijn maar moest uiteindelijk toch genoegen nemen met de uitschakeling door Real Madrid. Een pijnlijke zaak, zeker tegenover de duizenden "Tifosi" de hondstrouwe maar ook zeer fanatieke supporters. Extra pijnlijk ook omdat het winnen van de UEFA beker het geschonden blazoen enigszins had kunnen oppoetsen. Het mocht niet zo zijn.

In de competitie werd men dit keer duidelijk voorbij gestreefd door de provincieclub Verona dat in de twee buitenlanders Briegel en Larsen een gouden duo bleek te bezitten. Deze werkers tilden de bescheiden club naar een niveau dat men nog niet eerder had weten te bereiken. Briegel, een keiharde back met aanvallende en opbouwende kwaliteiten en Larsen de koele afmaker.

Inter investeerde tien miljoen in Rummenigge en iets minder in Brady maar kon het ondanks al dat geld niet waarmaken. Vandaar nu ook de interesse in Rush al moet men wel oppassen niet voor de tweede maal in korte tijd van Real Madrid te verliezen. Al is dit maal dan in slagvaardigheid om de bonkige spits te contracteren. Doordat men de laatste thuiswedstrijd van het seizoen tegen Ascoli met grote cijfers (5-1) wist te winnen beëindigde men de competitie op een derde plaats, met 38 punten één minder dan nummer twee Torino en vijf minder dan kampioen Verona. Men bleef de nummer vier Sampdoria slechts een punt voor maar dat was wel voldoende om komend seizoen een UEFA cupplaats te bemachtigen. Wellicht komt men daarin opnieuw Feijenoord tegen dat samen met PSV de Nederlandse afvaardiging vormt.

Inter heeft een schrale troost, men bleef de oud- kampioen Juventus, wat als vijfde eindigde, twee punten voor, evenals aartsrivaal en stadsgenoot AC Milan dat met een gelijk aantal punten als zesde eindigde. Juventus heeft het seizoen gered door de Europa Cup 1 ten koste van Liverpool te veroveren en mag daarmee de handen dicht knijpen.

Het is dus niet alleen in de Nederlandse competitie dat de topclubs een stapje terug hebben moeten doen. In Italië is het wat dat betreft van hetzelfde laken en pak. Veel tijd om bij dat soort zaken stil te staan is er niet voor een topclub als Inter want het leven gaat door.

De komende weken zal er buiten het SDK- toernooi nog wel een aantal lucratieve toernooien en invitatiewedstrijden volgen zodat de verliezen, zo die er mochten zijn, enigszins worden verlicht. Het pleit dan ook voor de mensen achter dit komende SDK- toernooi dat ze een tweetal clubs van het caliber Inter en Feijenoord hebben weten te strikken.

FEIJENOORD

Het verhaal van Feijenoord, zoals het dit seizoen doorgekomen is, mag langzaam aan wel bekend verondersteld worden. Het was een seizoen van veel ups en misschien nog wel meer downs. De grootste down was natuurlijk het besluit van Johan Cruijff om na een seizoen Kuip, waarin men het landskampioenschap en de KNVB- beker wist te winnen, afscheid nam. Cruijff had zijn sportieve revanche op Ajax en vond het welletjes, wetende dat hij bij het Feijenoord van dat moment eigenlijk niet gemist kon worden.

FEIJENOORD

Cruijff is nu eenmaal een unieke persoonlijkheid, niet alleen in het veld maar ook daar buiten. Men loopt dan ook weg met de ex international. Cruijff zelf heeft het gelaten over zich heen laten komen en traint nog slechts af bij de Rotterdammers maar zelfs daarbij loopt hij nog adviezen te geven aan de spelers.

Na het vertrek van Cruijff leek het er lange tijd op dat men dat vertrek niet te boven zou komen. Een echte leider had men namelijk niet. Mario Been zou het kunnen worden, Gullit misschien ook maar dan moet men wel presteren en voorop gaan in de strijd. Been, gezegend met een behoorlijke portie talent, heeft dat alleen nog maar in interviews waar gemaakt en hangt tegenwoordig een beetje de misplaatste vedette uit. Hij is de laatste tijd veel geblesseerd geweest, moest toch spelen en presteerde zodoende niet naar behoren. Als Been daar nu zelf vrede mee zou hebben en inderdaad de oorzaak eerst eens bij zich zelf zou gaan zoeken dan was hij aardig op de goede weg. Maar het tegendeel is waar. Hij is er van overtuigd, dat hij het goed doet, zo goed dat hij meende zeer hoge eisen te kunnen te stellen tijdens zijn contract besprekingen. En dat niet alleen wat betreft zijn salaris maar ook ten aanzien van de opname van een gelimiteerde transfersom in zijn contract. Die hoge verdienste is nog iets om over te praten volgens het bestuur maar het laatste niet. Het lijkt er overigens op dat Been aan het kortste eind gaat trekken want men heeft hem al laten weten dat hij zeer snel een beslissing moet nemen daar hij anders, net als collega Houtman, op de transferlijst wordt geplaatst.

Been moest voor het afgelopen weekeinde akkoord gaan met het geboden contract. De uitslag van dat ultimatum was bij het maken van dit verhaal nog niet bekend. Been is nog niet de leider die hij zelf al een beetje denkt te zijn.

Nu Ruud Gullit naar PSV vertrekt is de andere potentiële leider ook weggevallen. Gullit schermde al lang met aanbiedingen maar hield tot het laatst vol dat PSV daar niet bij zat. Vrij naïef als men in Eindhoven wel durft te verlaren dat men al een tijdje bezig was met de donkere Amsterdammer. Er werd zelfs gesproken over een eventuele ruil met Van der Gijp. Van een ruil is voorlopig geen sprake want men trok Gullit gewoon aan zonder extra voorwaarden.

Rene van der Gijp staat ondertussen wel hoog op het verlanglijstje van trainer Ab Fafie die onlangs nog liet weten geen werker maar een creatieve voetballer in huis te willen halen als Gullit zou vertrekken. Van der Gijp is uit de gratie van PSV trainer Jan Reker die al heeft laten weten komend seizoen geen plaats te hebben voor de rechterspits. Die uitspraak deed Reker na de teleurstellende prestaties van Van der Gijp in de laatste wedstrijden. Met als klap op de vuurpijl de wedstrijd in de halve finales tegen Utrecht waarin Van der Gijp vrijwel de gehele wedstrijd onzichtbaar was en tot bovenmaat van ramp de beslissende strafschop lakoniek in het publiek schoot. Fafie weet dus wel wat hij in huis wil laten. Op het middenveld heeft hij zich al aardig ingedekt tegen het verlies van Gullit en mogelijk Been, hoewel men binnen de club nog steeds uitgaat van het feit dat Been zelf zeker niet weg wil, door Jan Sorensen van Twente aan te trekken.

De Deense ex international die een tweetal seizoenen terug door Twente werd overgenomen van Brugge, lag de laatste tijd niet zo goed bij trainer Frits Korbach. De vormgever en perfecte spelverdeler lag veelvuldig in de clinch met Korbach waardoor hij de laatste weken zelfs op de reservebank verbleef. Voor vier ton werd Feijenoord de nieuwe werkgever van de dertiger die aan het eind van zijn schitterende loopbaan nog eenmaal zichzelf wil waarmaken. Wat er nog meer voor aankopen zullen volgen is voor de buitenwacht een grote vraag. Hoeveel willen de "Vrienden van Feijenoord" bijvoorbeeld investeren? Zij waren ook de mensen die Gullit van Haarlem kochten en hem vervolgens uitleenden aan Feijenoord.

INTER MILAAN

Eenzelfde constructie wordt nu ook weer verwacht met mogelijke nieuwe (dure) aankopen. Er doen nogal wat namen de ronde in de Kuip. De laatste tijd wordt die van Twente aanvoerder Sanchez Torres veelvuldig gehoord. Mochten die geruchten een kern van waarheid bevatten dan zal men Van der Gijp wellicht ook laten schieten.

Andere namen zijn die van Heracles speler Hendrie Kruzen, Utrecht middenvelder Jan Wouters en zijn ploeggenoot Frans Adelaar. Allemaal namen maar echt concrete candidaten lijken er nog niet te zijn. Fafie zoekt een speler die loopwonder Andre Hoekstra kan steunen en lanceren, zoals Cruijff dat deed. Sorensen is inderdaad een man van een zeer goede lange pass en is bovendien gezegend met een scherp inzicht. Hij is echter ook een man die net als Cruijff meeverdedigen liever aan een ander overlaat en zich hoofdzakelijk met de opbouw wil bemoeien. Fafie gaat er verder van uit dat Rep mag vertrekken en dat Van der Korput wellicht terug moet naar Torino.

De Italiaanse nummer twee is nog steeds eigenaar van de Libero en wil hem liever verkopen aan Feijenoord dan nog een aar uitlenen. Het is overigens niet onmogelijk dat men de international weer terughaalt naar Turijn, gezien zijn goede prestaties bij Feijenoord en het Nederlands elftal.

Ook Erwin Koeman en zelfs Arnold Muhren zijn even in beeld geweest bij de stadionclub maar van beiden zag men om uiteenlopende reden toch maar af. Het is overigens wel zeker dat Feijenoord zonder een aantal prominente spelers naar Curaçao komt. Zo zal Ruud Gullit niet van de partij zijn. Officieel heeft men laten weten dat hij in de wedstrijd tegen MVV een blessure heeft opgelopen, wat een spoedoperatie noodzakelijk zou maken maar officieus wordt gefluisterd dat zijn nieuwe werkgever PSV direct na de competitie over hem wil beschikken om zelf de boer op te gaan met de blikvanger van het Nederlands voetbal.

Ook keeper Joop Hiele maakt de trip niet mee. Hij is wel degelijk geblesseerd en wordt gespaard voor deze toch wel zware trip. Zijn plaats zal worden ingenomen door reserve keeper Jan Formannoy terwijl er nog een tweede keeper moet worden aangewezen. Aan de selectie zijn een aantal nieuwe of jeugdspelers toegevoegd die nu een beetje aan het grote werk mogen ruiken. Daar is bijvoorbeeld de donkere Monkou bij. Deze Hagenaar maakte in de oefenwedstrijd van het Nederlands elftal tegen de reserves van Feijenoord zoveel indruk dat men hem een contract aanbood.

Verder heeft men een aantal veelbelovende jeugdspelers aan de selectie toegevoegd die het wellicht in het nieuwe seizoen kunnen gaan waar maken. Feijenoord weet zich evenals Inter geplaatst voor Europees voetbal maar moet, doordat het dit seizoen slechts één ronde EC 1 speelde en verder weinig meer wist te imponeren, nu wel de boer op om wat extra centen te verdienen.

Vakantie is het nog niet voor de club en veel zal daar ook niet van komen met uitstapjes zoals dit keer naar de Antillen. Overigens moest men voor deze trip wel de laatste competitiewedstrijd tegen Den Bosch vooruit spelen. Dat gebeurt waarschijnlijk morgen (zaterdag). Dat houdt dan in, na het voetballen naar huis, zondagochtend vroeg in het vliegtuig en 's avonds al op Curaçao aankomen. Als alles volgens plan verloopt dan arriveert de ploeg zondagavond rond half negen op Hato. Inter komt pas op dinsdag aan om dan vervolgens woensdag en vrijdag te moeten spelen. Voor de voetbal- liefhebbers is het in ieder geval een buitenkansje weer eens echt topvoetbal te zien hier op ons eiland.

UNDEBA

De prestatie van Undeba zal waarschijnlijk voor een belangrijk deel afhangen van hoeveel publiek de locale club weet te trekken in hun wedstrijd tegen de twee Europese clubs. De ploeg heeft een grote aanhang, vooral op Bandabao en weet zich natuurlijk ook gesteund door de rest van het eiland als het er op aan komt. Undeba heeft een goede ploeg die op een aantal plaatsen versterkt zal worden. Het is alleen nog niet precies bekend wie de gelederen van Undeba gaan versterken. Ook al omdat SUBT, de regerend kampioen, te kennen heeft gegeven, geen spelers te zullen afstaan voor deze wedstrijd.

Zeker is wel dat men de huid duur zal verkopen en dat men zich niet zonder slag of stoot gewonnen zal geven. Daar komt nog bij dat men in het voordeel is wat betreft het terrein waarop gespeeld wordt. De beide Europese clubs immers zijn gras gewend terwijl dat hier alleen maar in tuinen van de meer gefortuneerde burgers vindt. Maar of dat voordeel voldoende zal zijn voor een stunt moet echter betwijfeld worden. De wedstrijden op woensdag 5, vrijdag 7 en zondag 9 juni aanstaande zullen het uitwijzen. ■

UNDEBA

HISTORIA DI SPRICHI E PUSHI FLAKU

Sprichi tabata un pushi di mondi. El a nase den mondi t'ei e tabata biba. Awor [illegible] ku Sprichi a nase tabatin un gran sekura na Kunuku, [illegible] mata a seka muri. E parti di mondi, kaminda Sprichi tabata biba a keda bashí bashí, [illegible] di sumpiña ku mirou.

Dia pa dia Sprichi tabata pasa mas trabou pa haña kuminda, te ku a yega un dia ku e mester a sali foi mondi pa bai buska [illegible] pa tene stoma.

Merto di flakesa el a haña sin por a haña nada. Sprinchi a pensa: "Awe si, ta beran a kue tera, ta pa unda lo mi tira? Ya no ta kedá mi forsa ni pa lastra mi patanan. Ta nèt manera tur insèkt i tur animalitu ku mi yag, a disparse for di riba mundu".

Pober Sprichi, niun raton, totèki, lagadishi, dalakochi, kakalaka, bakatór... ni sikiera un hanuhanu e no por a chèk. Ya e tabata desperá ora el a weta un ramada chikitu tur zekezeke, banda di un pos bieu.

Sprichi di: "Laga mi bai purba suerte ei banda. Si e pos tin awa, kisas lo mi por changa maske ta un kakalaka matros òf un yeye". El a kana rondó di e boká di pos, saminá tur nachi, hole, supla, nada nada. El a sigui bai hasi meskos rondó dje ramada. Segun e tabata kana ta lur p'aki p'aya, el a nota ku dje ramada tabatin un pachi bieu sintá ta kabishá den un stul di kabana. E stul tabata kasi mes bieu ku e pachi mes.

Sprichi a purfia drenta i kumindá: "Miòòu! Miòòu!" E pachi a habri wowo mira Sprichi i puntr'é: "Kifalta bo pus? Bo ta foi resea, kore h'a kore? Ta kon bo t'asina flaku?"

Na e pachi su stèm, Sprichi a samesora ku e bieu si tabatá un bon hende. Sprinchi a kana konfiadu bai ta seka dje pa frega su kurpa kontra e pachi su pia. E bieu a rèk man hisa Sprichi pone riba su skochi o bis'é: "Pushi, bo ta un saku di wesu! Ta parse manera nunka kuminda no a pasa bo banda. Tòg bo no ta mahos! Mi gusta bestia pintá pretu ku blanku, anto wowo berdè".

Pa promé be di su bida e pushi a sinti un man hunga kuné, streik su lombo. Di kontentu el a lubidá su stoma bashí, i kuminsa run-run-run nèt un motor chikí.

E bieu di: "Pober pus, flaku manera un sprichi, anto esta mala suerte pa bo bin kai nèt seka ami ku ta planbari, pió ku raton di kerki.

YAYA TA CONTA

Papiando di raton: kaminda no tin kuminda no tin ni sikiera insekto, korda raton. Awor ta kiko nos lo por hasi pa alimentá bo? Fin di luna semper krus t'abou, pero laga nos ban listra weta kiko nos por topa kuné".

E bieu a buta e pushi abou, kohe su garoti i kokochá bai kaminda riba un banki di samènt e tabatin un konfò, ku riba dje un bleki humá pretu. El a wak den dje bleki, kaba e di ku Sprinchi: "Awe ta kalalú m'a kushiná, ta bon ku a sobra, lagá mi bash'é p'abo, e ta mihó ku nada." E pachi a buska un bleki poko plat i yen'é ku loke tabatin pa Sprinchi.

Sprinchi a purba e kalalú, kaba drei su kara di banda weta Pachi manera pa puntra: "Esaki ta kuminda? "Pero hamber mester tabata pert'é, pasobra ei mes el a dal bai kome tur limpi, te lembe bleki

Asina a bin para ku Sprinchi a keda biba seka Pachi. Kasi tur mainta, despues ku Pachi bebe su yerbuwa keinta stoma, e tabata sali bai piki palu seku den mondi i rondia un "kikutá" pa komé. Tin dia e tabata sa haña algun tapasein, of shimaruku, karawara, aplidam, dushikabei, datu, tampaña... enfin kualke dje frutanan di mondi. Dia e no a haña nada di eseinan e ta tin ku konformá su mes sea ku kadushi, bembe of kalalú.

Tur [illegible] di luna Pachi tabata bai kohe su pinshun di [illegible] haña su sen, e tabata probechá kumpra su dos tres pida koshan di smak i di utilidat, manera kòfi, suku, salu, bonchi, zeta dushi, banana, batata, aros, siboyo, hariña di funchi, dos tres bleki di sardinchi, sesèshi, algun bela, poko korozin pa su lampi, lusafè... enfin, Pachi tabata kumpra un tiki un tiki di kada kos, ya ku e sèn no tabata yega pa mas. Pió ainda, ni maske kuentu e pober kremenchá kremenchá pa e kosnan dura, nunka e no tabata logra rèknan pa lora yega te fin di luna. Pesei segun dia pasa e tabatin ku konformá ku fruta i berdura silbestre.

Apesar di esei, foi dia Sprinchi a drenta kas, Pachi a keda asina kontentu, ku tur loke e tabata kushina pa su mes e, tabata parti samsam ku su pushi flaku.

Awor Sprinchi tabata un pushi mucha ainda, ke men ku e tabata gusta hunga, bula i kore bai bini trei kada sombra ku krusa su kaminda. Debí na esei e tabata gasta balente hopi energia i naturalmente e ta haña un hamber feros, ku di pursi, si tabata fin di luna, e tiki awa di tamarein ò kadushi, no por a plakia. E kumindanan lali ei tabata nèt sufisiente pa konopá bida ku alma, nan no por a sistí stoma di un pushi bibitu.

Pesei, riba e dianan ei, Sprichi a kue kustumber di sali atardi bai yag un kualke pida kos di bon pa yena nachi.

Un di e atardinan ei, ku Sprichi tabata kana rondia, el a mira un bestia masha bunita; grandi, gordo rondoritu. E bestia tabata tur blanku anto ku un striki blou blous mará na su garganta.

Sprinchi a pensa: "Ta ki sorto di bestia esaki lo ta? E parse pushi, ma nunka mi no a weta ni tende ku sa tin pushi di un tamañu asina! Sprichi a keda ta wak studia e bestia su toalèt. Despues ku Sprinchi a studi'é bon, el a tuma un kurashi bai seka dje i bis'é: "Bon tardi Bròdu, dispensa mi, mi tin basta ratu ta ohia bo i duda ta mata mi; ta di mi gremio bo ta?"

E bestia bunita, sin stòp di pronk, a opservá e pushi flaku un bon [illegible] ku el a responde ku desden: "Kabayero, mi no sa ki gremio abo ta. Ami ta pushi ku pèdigri. Mi nòmber ta Angopus, mi rasa ta Angora, mi titel ta Prens i mi domisilio ta Paleis di Shon Grandi". ■

e ta sigui

zie pag. 9 rechts boven

Lilith (hebr. Lilith) is een vrouwelijke demonen- figuur verwant aan de babylonische *lilitu*, een stormdemon. L. woont in de woestijnachtige verlaten ruinen (Js 34, 14) [illegible] 15 (geocorrigeerde tekst: *lilit* i.p.v. *mibi'h-lo*) in de [illegible] tent van de boosdoener. De naam werd populair afgeleid van *Lajil* (nacht) en daarom werd L. als een nachtelijk spook opgevat. (Bijbels woordenboek, blz 856). De Lilith van Tipis gebaseerd op de nieuwe vertaling van de Masoretische tekst uit de NEVI'IM (Prophets), ISAIAH 34, 14:
Wildcats shall meet hyenas,
Goat-demons shall greet each other;
There too the lilith shall repose
And find herself a resting place.

De Christelijke Encyclopedie vermeldt: "Met de naam "Lilith" (eigenlijk: de Nachtelijke, Nachtgeest) wordt in de latere Joodse literatuur aangeduid een vrouwelijke demon (booze geest), waarvan men aannam, dat ze kinderen stal, mannen verleidde enz. Blijkbaar berust dit op een oud volksgeloof. De profeet neemt niet dit volksgeloof over, maar gebruikt [illegible] het [illegible] "Lilith" en "velddnivels" tot aanduiding der booze geesten, waaraan het door Gods toorn getroffen land wordt overgegeven. Dat "Lilith" daar alleen zich neerlaat, is beeld van de ontzettende woestheid van het land.

[illegible] heeft het woord en de [illegible] er mee aangeduid ook gekend, en de oude andere overlevering dat Lilith zou geweest zijn "Adams eerste vrouw", die met hem demonen heeft geteeld. Goethe laat deze Lilith in den Walpurgisnacht optreden. Zo komt de naam zelfs voor in den Faust.

Het bijgeloof omtrent de schade door Lilith toe te brengen aan kraamvrouwen is ook in den tegenwoordige tijd in Palestina nog zeer [illegible]. In het tijdschrift *Op den Uitkijk* (III No 14, April 1927) staat een interessant artikel, getiteld *Bijgeloof in Palestina* door Th. C. Vriezen. Allerlei wordt opgemerkt over amuletten en talismans. En dan lezen we: "Een eigenaardige vorm van amuletten is die tegen Lilith (zo heet ze bij de Joden en Christenen, de nachtgodin; lel is nacht,) of Karine (zoo heet zij bij de Arabieren). De mythe vertelt dat God twee menschen had gemaakt, die eerst aan elkaar vast verbonden waren met de ruggen: Adam en Lilith. Hij sprak tot de Engelen, dat ze de menschen moesten dienen. Slechts een weigerde: Iblis, die buiten den hemel in de duisternis werd geplaatst. Ook beval God aan Lilith om gehoorzaam te zijn aan Adam. Deze wilde dit niet omdat ze gelijk met hem geschapen was. Echter werd ze daarom buiten het Paradijs gestooten. De kinderen van Iblis en Lilith zijn de duivelen, de booze geesten. Nu schiep God voor Adam een andere vrouw, hetgeen Lilith jaloersch maakte. Daarom is ze boos op iedere vrouw en bedreigt deze voortdurend".

[illegible] ("De duivel", pagina 160) verdedigt de volgende opvatting:

"De oude Hebreeuwen, wellicht in de hoop Eva gemakkelijker haar zonde te doen vergeven, vertellen, dat Adam vóór haar een andere vrouw gehad had: Lilith. Deze schonk Adam tal van kinderen, maar op een gegeven moment verliet ze hem en werd de vrouw van de duivel Samaël. Zij werd dus de eerste duivel-vrouw in de geschiedenis der menheid en de Rabbijnse litteratuur beweert, dat zij uit jaloezie alle kinderen van Eva en haar nakomelingen zozeer haat, dat op de vooravond van de geboorte van een kind de bijgelovige Joden buiten en in de huizen papieren aanplakten waarop geschreven stond: "Dat Adam en Eva hier mogen zijn en Lilith buiten ga". Wij weten niet wat er geworden is van de kinderen die Adam van de demonische Lilith had en van die welke zij, naar het schijnt, aan haar nieuwe echtgenoot Samaël geschonken heeft. Maar de demonische kinderschaar, toegeschreven aan Lilith zowel met Adam als met Samaël, verklaart niet de twee menselijke soorten van goeden en bozen, omdat Cain, de eerste broedermoordenaar, een zoon was van Eva, evenals de goedaardige Abel.

De legende van Lilith helpt ons dus niet aan een oplossing van het mysterie der demonische vrouwen, die Giordani in zijn boekje 'Il pacco impossibile' de "valse geliefden" noemt. Volgens Rabbi Peller is het woord "lullaby" (het Nederlandse "wiegelied") afgeleid van "Lilith abi" hetgeen betekent: "Lilith ga weg".

B.v.L.

E sapunan i nan rei

Den un plas di awa grandi
tabatin un kantidat di sapu
ta pasa bon di bèrdè mes.

E sapunan a pensa riba un dia
ku nan [illegible]
[illegible] seka Leon, rei di Selva

[illegible] Señor, duna nos un rei
pa gobernè [illegible]
manera mester ta.

[illegible]
rei a hisa [illegible] plas
un baranka asina grandi.

Sapunan a gosa un mundu
e rei nobo a hasi impreshon
manera el a anunsiá su mes,

Ma ora e sapunan a ripará
ku nan rei no kera move
nan a bai protestá seka Leon,

Leon a tira e ora ei den plas
un kaiman [illegible]
di bia no a sobra hiup sapu mas.

Mihó tin [illegible] den bo mes
ku laga otro [illegible] pa bo.

Bericht voor de Besaran: Belanda pulang!

Nederlanders voeren heel vroeger nog wel eens met hun bootjes ergens heen om er te blijven; daarom hebben we nu Nederlandstalige literatuur met Zuidafrikaanse, Surinaamse, Antilliaanse of "Nederlands—Indische" trekken. De laatste het meest uitgebreid.

Een van de belangrijkste kenmerken van de literatuur uit het voormalige Nederlands—Indië, het huidige Indonesië, is de nostalgie. Zo goed als de Engelse literatuur een "literature of regret" kent waarin o.a. India centraal staat, kent de Nederlandse de zgn. heimwee-literatuur waarvan Insulinde de bron is. De vriendelijke en anti-autoritaire paus van de literatuur van "Nederlands-Indië" (voor het gemak: de Indische letterkunde) laat dit duidelijk zien in zijn handboek over deze materie: "Oost-Indische Spiegel". Dezelfde auteur, Rob Nieuwenhuys, noemde één van zijn andere boeken "Tussen twee vaderlanden". Zo'n titel spreekt voor zichzelf.

Dat de nostalgie niet alleen een literair motief is, maar ook op een andere manier in dit verband vruchten kan afwerpen wordt geïllustreerd door het feit dat nog niet zo lang geleden bij Mensing's Caminada een produkt van die heimwee viel te bewonderen in de vorm van een herdruk van het boek "Indië in beeld". Het gaat hier om een nieuwe uitgave van een soort toeristengids van de A.N.W.B. uit 1911, gevuld met veel plaatwerk. De la[illegible] Het voorwoord is vertederend door de belofte [illegible] uw blik verruimen, uw kennis vermeerderen, en als ge dan in 't moederland teruggekeerd zijt, vertelt dan aan uw minder welgestelde landgenoten, wat ge gezien en gehoord hebt". Het boek is een tranentrekker voor al diegenen die vroeger op school het rijtje Bali, Lombok, Soembawa, Soemba, Flores, Timor... hebben geleerd en die nog precies weten welke mooie platen er aan de muren van het klaslokaal hingen, bijvoorbeeld: "kokende modderbronnen". De Kawah Manoek in het Kendang

M. Jacob

gebergte bij Garoet, Java of het "Riviergezicht" in Deli, Sumatra". Vooral ook omdat in het hele boek de kleur grijs overheerst, is het een stemming en stil teken van een tijd waarin nog niet "de rampspoed geboren" was.

Wel als literair motief is de nostalgie aanwezig in het boek "Aan het einde van de middag" van M. Jacob. M. Jacob is het pseudoniem van Jacob Vredenbregt, een ontwikkelings-expert werkzaam in Djakarta [illegible] literatuur [illegible] bij het boek is sterk nostalgisch van toon: "Ik had eigenli k willen [illegible] koffie- en rubberonderneming aan de evenaar". Zo luidt de eerste zin. Er wordt niet gezegd waar de onderneming is, nee, die onderneming is "aan de evenaar". Dat is natuurlijk veel exotischer, zo'n omschrijving. De inleider (ook M.J.) zegt vervolgens waarover hij het allemaal had willen hebben, hij noemt dan allemaal sterk nostalgische elementen: de schoonheid van de koffiebloei, de onvergetelijke ochtenden tussen de witte bloesems, enz. Maar het menselijk gevoel heeft dat voorkomen, verderop lezen we: Daarom gaat het boek toch maar over de zakelijke hartstochten en ambities van de grote heren in hun grote huizen en over "revolutie en geweld". Het opvallende is echter dat de beste delen van het verhaal nostalgisch gekleurd zijn: het koffie-drinken in de vroege plantage-ochtend, het bezoek aan de trouwpartij van de hoofdmandoer, het deel over het bezoek aan de planter Van Wuftelen. Zoals uit deze opsomming blijkt, is er ook kwantitatief veel aandacht besteed aan nostalgische en exotische elementen. Kortom, de schrijver doet in de inleiding niet wat hij beloofde. Het gerucht en geweld lijkt er met de haren bijgesleept. Hierdoor is er een tweeslachtig geheel ontstaan.

Ook wat de vormgeving betreft is er zoiets aan de hand. "Aan het einde van de middag" is een uit zijn krachten gegroeide novelle in drie delen. Het eerste deel is verhoudingsgewijs erg lang en gedetailleerd, het tweede deel is korter en het derde deel is helemaal snel voorbij. Voor wie in de tropen woont, is die bouw misschien duidelijk: aan het eind van de middag valt de avond snel, maar ik betwijfel of de auteur dit zo bedoeld heeft. Daarvoor zijn geen aanwijzingen of het moet de opmerking uit de inleiding zijn die luidt: "Maar ik heb het (dat is het schrijven over revolutie en geweld [illegible] gedaan omdat ik wist dat de dag al vergevorderd was". Met "de dag" moet het verblijf van de belanda—planter bedoeld zijn. Dat is geen compliment voor de Indonesische opvolgers, want die zijn, zo denkend, verantwoordelijk voor de nacht die volgt.

In het verhaal staan de lotgevallen van een ik-figuur centraal tijdens de woelige periode na 1950 toen Indonesië bezig was Nieuw-Guinea (Irian Barat, Irian Yaya) in te lijven en er binnenlands weer een anti-Belanda-stemming groeide toen het belanda pulang opklonk. De ik-figuur is administrateur op een koffieonderneming en hij doet goed zijn best. Het verhaal is nog geen drie alinea's ver of hij is al bevriend met de hoofdmandoer (opzichter) van de plantage. Een bijzonder verschijnsel, literair gezien, want in andere produkten van de Indische letterkunde wordt dit onderwerp anders behandeld. Vaker gaat het over "de eigen wereld en die andere" (zoals een titel luidt van een boek van Bep Vuyk, bekend om haar prachtige boeken, Spelend in dezelfde wereld). Het hele boek door blijft de ik-figuur een hardwerkende man die het beste voorheeft met zijn bazen omdat de produktie op peil blijft en zijn personeel, want de betaling is gegarandeerd. Figuren waar hij een hekel aan heeft zijn slecht. Zo schematisch en afgezaagd zit de typering in elkaar. Bij deze figuren vergeleken zijn de plantерstypen van Maurits (P.A. Daum) wonderen van genuanceerdheid. Soms lijkt het erop dat de ik-figuur een moderne Max Havelaar wil zijn, maar dat was tenminste nog een "vat vol tegenstrijdigheid".

Erger is echter dat het boekje zo slap is geschreven. Waarom heeft Jacob niet op A. Alberts gelet toen hij de [illegible] ik-figuur en Van Wuftelen ging beschrijven? Hij moet Alberts kennen, dat is te zien aan zijn zinsbouw die soms zo op die van Alberts geënt lijkt te zijn. En iedereen die de beschrijving van het woonhuis van de ik-figuur legt naast de beschrijving die F. van den Bosch geeft van "Het Regenhuis" in het gelijknamige verhaal, moet kunnen zien dat het Regenhuis blijft staan, ook al is er in de werkelijkheid niets van over. Het huis in "Aan het eind van de middag" is niets anders dan "een houten huis op palen". Omdat iedere preek uit drie delen bestaat, wil ik nog één voorbeeld geven; ook trouwens omdat de naam Maria Dermoût in dit verband genoemd moet worden. In "Aan het eind van de middag" vindt een aduan sapi plaats, een exotisch gevecht tussen vechtstieren. De beschrijving ervan is volstrekt spanningsloos, detaillering overheerst en alles is voorspelbaar. Wie "De Haaienvechter" van Maria Dermoût leest, zal zien hoe een schrijfster van klasse met zeer weinig middelen en met veel gevoel voor de juiste details een vergelijkbaar gevecht zowel reëel als exotisch kan neerzetten. De Romein die heel vroeger gezegd heeft dat literatuur berust op *translatio—imitatio—aemulatio* was echt zo gek nog niet.

De auteur heeft geen arcadisch boekje willen schrijven, maar het is ook geen beschrijving geworden van de hartstochten van de tuan besar. Daarvoor zijn de portretten van de "slechte kolonialen" (contradictio in terminis?) te oppervlakkig. Daarvoor zijn de meesten ook te dom. Ook het politieke aspect wordt slechts aangestipt. Dat is allemaal erg jammer want nu is het boek op alle niveaus tussen de wal en het schip blijven hangen. Ik lees liever iets "tussen twee vaderlanden". ■

1) Indië in beeld, uitgegeven door de A.N.W.B., toeristenbond voor Nederland. Herdruk Van der Wey Leeuwarden B.V., Drukkerijen (1985?).

2) M. Jacob, Aan het einde van de middag, Nijgh en Van Ditmar, 's—Gravenhage 1984. I.S.B.N. 90 236 5590 7.)

Asielgeluiden dierenbescherming

We weten het allemaal: de tijden zijn slecht. Maar zonder LIEFDE kan niemand leven. "De beste bron voor liefde" vindt U op het "Asiel"?

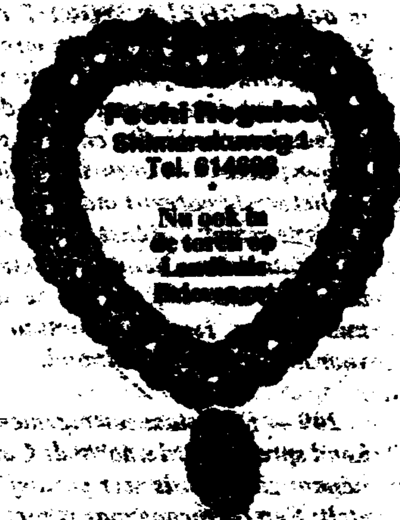
Veel speelse levende honden en katten staan klaar om met U naar huis te gaan.

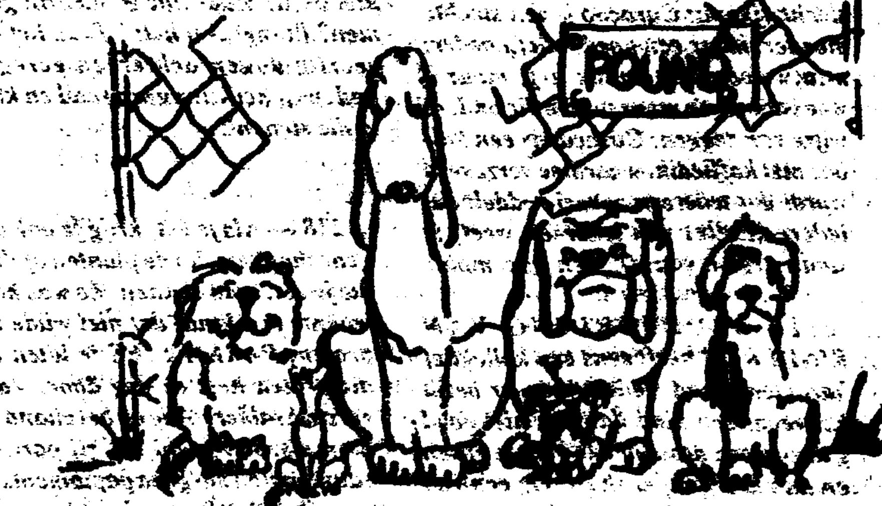
Er is [illegible] (allen gesteriliseerd), katten, puppies; alle kleuren van de regenboog, met flaporen, prikoren, één oor "up", één oor "down" — één ding hebben ze [illegible] "yu di Kerson" ZIJ zijn bereid het met U te proberen — bent U óók bereid?

Geeft U ze wel even de tijd om te wennen aan hun nieuwe omgeving — een [illegible] gewoontedier, al gauw [illegible] als hem die [illegible] geduld zijn gesteld. Een ruwe behandeling is hierbij van geen nut. U zorgt natuurlijk dat hij niet weg kan lopen, maar maakt er onder geen voorwaarde een permanente kettinghond van: tenslotte tekende U het adoptie-formulier.

Sluit U a.u.b. Uw koraal af, doe ook het toegangs-hek dicht, loslopende honden zijn een gevaar voor het verkeer. Als eigenaar bent U verantwoordelijk voor Uw huisdier. Bent U dol op katten? Misschien komt U er eentje halen? Wat moeten trotse dieren als katten achter tralies. Algauw verliezen ze interesse in het leven, eten wordt onbelangrijk, kortom ze verpauperen. Kunt U een leven redden? U krijgt er beslist veel gezelligheid en liefde voor terug. Graag tot ziens op het Asiel:

"de beste bron voor liefde"! ■

THEOLOGIE VAN DE STRAAT

207 — Nood leert bidden. Bij ONWEER, heel vroeger, was het gebruikelijk dat een man moed vatte om naar buiten te gaan en op de hoorn riep: "Barbara bendita, ontferm u over ons". En bij zware donderslag luidde ieders schietgebed: "Barbara bendita, verschrik me maar sla me maar niet dood". Minder devote lieden beweren dat bij onweer, mal tempu, slechte woorden, mal palabra, dienen om onheil af te wenden. Psychotherapie.

208 — Dat men oudtijds een STERVENDE niet op bed liet liggen en tegenwoordig ook nog niet altijd, maar hem naast het bed OP DE GROND legde, heeft meer dan één reden. Alles wat een stervende de laatste uren en dagen gebruikte, is met de dood besmet en mag niet meer worden gebruikt door een ander. Kleren, servies, lakens worden na de dood verbrand, in de mondi in een kuil geworpen of in zee gegooid. Er zijn zelfs speciale plaatsen voor gereserveerd; niemand komt eraan. En dit idee ligt ook wel ten grondslag aan de afkeer op bed te sterven. Dat bed moet daarna door een ander worden gebruikt. Het grootste bezwaar tegen een hospitaal: Wie weet wie op dat bed is doodgegaan! Toch heeft dat op de grond willen sterven ook een diepere zin, hoewel het wat vaag wordt geformuleerd: de mens is van de aarde, alle leven komt van de grond. Sterven moet je gebonden aan de aarde. Shon Pa is daar resoluut in: "Sterven doe je nergens anders dan op de grond, je bent van de grond, je gaat terug naar de grond". En geheel ongevraagd voegt hij eraan toe: "Zoals je ook GEBOREN WORDT op de grond. Als vroeger, in mijn jaren, de vroedvrouw zei: "Ja, het is nu tijd", moesten we de aanstaande moeder altijd van haar bed halen en op de grond leggen; daar was geen uitzondering op; het eerste wat een kind moet aanraken is de grond". Mensen die in en van de natuur leven, denken anders over de natuur dan wij die van de supermarkt leven. Het woord natuur heeft voor hen een andere inhoud.

209 — Er bestaat een algemeen bekend spreekwoord waarin de Curaçaoënaar zichzelf als zeer positief voorstelt: Een Curaçaoënaar is niet dom, kriojo no sa ta bobo. Maar daar staan twee andere tegenover, zeer bekend en veel gebruikt, waarin hij er zelf zeer slecht afkomt: Curaçao is een slechte moeder, maar een goede stiefmoeder; m.a.w. voor vreemden lief, maar o wee voor eigen mensen. En die andere wijze van zeggen: Curaçao is een kalbas met koffiedik; waarmee verzekerd wordt dat iedereen zoveel roddelt dat iedereen alles van iedereen weet, je staat nergens van te kijken. Niet mooi!

210 — OPVOEDING VAN KINDEREN heeft eens een kollektief karakter gehad. Iedere moeder bezat het recht een kind dat zich niet goed gedroeg een draai om de oren te geven en dan kreeg hij er thuis nog een van zijn eigen moeder: Un ta hanja, shen por manda, een krijgt er van langs, maar honderd bevelen over hem. Tegenwoordig neemt geen enkele moeder dat meer; van mijn kinderen blijft een ander af.

211 — Allerwege zie je KAPSALONS, grote en heel kleine. Daar waar men duidelijk wil discrimineren en alle NEGERINNEN niet wenst te behandelen, staat een bordje voor het raam: Hier strijken wij geen haren glad. Wat gewoon betekent: geen kroeskoppen, negerinnetjes laten we niet toe.

212 — Er komen tegenwoordig geen BEDELAARS meer langs de deur. Wat niet wil zeggen dat de zaken zo goed gaan. Vroeger op Bonaire was maandag de dag waarop een leger van armen stadwaarts trok om wat dubbeltjes op te halen. Op Curaçao was dat vrijdags.

213 — De uitdrukking dat GOD met voeten van watten loopt wordt soms wel eens aangevuld met: maar hij heeft handen van ijzer.

214 — Stadsmensen zijn heden ten dage volkomen aan de NATUUR ontgroeid. Een moeder met een gezonde grote dochter zei me: "Dat die zo flink is, is niet te verwonderen; als baby heb ik dagelijks met haar op de arm langs het strand gelopen om zeelucht in te ademen".

215 — Chancha Welek heeft zo zijn eigen opvattingen over de WETENSCHAPPEN en gebruikt daarvoor ook eigen uitdrukkingen. "Geleerd zijn is iets anders dan weten", sabi ta un kos, sa ta un. Op het terrein van de theologie is het wel invoelbaar wat hij daarmee wil zeggen.

216 — "Ik SLAAP HEEL GERUST" zegt Ana. "Boven de deur heb ik een afbeelding van de heilige familie en daarnaast ligt een dondersteen tegen blikseminslag".

217 — VUURSTENEN zijn donkere, zeer harde stenen; sla je er met een stuk ijzer op, dan springen er vonken uit. Dat vuur moet erin zitten, zegt men, je kunt niet iets geven wat je zelf niet bezit. Maar hoe is dat erin gekomen? Piang weet het: "Toen het eens veertig dagen achtereen geregend had, wist het vuur geen raad en kroop in die stenen".

218 — Als je eet, krijg je ook de eigenschappen van de planten of dieren die je eet, naar binnen. Zo was het gewoonte een kind, dat niet wilde leren praten, PARKIETJES te laten eten; die praten heel de dag door. Van de eerste Arabieren die op het eiland kwamen wordt verteld dat zij parkietjes rauw opaten om goed papiaments te leren. Ook een taalmethode! ■

Braziliaanse industriëlen:

Basisgemeenschappen en kerk schuld stakingen

SAO PAULO — De Braziliaanse ondernemers verwijten de R.K. kerk in zijn basis- gemeenschappen de belangrijkste aanstichter te zijn van de huidige stakingsgolf in het land. Volgens de voorzitter van de belangrijkste Braziliaanse werkgevers- organisatie, Louis Vidigal Filho, vormen kardinaal Paulo Evaristo Arns, de Clerus van Sao Paulo en de basis- gemeenschappen "het belangrijkste centrum van waaruit de stakingen worden aangezwengeld".

De stakingen in de metaalsector en vooral in de grote autofabrieken duren al 34 dagen, ondanks dat zij door de overheid illegaal zijn verklaard. Meer dan 50.000 auto's zijn door de staking niet gefabriceerd. De vakbonden eisen het terugbrengen van de werkweek van 48 tot 40 uur en driemaandelijkse aanpassing van de lonen aan de prijzen, die dit jaar zo'n tweeduizend procent zullen stijgen.

Volgens de werkgevers- voorzitter zijn de kerkelijke instanties niet alleen verantwoordelijk voor de stakingen in de industrie zône van Sao Paulo, maar ook in andere sectoren in de rest van het land. "De basis- gemeenschappen stimuleren en leiden de stakingen en kardinaal Arns doet eraan mee", aldus Louis Vidigal Filho.

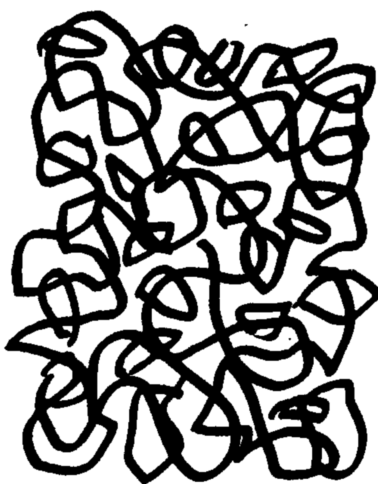
Kardinaal Arns, die naar de Verenigde Staten afreisde voor het houden van lezingen, was niet voor commentaar bereikbaar. Zijn rechterhand, mgr. Claudio Hummes, erkende dat vanuit de kerk steun wordt gegeven. Volgens hem worden voornamelijk levensmiddelen verstrekt aan noodlijdende gezinnen van stakende arbeiders. "Het voortduren van de staking is evenwel niet de schuld van de kerk, maar ligt aan het ontbreken van onderhandelingen, en dus aan de ondernemers, de arbeiders, en in zekere zin aan de regering", aldus bisschop Claudio Hummes, die lid is van de landelijke Pastorale commissie van de arbeid. ■

Aandacht Kamer gevraagd voor LA-verdwijningen

DEN HAAG— Een delegatie van plaatselijke groepen, Latijnsamerikaanse vrouwen en de organisatie Vrouw, Kerk, Tweederde wereld (UKW) vraagt aandacht voor de verdwijningen in dertien Latijnsamerikaanse landen. Ze bood in het gebouw van de Eerste Kamer mevrouw Ien van den Heuvel (Commissie Mensenrechten van het Europees Parlement) en mevrouw Marie- Louise Tiesinga (voorzitter van het Kamerbreed vrouwenoverleg) petities aan.

Daarin wordt gevraagd het verdrag tegen gedwongen verdwijningen, opgesteld door groepen uit dertien Latijnsamerikaanse landen verenigd in de Organisatie Fedefam, bij de Verenigde Naties aan de orde te stellen. Ook wordt gepleit voor het stopzetten van wapenleveranties aan Guatemala en Peru alsmede het aan banden leggen van de wapenhandel op Europees niveau.

De delegatie bestond uit: Alicia Quintanilla (Guatemala), Elida Galetti (van de Argentijnse moeders van Plaza de Mayo), erevoorzitter van Fedefam, Berthy Thomas (UKW), Carla van der Heiden en Frieda Alma. ■

OORLOG EN VREDE: met de wapens in handbereik speelt een lid van een Islamitische militie een stukje piano tijdens een gevechtspauze in Libanon. ■

Deelnemers Joods-christelijke dialoog

Vaticaan moet overgaan tot de jure erkenning Israel

ROME — Het uiteindelijke doel van de joods- christelijke dialoog moet zijn, dat het Vaticaan Israël diplomatiek erkent. Dat is de mening van pater Edward Flannery, van 1966 tot 1976 directeur van het secretariaat van de Amerikaanse bisschoppen- conferentie voor Joods- christelijke betrekkingen en thans lid van zijn adviesraad. Hij heeft in Rome deelgenomen aan de bijeenkomst ter herdenking van het tot stand komen van de formele dialoog tussen Joden en Rooms- katholieken, nu twintig jaar geleden.

Naar de mening van pater Flannery moet er constante druk op de ketel blijven door die samenspraak, maar dient de meeste druk toch uit te gaan van de christenen, omdat daarvan het meeste resultaat mag worden verwacht voor het ontstaan van het juiste klimaat.

Nathan Perlmutter, directeur van de amerikaanse tak van B'nai B'rith, een internationale joodse organisatie gericht tegen antisemitisme, zei dat weigering over diplomatieke banden te praten zou betekenen, dat christenen ongevoelig zijn voor het doorslaggevende belang van het bestaan van de staat Israël voor het jodendom. Volgens Perlmutter is diplomatieke erkenning noodzakelijk omdat Israël het geestelijk tehuis is van de joden en een politieke realiteit.

Naar de mening van Perlmutter moet het Vaticaan dan ook niet blijven stilstaan bij een „de facto" — erkenning, maar overgaan tot een „de jure" — erkenning van de staat Israël. Tot dusver heeft het Vaticaan het standpunt ingenomen, dat noch Jordanië noch Israël kunnen worden erkend zolang hun grenzen niet internationaal zijn vastgesteld, zodat eerst de problemen in het Midden- Oosten moeten zijn opgelost alvorens stappen terzake kunnen worden gezet. ■

Benoemingen onderstrepen de universaliteit kerk en de veelheid van taken

Bijna helft van 152 kardinalen dankt benoeming aan deze paus

VATICAANSTAD — Als er nu, of liever na het consistorie van 25 mei, een nieuwe paus zou moeten worden gekozen, zou bijna de helft van het kiescollege of conclaaf bestaan uit kardinalen die door paus Johannes Paulus II benoemd zijn. Karol Woityla is nog geen zeven jaar paus, en nu al hebben 61 kardinalen hun benoeming aan hem te danken. Wellicht een record.

Maar deze paus zou op 25 mei het liefst nog meer kardinalen willen 'creëren' dan de 28 die hij noemde. "Want er zijn nog meer personen zeer waardig en mij zo dicht aan het hart, vanwege de genereuze toewijding waarmee zij de kerk dienen, dat ook zij het zouden verdienen te worden opgenomen op de lijst van diegenen die tot de waardigheid van kardinaal zullen worden verheven; maar ik vind het beter de limiet die mijn voorganger Paulus VI heeft vastgesteld niet te overschrijden".

● Als er geen 'plafond' was afgesproken zou paus Johannes Paulus II het liefst nog meer kardinalen benoemen.

RESPECT

Paulus VI stelde in 1970 vast dat het aantal kardinalen met actief pauskiesrecht (en dus jonger dan 80 jaar) de 120 niet mocht overstijgen. Dit 'plafond' is altijd gerespecteerd, ook door Johannes Paulus II. Deze paus benoemde in 1979 vijftien kardinalen van wie één anoniem bleef omdat de paus hem 'in pectore' wilde houden. Waarschijnlijk gaat het om iemand uit een land dat zijn benoeming tot kardinaal niet op prijs stelt, de Sovjet-Unie, Albanië of communistisch China bijvoorbeeld. Dit geheim is nooit uitgelekt. In 1983 benoemde de paus 18 kardinalen en dit keer dus 28.

De katholieke Kerk draait nog om Europa en de landen die in het oude continent hun origine hebben. Van de 152 kardinalen komen er 81 uit Europa en 39 uit Noord- en Zuid- Amerika. Uit Afrika en Azië komen er respectievelijk 16 en 13. Oceanië heeft er maar 3. De paus heeft de westerse 'tendens' nu verder versterkt door 17 Europeanen en vier Noord-Amerikanen te benoemen. Zuid-Amerika, Azië en Afrika leveren samen zeven nieuwe kardinalen.

De Zuidamerikaanse benoemingen zijn in deze 'lichting' de spectaculairste en meest politieke.

Mgr. Obando Bravo van Managua doet wat hij kan om de kerk van Nicaragua in het roomse spoor te houden. En zijn collega Fresno Larrain van Santiago de Chile ontpopt zich steeds weer als de enige persoon die de dictatuur van Pinochet 'aandurft' en in staat is in dat land erger te voorkomen. **De paus heeft beide 'frontlijn'-bisschoppen voortdurend gesteund.** Nu beloont hij hen met de kardinaalshoed. Voor de regiems in beide landen staat dat gelijk met een Vaticaanse waarschuwing. De benoeming van mgr. Simonis is geen verrassing. Hij had in 1983 al benoemd kunnen worden, maar ook toen respecteerde de paus dat plafond van het aantal van 120 kardinalen- beneden- de- 80- jaar. Mgr. Simonis is van de nieuwe kardinalen op één (Arinze uit Nigeria) na de jongste. Hij is op vier kardinalen (Arinze dus, Danneels, Meisner en Lopez-Trujillo) ***na de jongste van alle 152 kardinalen die de katholieke kerk telt.*** Gezien zijn betrekkelijk jeugdige leeftijd kan 'kardinaal' Simonis nog best 25 jaar meedraaien in de top van de wereldkerk. En gezien de betrekkelijk gevorderde leeftijd van de huidige paus (65) zal mgr. Simonis waarschijnlijk minstens één conclaaf meemaken.

Van de 28 nieuwe kardinalen maken er 13 deel uit van de Romeinse curie, van het Vaticaanse 'apparaat'. De Pool Deskur, voorzitter van de Pauselijke Commissie voor Sociale Communicatie, gaat door voor één van de werkelijke vrienden van de paus in Rome. Hij wordt kardinaal. De Waal Hamer (69), die gaat over de religieuzen in de kerk, stond al heel lang op de lijst van adspirant kardinalen. Zo ook de Duitsers Maier (74), het hoofd van het 'ministerie' van de sacramenten, en Stickler (75), de 'bibliothecaris van de paus'.

NIET KLAGEN.

Met vijf nieuwe kardinalen komen de Italianen er dit keer weer het best vanaf. Biffi van Bologna en Piovanelli van Florence wisten dat zij als aartsbisschop van een belangrijke Italiaanse stad 'aan de beurt' waren. Ook mgr. Dadaglio mocht als hoofd van de pauselijke rechtbank aanspraak maken op de titel van kardinaal.

Verrassend is de benoeming van de Italiaan Innocenti, pauselijk 'gezant' in Madrid, tot kardinaal. Hij zal nu naar een andere positie moeten uitkijken, want een kardinaal mag geen diplomaat zijn.

De benoemingen zijn weinig verrassend, en passen slechts in het streven van de paus — zoals hijzelf onderstreepte — "om de universiteit van de wereldkerk en de veelvuldigheid van haar ambten weer te geven".(Uit de Gelderlander) ■

TROUWEN, DAT DEDEN ZE VROEGER!

Een van de opstel—titels van het Mavo—examen 1985. Als je er zo'n vijftig hebt gelezen, realiseer je je met schrik dat er een generatie opgroeit zonder enige moraal. Je gaat er vanuit dat de examinandi hun gedachten hierover op papier zetten. En al lezend ontdek je dat er niets meer heilig is. "Alles mag" en wat nog enigszins lijkt op zelfrespect of discipline was "vroeger". Dit wordt dan duidelijk gezien als voltooid verleden tijd en als zodanig met een enkele pennestreek afgedaan. Slechts een enkeling komt tot de conclusie dat er toch nog iets goeds zat in dat trouwen van vroeger, gezien citaten als:

"Aan scheiden dachten ze niet, want vroeger hadden de mensen veel respect voor elkaar. Nu is alles omgekeerd".

"Vroeger hielden de mensen van elkaar in goede en slechte tijden".

"Vroeger trouwden de mensen als ze volwassen waren, een baan en een huis hadden".

"Vroeger zag men trouwen ook van de godsdienstige kant. Je mag niets doen voordat je getrouwd bent. Je moest als maagd naar het altaar. Al die dingen zijn nu ouderwets".

"Vroeger had het huwelijk een andere betekenis dan nu. Mensen geloven er niet meer in".

Natuurlijk impliceert de titel ook dat het nu niet meer hoeft. Dat hebben ze goed begrepen en prompt komen de redenen daarvoor:

"Veel mensen willen niet trouwen omdat ze hun onafhankelijkheid niet willen verliezen. Ze willen hun eigen leven leiden. Vooral de jongens van nu: ze houden van het nachtleven en willen veel meisjes hebben. Als je getrouwd bent kan dat niet".

"Een jongen voelt zich niet lekker als hij niet minstens (!) twee meisjes per dag gehad heeft".

"De ouders van nu controleren je niet zo veel, dus vanzelfsprekend kan de jongen en het meisje alles doen zonder dat hij of zij getrouwd hoeft te zijn. Ze houden toch van elkaar en zo kun je ieder e vrijheid bewaren".

"Als je niet trouwt hoef je niet zoveel belasting te betalen. De vrouw en de man kunnen gewoon blijven werken en houden ieder hun eigen geld. Nu zelf scheiden er mensen om niet zoveel belasting te hoeven betalen. Dus als er problemen zijn is er niets van scheiden: de man gaat zijn kant op en de vrouw gaat haar kant op".

"De mensen van tegenwoordig hebben niet meer zoveel geduld met elkaar. Zowel de man als de vrouw wil het laatste woord hebben. Daarom kunnen ze niet meer zo fijn met elkaar leven als vroeger. Het is nu een misdaad(!) als je trouw blijft aan één man of aan één vrouw. Stel je voor: ik heb een goede baan en moet kiezen tussen trouwen en die baan verliezen of gaan samenwonen en de baan houden. Natuurlijk kies ik dan voor het tweede. Van iedere tien mensen die trouwen gaan er acht scheiden. Waarom moet je dan nog trouwen? Nu is trouwen een spelletje om te kunnen zeggen dat je getrouwd bent".

"In de krant lees je van getrouwde mensen: "man heeft vrouw ruw behandeld" of "vrouw heeft man met kokende olie overgoten". Dan heb je geen zin meer om dat ook met jou te laten gebeuren".

"De wereld is moderner geworden. Iedereen denkt alleen voor zichzelf. Daarom kun je beter samenwonen dan gaan trouwen, want als er een probleempje is hoef je niet naar de rechtzaal".

"Nu weet niemand meer wat liefde is, maar men weet wel wat mishandeling is".

Het begrip vrijheid wordt duidelijk vertaald als bandeloosheid.

"Als je gaat samenwonen is er niemand die jou iets kan zeggen of verbieden. Als het dan fout gaat, verliest niemand iets".

Toegegeven wordt dat het moeilijker is als er kinderen zijn, maar er zijn toch manieren om geen kinderen te krijgen! Een enkeling ziet het hebben van strenge ouders nog als een goed, omdat die ouders het beste voor hun kinderen willen.

"Misschien hebben zij al meegemaakt wat wij nog niet weten".

Maar ook dan wordt dit inzicht weer ontkracht door wat er achter komt:

"Ik ben nu zeventien en wil niet als een kind behandeld worden".

Het gaat dan over bezoek aan discotheek of late feesten. Sommigen geven toe:

"De ouders weten niet wat er allemaal met hun kind gebeurt, anders zouden ze ze niet laten gaan".

Merkwaardig is dat niemand zich bewust schijnt te zijn van de ethische kant van trouwen. Behalve het boven aangehaalde citaat over het maagd zijn komt er geen godsdienst aan te pas. Ook over wederzijdse liefde of wederzijds geluk wordt niet gesproken. De dreiging van een onzekere toekomst, het kunnen vinden van een baan, twijfel of je wel aan voldoende geld kunt komen om jezelf te onderhouden zijn elementen die in grote lijnen terugkomen als motief om "dus" maar beter niet te trouwen. Wat vroeger "zonde" was (een kind krijgen zonder getrouwd te zijn, samenwonen zonder getrouwd te zijn, scheiden) is nu geen zonde meer, maar gewoon, want:

"Iedereen doet het en je wordt niet meer met de vinger nagewezen".

Een andere titel ging over het hebben van problemen met ouders en dan intrekken bij een vriendin. Bij die vriendin bleek dan aanvankelijk het aards paradijs te zijn gevonden, maar opmerkelijk was toch dat na verloop van tijd ieder weer naar zijn ouders terugkeerde en dan ineens "als volwassene" behandeld werd. Een soort morele chantage om het verdriet wat daarmee in eerste instantie de ouders werd aangedaan? Je proeft erin: "Ik zal ze wel eens laten voelen hoe ze me missen als ik weg ben!". Ook in deze opstellen als een rode draad de onmacht tot echte communicatie met de ouders. Vooral de vaders komen er beroerd af. Er schijnt heel wat geslagen, geschreeuwd en gedreigd te worden als er moeilijkheden zijn.

Alles bij elkaar beslist een ontmoedigende ervaring, zo'n serie opstellen. Je krijgt zin om deze kinderen te helpen, maar hoe of wat? Een Jaar van de Jeugd is prachtig; maar waar kan "de jeugd" in feite terecht met hun vragen, hun wensen, hun onzekerheden? Waar vinden ze nog enig houvast in de mallemolen van onze maatschappij?

Tot slot een citaat van een 19—jarig meisje, dat het niet helemaal somber wil zien:

"Ik ben tot de conclusie gekomen dat wij ook zo gelukkig kunnen worden als de mensen van vroeger, als we duidelijk het voorbeeld nemen van mensen die trouwden met vertrouwen in elkaar. Dan is niet iedere vrouw van iedere man en niet iedere man van iedere vrouw. Beter is het elkaar goed te leren kennen en weten wat liefde is. Zo kun je voorkomen dat je 's morgens gaat trouwen en 's avonds gaat scheiden". ■

LEVEN ZONDER AFLEIDINGSMANOEUVRES

Wie zichzelf afzondert, schept voor de anderen een grotere ruimte. Zoals voor hem Willemstad een metropolis is geworden, omringd door een vijandig net van wegen en beklemmende viaducten, zo lijkt mij nu de tocht naar Pannekoek een verre reis, tot voorbij Siberië.

Door deze afstand, die niet in kilometers kan worden gemeten, corresponderen wij met elkaar en stuur ik af en toe zelfs een telegram, wanneer het een dringende zaak mocht betreffen.

De anachoreet, in zijn paarse woestijn van afzondering en eenzaamheid, onderwerpt zichzelf aan een zware beproeving: kan een mens met zichzelf leven zonder de afleidings- manoeuvres, die de wereld biedt? Leven zonder geleefd te worden? De eenzaamheid betekent: nacht na fluwelen nacht, het kloppen van je eigen hart beluisteren en het bloed in je aderen horen ruisen.

Het vereist een onafgebroken strijd tegen de verloedering, tegen de verleiding alle remmen los te gooien. In laatste instantie betekent het de grote vraag van Camus tegemoet treden: wat is de zin van ons verder voortbestaan? Maar wanneer ik, met de losse slordigheid van een clochard, riekend naar stad en ommelanden zijn burgermanswoning binnentreed, komt hij mij altijd fris gebaad en glad geschoren tegemoet, met messcherpe vouwen in zijn broek. Zijn vergeelde boeken staan, als Pruisische soldaten, stram in de houding en in het gelid. De badkamer blinkt als een operatiezaal.

Volgens mijn dochter komt hij van een andere planeet. Mijn vrouw vindt hem een Victoriaanse heer uit de vorige eeuw, hoffelijk en gereserveerd.

Wij zijn in zoveel opzichten elkaars tegengestelde: ik ben een veelprater, hij is een luisteraar. Hij is veeleisend en kieskeurig, with a great sense of style; ik geloof het vaak wel. Ik smijt de tekst van mijn brief neer op een beduimeld velletje luchtpost- papier. Een brief van hem is keurig getikt op hagelwit, romig papier en de inhoud is een stuk gaaf en poëtisch proza. Por ehemplo: "De nachten van Pannekoek zullen wel niet veel verschillen met die van Cas Corrá. Zowel her als der zijn het dezelfde brandende ogen aan gene zijde van het gewelf die ons bespieden en al onze daden registreren sedert het moment dat de aarde zich erotisch roerde en ons lichaam zich fatsoeneerde uit het slijk en de Adem. (Ons patrimonium: het slik en de Hik!). Het is nu diep in de nacht en bladstil. Het doorgaans rumoerige jeugdcabaret hiernaast is verlaten, dus ook van die kant geen acoustische belaging. Slechts nu en dan de kraai van een haan en heel in de verte bijwijlen een zacht jankend geluid, waarvan moeilijk is uit te maken of het afkomstig is uit het keelgat van een gewonde hond of van een verdwaalde geit. Wie weet is het niet de roep van mejuffrouw Lilith!"

En het is niet alleen deze brief, die daar op Banda Bou in de stilte van de nacht is geschreven. Er zijn laden vol gedichten en verhalen en tenminste één manuscript van een roman in zijn bureau te vinden. Ik geef graag toe, dat geen enkel zinnig argument aangevoerd kan worden om te schrijven. Het is slopend werk en eenieder wordt met klem afgeraden er aan te beginnen. Ga vissen, speel domino met uw vrienden en wed op Marvin Hagler. Zinvolle bezigheden, die vreugde brengen in ons kort en kaal bestaan.

Anders dan hij, evenwel, ben ik van mening dat *de schoonheid van het eenmaal geschapene* met anderen gedeeld moet worden. En ik staaf mijn mening met de woorden van de evangelist Lucas: "Niemand steekt een lamp aan en zet die in de kelder of onder de korenmaat, maar op een standaard, opdat wie binnentreden het licht zien".

Waarop hij met Lao Tsu aan komt dragen:

"Working, yet not taking credit.
Work is done, then forgotten.
Therefore it lasts forever".

Maar waarom, zo werp ik tegen, lezen we zo'n 2600 jaar na Christus de geniale Chinees in de stilte van Pannekoek? Om de eenvoudige reden dat hij zelf zijn eigen raad niet heeft opgevolgd: "According to ancient legend, as he was riding off into the desert to die - sick at heart at the ways of men - he was persuaded by a gatekeeper in northwestern China to write down his teaching *for posterity* (Voorwoord Engelse Gia-fu Feng en Jane English). Ik ben geneigd om die "gatekeeper" een even grote wijsheid toe te kennen als de schepper van de Tao Te Ching. Hetgeen tenslotte de doorslag heeft gegeven is het nuchtere feit dat hij de gedichten, die u vandaag in de Ñapa kunt lezen, aan mij en mijn vrouw heeft geschonken.

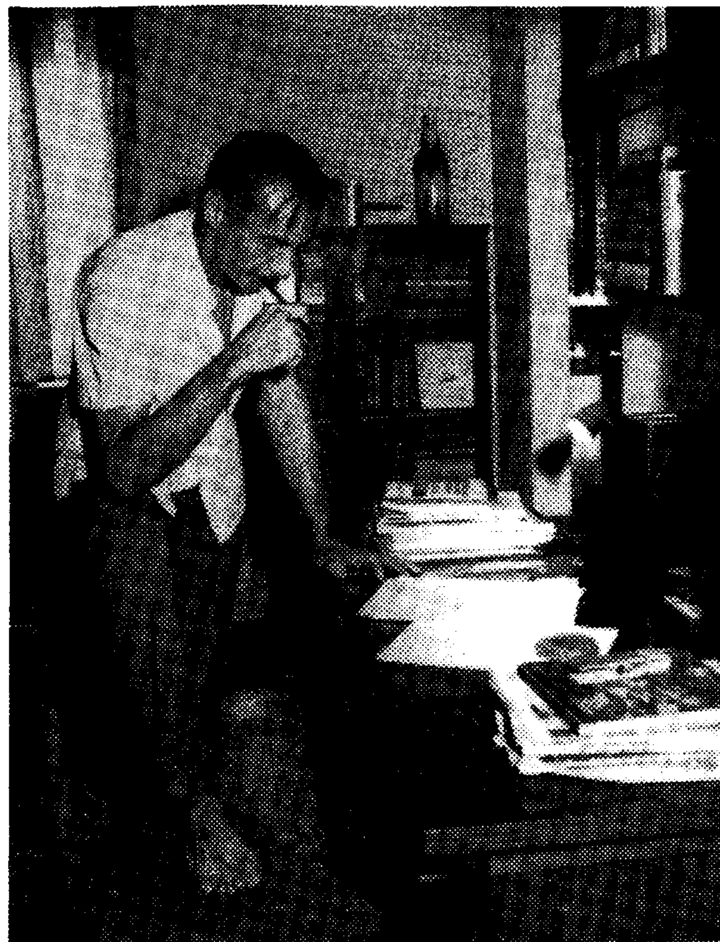
Een goed gedicht vervult mij met eerbied en ontzag. Randall Jarrell (Time, april 1985) heeft dit gevoel perfect omschreven: "How hard it is to write a good poem! How few good poems there are! What strange things you and I are, if we are. When we are! To have written one good poem — *good* used seriously — is an unlikely and marvelous thing that only a couple of hundred writers of English, at the most, have done — it's like sitting out in the yard in the evening and having a meteorite fall in one's lap".

En toen de beslissing eenmaal gevallen was schonk hij ons allen een groots en apocalyptisch fragment van zijn ongepubliceerde roman. "Not exalting the gifted prevents quarreling", zegt Lao Tsu. Het is een risico, dat ik met genoegen neem.

■

Boeli van Leeuwen.

TIP MARUGG: DRIE (

pa n
m'a
bon

e m
ku
a po
riba

mi n
ken
ni k

sola
un b
i yu
hun

DE VERNIETIGI

Het is 02.46 uur en op dat moment verandert het waterpeil in alle putten en bronnen, ontwaken in de zuidelijke sneeuwgebieden dieren met verkleurde vachten uit hun winterslaap, vluchten in de steden de ratten geruisloos uit de riolen en beginnen de huisdieren onrustig te worden. De hemel is bezaaid met sterren; met miljoenen vuurogen wordt de aarde bespied. Het geluid van een verre waterval wordt harder, harder en onheilspellend, onheilspellend als het morren van god die besloten heeft tot het einde van alles wat leeft. Een murmulende wind brengt de vrees en de schrik van het vallende water over. Het sein wordt opgevangen en doorgegeven door de krekels in de top van de oude boom en razendsnel verspreidt zich nu de mare.

Van de gekartelde kust van Venezuela in het noorden tot de zonloze zuidpunt van de Tierra del Fuego, van de Bahía de Sechura aan de westkust van Peru tot waar de Parahyba-rivier in het oosten in de Atlantische Oceaan uitmondt, klinkt een fijn trillend geluid, dat een schrille toon krijgt wanneer miljoenen sabelsprinkhanen invallen. Het geluid groeit aan. Alle bijen en muskieten beginnen te zoemen; vanaf de berghellingen en de boomtoppen en de daken van de huizen strijken alle veldsprinkhanen tegelijkertijd hun getande achterdijen langs hun voorvleugels en sturen hun krassende codes uit naar andere insekten over het onbegrensde land en alle die enig geluid kunnen produceren laten zich horen: als een oneindige rochel raast het ontzettende geluid door de selva's, over de llano's, campo's en pampa's, over de uitgestrekte plantages en hacienda's, de kleine akkers en velden van de boeren, door de regengroene dalen en langs de drassige rivierbeddingen, door de steden en dorpen, door de nooit slapende straten van de miljoenenmetropolissen. De bewoners van twintig republieken snellen uit hun huizen en krotten. De straten raken overvol, krijsende kinderen

GEDICHTEN EN EEN FRAGMENT

mi isla bashí
nta e úniko kas den punda
á

dominikanu
vo di muhé
mi pensa
rgen ku basika

r a kòrda mi somber
tá
i ke tá

ate
ber i un puta
bírgen
u nan

Voor het gedicht de lilith zie noot op blz. 4

de lilith

in haar eeuwige woestijn paart zij
met piedaspinnen en schorpioenen
teelt demonen in het zetende puin

van wat eén ardunnen landhuis was
waarin een krijtwitte man
negerinnen gulzig ontmaagdde

naakt en kleum ligt zij
bij magere langwerpige katten
en niemand windt een linnen
om het lichaam van de eerste vrouw

三十輻共一轂當其無有車之用
埏埴以為器當其無有器之用
鑿戶牖以為室當其無有室之用
故有之以為利無之以為用

Lao Tsu

TAO TE CHING, NO.11

Thirty spokes share the wheel's hub;
It is the center hole that makes it useful.

Shape clay into a vessel;
It is the space within that makes it useful.

Cut doors and windows for a room;
It is the holes which make it useful.

Therefore profit comes from what is there;
Usefulness from what is not there.

Gia Fu Feng and Jane English

wel dertig spaken aan een wiel:
doch het gat in het rad
maakt hem dienstig

een bokaal van klei geboetseerd:
door de holte in het midden
drink ik dagelijks rum

maak een deur in een wand:
de opening gebruik ik
om te komen en te gaan

handzaam al wat is
door wat er niet is

TM

NG VAN ZUID- AMERIKA *(fragment)*

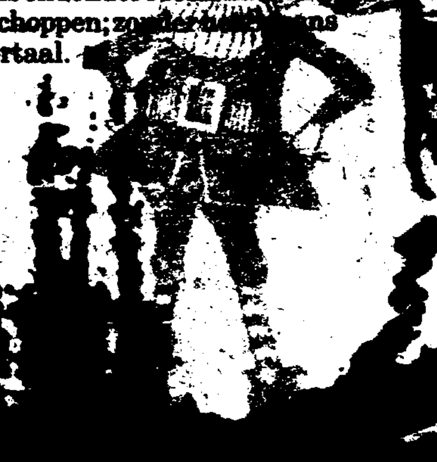
rden onder de voet gelopen; op t land verbreekt het radeloze e de omheiningen en holt de velen op.

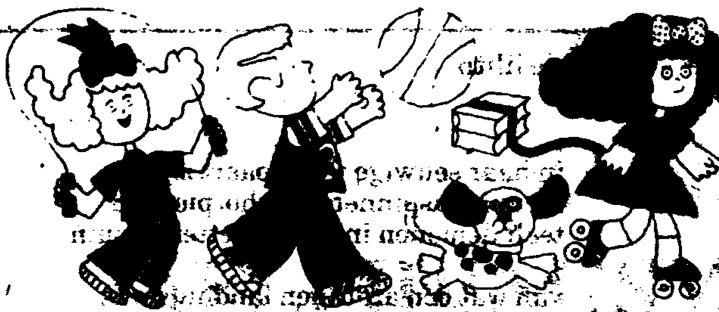
Om 02.49 uur omvat god het ntinent met zijn reuzenarmen t één hand aan de Atlantische stkust en één hand aan de stkust aan de Pacific drukt hij t al de ontzaglijke geologische acht die hij bezit. Het vasteland aakt in zijn voegen. Juan herinrt zich de woorden van zijn vader dat god door middel van ardbevingen tot de mensen reekt.

In de grote steden storten de hoe regeringsgebouwen en de wolkenkrabbers van de industriëlen en een lawine van beton, staal en glas verwoest de lager gebouwen; alle kerktorens in alle steden en dorpen zakken ineen en bedelven al degenen die een goed heenkomen in de kerken hebben gezocht. Hoge vloedgolven versplinteren de kusten en verzwelgen de steden en dorpen aan de kuststroken van de zuidamerikaanse driehoek. Vissersboten, vrachtschepen en olietankers worden op het land geworpen, uit de tankers vloeit dik swart bloed terug naar zee. Hoge muren van water, slijk en steen stuiven van de berghellingen en verdelgen al wat leeft in de dalen. Het gezoem van de insekten blijft aangroeien en overstemt het geraas van de grondverschuivingen en bergstortingen, een helse kakofonie nu die de trommelvliezen van alle overgebleven mensen en gewervelde dieren verscheurt. Roofdieren spoeden zich uit de wouden en stuiven in razernij aan op de bewoonde gebieden. Pijngeluiden van mens en dier weergalmen over het vasteland, maar geen die de ander hoort, omdat zij allen doof zijn geworden. Dan pas zwijgen de krekels en de sprinkhanen en samen met de kevers en de oorwormen en de kleurloze springstaarten storten zij zich op de leeglopende bossen, waar zij al het groen verslinden. Terzelfdertijd dalen bonte vlinders en lelijke schietmotten in onafzienbare schermen neer op de steden en storten zich op de overlevende mensen en dieren; de grote vlinders klampen zich vast aan hun gloeiende ogen, de kleine vlinders en motten wriemelen zich bij tientallen tegelijk door de neusagenten van alle mannen, vrouwen, kinderen en dieren en doen hen allen verstikken. Vlooien en luizen bespringen de lijken en krengen en voeden zich met het nog warme bloed. Lichtschuwe termieten verlaten in grote heerlegers hun kolonen en hollen al de kale bomen en al het hout aan de vernielde huizen uit. Stinkende kakkerlakken en reuzenspinnen kruipen uit hun donkere schuilplaatsen op de bosbodems en gaan deelnemen aan het galgemaal.

Dan is er een regen van dode vogels die op de verwoeste aarde neerploft; alleen de gieren blijven biddend hangen aan de hemel. Dan schieten ook zij pi lsnel omlaag en steken vraatzuchtig hun kale kop en hals in de karkassen van de gezwollen mensen en dieren. Wanneer de koppen weer naar buiten komen zitten er grote brokken ingewanden aan de gebogen snavels, druipend van bloed en vet. Op de ruïnes van de steden en dorpen krioelen de insekten met overladen magen tussen de ontvleesde menselijke en dierlijke lichaamsresten. De mieren verlaten nu hun verstoorde staten en trekken in ontelbare, geordende legers op voor de afstraffing. De oververzadigde gieren en insekten tussen de skeletten en riffen kunnen geen weerstand bieden en worden alle vernietigd. Wanneer deze vergeldingstaak is uitgevoerd, klamt elke mier zich aan een ander en na een ritnele dodendans verwonden beide partners elkaar met hun mandibels en doen hun moordend gif in elkander overgaan. Niets leeft meer.

Het is volbracht: de complete geschiedenis van het oude continent is geschreven. En om 03.00 uur precies komt er licht, want de zon wordt ontstoken. Deze tropenzon, moorddadig in plaats van levenwekkend, hangt als een haard van besmetting aan de prachtblauwe hemel die op elke grote natuurramp volgt en bestraalt met strakke witheid de vermolmde dingen en de putrefactie. Leeg en levenloos het uitstrekte land, enkel op een verborgen plaats in het diepste binnenste van een gigantische ijsschots die uit het zuidpoolgebied komt aandrijven is er nog een slijmerige klopping, waaruit eens een doorschijnend diertje zonder vaste delen zal worden geboren. Eens zal daaruit een nieuw continent ontstaan. Een nieuw Zuid-Amerika, dat ditmaal niet door een kromme navelstreng verbonden zal zijn met het noorden. Een Zuid-Amerika zonder grootgrondbezitters, zonder kolonels en zonder roomskatholieke bisschoppen; zonder ... als voertaal.

Papilon

kinderpagina

Beste kinderen

IK KWAM VAN de week kabouter Brr tegen. "Het is een schande!" zei hij zonder zelfs maar eerst netjes te groeten. "Achttien jaar lang heb je elke twee weken over ons verteld en nu ineens... zes weken lang niets!" "Ach nou ja", zei ik blozend. "Misschien vinden de kinderen het fijn nu eens over iets anders te lezen. Ik heb ook nog een verhaaltje geschreven over een hondje". "Ha!" riep kabouter Brr. En nog eens: "Ha! Waarom vraag je het hun niet? Vraag ze, wat ze het liefst lezen. Ik wed om 5 dadeltaarten dat ze ons niet in de kinderkrant..." "Papilon", verbeterde ik. "Ja, dat ze ons niet in Papilon willen missen!"

Ik ben naar huis gegaan en ik heb drie vragen opgeschreven. Willen jullie nu één van de hokjes achter de vragen zwart maken en aan mij opsturen? Je mag er ook bij vertellen, waarom je net dat hokje zwart gemaakt hebt.

Stuur je antwoord op naar Tante Nel, p/a Amigoe, Scherpenheuvel z/n, Curaçao. Of Amigoe Aruba. Of p/a de heer H. Linkels, Bonaire. Dan kunnen we zien of kabouter Brr gelijk had.

TANTE NEL

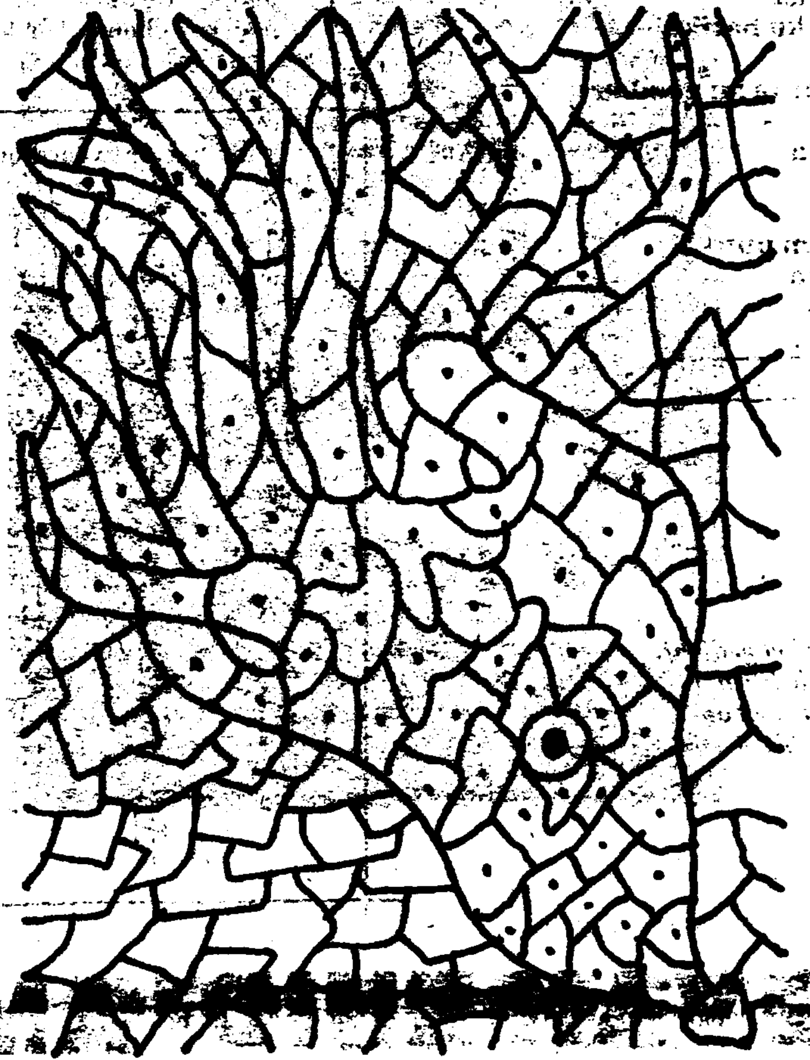
1. Wil je alleen verhaaltjes over kabouter Brr en zijn familie lezen? ☐
2. Wil je ook andere verhaaltjes lezen? ☐
3. Wil je geen verhaaltjes meer over de kaboutertjes lezen? ☐

Moppen

Fred belt aan bij de pastorie en wordt binnen gelaten.
Pastoor: "Wat is het probleem, Fred?"
Fred: "Meneer pastoor is het rechtvaardig om aan andermans ongeluk geld te verdienen?"
Pastoor: "Nee, dat mag beslist niet".
Fred: "Mag ik dan de f.300,- van U terug, die ik U gegeven heb, toen U mijn huwelijk inzegende?"

Emiel en Martien zitten in een restaurant en Martien bestelt een broodje met kaas.
Emiel: "Je denkt er toch wel aan, dat ik je vanavond bij mij thuis te eten heb gevraagd?"
[illegible] ook. Ober, mag drie broodjes kaas asjeblieft."

KLEUREN

ALS JE de vlakken met een zwart puntje gekleurd hebt, zul je een vreemd dier zien.

Regenmannetje

-door Nel Basilio-

"AIAI!" ZUCHTTE kabouter Brr. "Kijk mijn arme tuintje toch eens. Helemaal verdroogd. En ik heb bijna geen water meer". "Aiai", zuchtten de dieren in de mondi ook al. "Kijk de mondi toch eens. Helemaal verdroogd. We kunnen nergens water meer vinden". [illegible] kwam allemaal door de regen, die maar niet wilde vallen. [illegible] keken kabouter Brr en de [illegible] verlangend uit naar een regenbuitje. Maar elke dag weer zagen ze alleen maar de blauwe lucht en de hete zon. De dieren begonnen er gewoon ruzie van te maken. [illegible] elkaars neus maar zakibbelden en vochten ze al, [illegible] Brr en Poetsje moesten [illegible]

op zekere dag in de mondi kwam, konden de dieren niet met rust laten. "Hahaha!" schaterden de konijntjes, die hem het eerst zagen. "Kijk eens, wat een gek mannetje!" En de andere dieren, die nieuwsgierig toe kwamen lopen, hielden hun buikjes vast van het lachen.

Het was ook wel een heel raar mannetje, hoor. Helemaal wit was hij, met een kogelrond buikje en heel dunne beentjes. En zijn oogjes leken wel twee sterretjes. Maar het gekst waren zijn oren. Die waren zo groot en zo lang, dat ze bijna tot op de grond hingen. Toch hadden de dieren hem niet uit mogen lachen, [illegible] waren ze ook [illegible] gebleven. Maar nu lachten ze hem niet alleen uit, maar [illegible] hem ook [illegible]

[illegible] duwde met zijn [illegible] kogelronde [illegible] hij [illegible]

vroeg kabouter Brr, die was komen kijken, wat dat toch voor lawaai was, daar midden in de mondi. En toen hij zag, wat er aan de hand was, werd hij erg boos en riep: "Schamen jullie je niet!" Hij hielp het mannetje overeind en klopte het zand van zijn rug. "Kom maar mee naar mijn huisje", zei hij vriendelijk. "Dan zal Poetsje, mijn vrouw, je een glaasje limonade geven".

Daar knapte het vreemde mannetje weer helemaal van op. "Dank je wel kaboutertje", zei hij dankbaar. "Wat had ik moeten beginnen, als jij me niet van die akelige dieren bevrijd had. [illegible] ik je eens vertellen, [illegible]

En toen vertelde hij [illegible] regenmannetje was. [illegible] mannetjes moeten ervoor [illegible] dat overal [illegible] regen valt, [illegible] alle bomen en planten [illegible] worden en mensen en dieren [illegible] drinkwater hebben. [illegible] vliegen met [illegible] en duwen alle regenwolken [illegible] goede plaats. [illegible]

[illegible]

[illegible] drinken.

Het mannetje sloeg verlegen [illegible] naar beneden.

"Ik was op een dag zo moe, dat ik even op een wolk een dutje ging doen", vertelde hij. "En toen ik wakker werd, was de wolk zo ver weggedreven, dat ik de weg niet meer wist. Ik heb heel lang moeten zoeken, voordat ik de weg weer terug vond. En al die tijd was er niemand om de regenwolken op hun plaats te duwen".

"Maar nu breng je ons toch gauw weer een mooie grote regenwolk, he?" vroeg kabouter Brr en keek droevig naar zijn verdroogde tuintje. "Oh nee", zei het mannetje [illegible]. "Alle dieren zijn zo lelijk tegen me geweest, dat ze voor straf nooit meer regen van me krijgen. Bah, nee hoor, laten ze maar een ander regenmannetje zoeken". "Maar... maar..." stotterde kabouter Brr geschrokken.

[illegible]

kwam allemaal door de regen, die maar wegblijft", zei het andere muisje.

"Oh echt waar?" vroeg het mannetje verrast. "Echt waar", knikten de muisjes. "Wel wel, dat wist ik niet", lachte het mannetje. Hij was opeens helemaal niet boos meer. En voordat de kaboutertjes en de muisjes wisten, wat er gebeurde, sprong hij naar buiten en verdween in de lucht.

[illegible] ze allemaal [illegible]

HANS ANDREUS: DE DICHTER VAN HET LICHT

JACQUES GROENENDIJK

Het aantal lezers van poëzie is beperkt. Het cryptische karakter van veel gedichten weerhoudt menigeen ervan een bundel ter hand te nemen. Hans Andreus is zeker één der meer toegankelijke dichters. Zijn oeuvre beslaat 27 dichtbundels beginnend in 1951 met „muziek voor kijkdieren" en eindigend met „laatste gedichten" uit 1977. Een aantal gedichten uit deze laatste bundel heeft hij geschreven op zijn sterfbed. Op 9 juni 1977 overlijdt Andreus op [illegible] jarige leeftijd in [illegible] Putten.

THEMA

„Ik grens aan alle kanten aan het licht", (Klein boek om het licht heen, 1964) schrijft Andreus in een van zijn gedichten. En daarmee zet hij de toon van zijn dichtwerk. Hij is geboeid door het licht en verbindt er alles mee wat hem bezighoudt. Het licht heeft in zijn poëzie een poly- interpretabel karakter. Het onderzoeken van die poly- interpretabiliteit leidt naar het antwoord op de vraag: Wat is de aard van dat licht, waar hij het steeds over heeft?

Er zijn in essentie twee betekenislagen: de associatieve betekenislaag, die pluriform is en zijn functioneren ontleent aan, wat we [illegible], de fysische betekenislaag.

[illegible] associatieve functioneren [illegible] constanten in het menselijkzijn op: de dood, de liefde, het schuldgevoel, de tijd en God.

Het wezen van Andreus lichtspel ligt in de fysische betekenislaag. Het wezen van het licht, als natuurkundig begrip, is niet in definities te „vatten". Tot op het hoogste wetenschappelijk niveau is het fysische verschijnsel licht een mysterie. Tegenover het niet kunnen begrijpen van dat verschijnsel staat het kennen en dagelijks ervaren ervan. Dit roept bij Andreus een spanningsveld op. Binnen het fysisch verschijnsel is een metafysisch element. Die ervaring [illegible] zodien dat hij er alles wat hem bezighoudt mee associeert.

GOD

Het licht associeert zich in Hans Andreus poëzie met abstracta die ieder mens ervaart, maar die [illegible] welijks te definiëren zijn. [illegible] het hierboven beschreven fysische karakter van het licht is dat begrijpelijk. De naam van God wordt [illegible] door de dichter nogal eens mee in verband gebracht. Het licht dat zich [illegible] definieert, doet dan ook [illegible] aan God, Die zich „Ik ben, die ben" noemt. God is een naam die voor het licht gebruikt [illegible], maar het werkelijke woord blijft verborgen.

God is dus het licht niet, maar om de onwoordelijke goddelijkheid van het licht te kunnen uitdrukken, maakt hij gebruik van het woord God. Het is dus ook niet omwisselbaar: licht is God — God is licht. God is het licht dienstbaar en reikt verder naar het licht dan wat ook. Zijns inziens zijn „God" en „Heer" afgekloven, misbruikte mensenwoorden, die het onnoembare achter de schepping niet dekken. Het licht doet dat wel.

Vanuit dat standpunt is het ook te begrijpen, dat hij in zijn laatste gedicht de Heer niet zo'n grote afstandelijkheid aanspreekt. Vierentwintig uur voor zijn dood schrijft hij het hierbij afgedrukte sonnet dat begint met „Dit wordt het laatste gedicht."

Hoewel hij er zich dus amper [illegible] iets bij voorstelt, praat hij liever tegen iemand aan, dan in de ruimte. In de ruimte praten staat voor hem gelijk aan praten tegen de [illegible] van het [illegible] tegen het [illegible]. Op het uiterste moment van zijn leven aangekomen, heeft de dichter een naam nodig om zich via die naam tot het onbenoembare te richten. God is een naam die ervoor gebruikt kan worden, maar het werkelijke woord blijft verborgen.

DOOD

Hans Andreus heeft zijn leven lang geworsteld met de dood. Het licht is de enige remedie tegen de doodsangst. In het aardse bestaan krijgt het licht gestalte in de liefde, de erotiek. Die liefde bindt hem aan het leven, en wel zo hartstochtelijk dat een, te voorzien, afscheid ervan panische uitingen van angstgevoelens veroorzaakt. Aan de andere kant brengt die eenheid van licht en erotiek, door de dichter zelf als goddanig genoemd, van tijd tot tijd verlossing in het heden, het verleden [illegible] is een [illegible] vogelvrij ogenblik [illegible].

Vanuit die tweestrijd tussen angst- en liefdesgevoelens schrijft hij [illegible] „De sonnetten van de kleine waanzin" (1957), ook wel de sonnetten van de grote angst genoemd. In deze gedichten is een „jij" aanwezig. Die „jij" heeft een dubbele identiteit; het is de geliefde, maar het is ook een dubbelganger. Vanaf is de dubbelganger het symbool van de dood. Zijn dubbelganger is [illegible] de [illegible] reeds verloren gegane [illegible], die daar, zoals hij schrijft, „voortaan in tot de ergste [illegible] zijn doodsoverleven" [illegible] de bron van zijn gevoelens van schuld en angst. De verlossing ligt — tijdelijk — zoals reeds gezegd, in „het vogelvrij ogenblik". Het laatste gedicht uit de genoemde bundel illustreert bovenstaand het duidelijkst. Het is een uiterst gespannen sonnet, dat aan het eind, met een 15e regel uit zijn voegen lijkt te barsten (Zie bijgevoegd gedicht).

[illegible] richt. Het lichaam confronteert hem met zijn eigen tijdelijkheid, maar weet hem aan de andere kant te bevrijden van angsten daaromtrent. De liefdeservaring houdt hem op de been op momenten dat Thanatos zijn geest beheerst. Hij vindt in de liefde de aarde, die de bodem van het leven is, een leven, dat in de erotische liefde zijn hoogtepunt bereikt. De liefde is het aardse licht, het onnoembaar extatische, dat hem bindt en — aan de andere kant — nieuwsgierig maakt naar het Licht.

Deze bestaansproblematiek is dialectisch van aard. De dialect[illegible] bepaalt het Thanatos- en Erosmotief, zonder dat het tot een synthese komt. Integendeel: de crisis wordt, naarmate hij ouder wordt, steeds groter. De bevrijding wordt steeds minder makkelijk. In het gedicht „liefde en dood" schrijft hij:

Wat weet ik, wat weet ik de liefste haar lichaam,
haar mond en haar ogen wat weet ik misschien
de dood in haar lichaam het licht staat te huilen.

De liefde gaat die vergankelijkheid ook steeds meer bevestigen. De ontmoeting met de andere is een [illegible]

[illegible] komen de wormen weer
komen met hun dikke koppen
[illegible] de wormen van de late dood

Toch start hij steeds opnieuw. Het zoeken naar een nieuwe liefde [illegible] is er om hem van de liefdeskater te bevrijden. Een vicieuze cirkel die hem in zijn latere werk steeds depressiever maakt. De aankondiging van zijn naderende dood haalt zijn laatste gedichten [illegible] van het [illegible] van [illegible].

Laatste gedichten

Hans Andreus' werk is te typeren als een zoektocht in het lichtlabyrint. Hij heeft getracht het onnoembare noembaar te maken. Het licht is [illegible] de naam geworden van gevoelens die net zo ondefinieerbaar zijn als het licht zelf.

Zijn plaats in de [illegible] is zo bepaald door zijn binding met het aardse dat die intense ervaring slechts tot uiting kan worden gebracht door iets dat het onnoembare van die ervaring het best verwoordt. Het grote probleem is daarbij de [illegible] naar een nieuwe aarde, hoe men die ook [illegible]. Dat is de kant van Hans Andreus [illegible] problematiek [illegible] in het gedicht „[illegible] aarde", geschreven [illegible], dat het aardse [illegible] worden [illegible] en het einde [illegible] van zijn zoektocht [illegible] zal [illegible] te weten [illegible] is [illegible] niet zijn [illegible].

Dit wordt het laatste gedicht dat ik schrijf,
nu het met mijn leven bijna is gedaan,
de scheppingsdrift me ook wat is vergaan
met letterlijk de kanker in mijn lijf,

[illegible] Heer (ik spreek je toch maar weer zo aan;
ofschoon ik me nauwelijks daar iets bij voorstel,
maar ik praat liever tegen iemand aan
dan in de ruimte en zo is dit wel

de makkelijkste manier om wat te zeggen),
hoe moet het nu, waar blijf ik met dat licht
van mij, van jou, wanneer het vallen, weg in

het onverhoeds onnoemelijke begint?
[illegible] het dat jij me er een onverdicht
[illegible] dat niet uitgesproken hoeft voor vindt?

Herinner mij. Ik heb mij neergeschreven
op de rand van nu en daarna en toen,
omdat ik niet anders kon, wilde doen
en ik leven moest, het uitloop van leven.

Vergeef mij — want die het schrijft is het niet
en wat hij schrijft laat niets los van zijn vingers
dan oriljoks hemzelf. Er is niets geringers
dan een mens en iets beters is er niet.

Dubbelening. En daarin [illegible]
en [illegible], het haast onuitspreekbaar tasten,
onderwoords aftasten van een begin —

nend geluk, geluk waar? Overal waar ik
doodga aan, leef door mij niet meer vast te
houden, — hier: in het [illegible] ruimtelijk

vuur, — hier: in het vogelvrij ogenblik.

[illegible]
[illegible] koele [illegible]
[illegible] lichaam [illegible]

[illegible] waar een [illegible]
de boom van het leven [illegible]
en het [illegible] van een man [illegible]

DE "GRAND OLD GAME"

Amerika is honkbal, en andersom. Als de lente zich aankondigt krijgen miljoenen Amerikanen, oud en jong, rijk en arm vlinders in de buik. De honkbalkoorts slaat toe, want de major league staat op het punt los te barsten. Voor al die aanbidders van de Grand Old Game, zoals zij honkbal noemen, is het meer dan een spel, meer dan een aangename tijdspassering. Het is een religie. Het is een afspiegeling van the American way of life in optima forma.

George Edwards, een ex universiteits- honkballer, gewezen politicus voor de stad Detroit, thuishaven van de Tigers, kampioenen van de 1984 World Series, advocaat en wandelende honkbal—encyclopedie, hanteert de slogan: "Honkbal is realiteit". Het is een combinatie van intelligentie, techniek en atletisch vermogen, waarbij een bikkelharde winners-mentaliteit uitgangspunt is. Het is ook de wereld van de American dream, waarin straatarme jongetjes, dankzij bovengenoemde eigenschappen, zich tot meervoudig miljonair spelen. Welk Amerikaans kind droomt er niet van een Babe Ruth, Wily Mays of Hank Aaron te worden?

HISTORIE

Amerika is een jong land en daarom is de ouderdom van honkbal een opmerkelijke zaak. Volgens de deskundigen begon het zo'n 150 jaar geleden als een slechte copie van het Engelse cricketspel. De New Yorkse bankbediende Alexander J. Cartwright komt de eer toe het eerste beroepsteam te hebben opgericht. De New York Knickerbockers. Wij schrijven 1845. Hij zet de eerste spelregels op papier. Regels die, bij nader inzien, in de loop der jaren niet veel zijn veranderd. Cartwright schrijft, dat er negen spelers in een team moeten zitten, dat er vier honken moeten zijn, 90 feet van elkaar in de vorm van een ruit, drie "outs" in een inning en drie "strikes" voor een "out". Hij maakt ook de regel dat een infielder een baserunner niet kan uitgooien door de bal naar hem te werpen. Zelfs de Amerikaanse burgeroorlog kan de sport niet uitroeien. Aan beide kanten van het front spelen soldaten het spel met planken, stokken en, op de meest ingenieuze wijze, zelfgemaakte ballen. **Honkbal overleeft schandalen, stakingen (1981), oorlogen.**

President Roosevelt zèlf gebiedt de officials tijdens de Tweede Wereldoorlog de honkbalcompetitie voort te zetten. En honkbal leeft als nooit tevoren. Na een korte inzinking in 1981, vooral veroorzaakt door de spelersstaking die enkele maanden duurde, is het momenteel weer dè nationale sport van Amerika.

FOOTBALL

Sporten als golf, tennis, bowling of jogging worden in Amerika veelvuldiger beoefend dan honkbal. Toch is er geen publiekssport zo populair. Natuurlijk, Amerikaans football trekt ook volle stadions, maar als nationale sport wint honkbal het op alle fronten. De bekende Amerikaanse schrijver James Michener vergelijkt honkbal en football als schaken met dammen. Het raffinement, de intelligentie, het beheersen van de zenuwen, zijn elementen die honkbal iets speciaals geven. Elementen die football in mindere mate bezit. Honkbal is vooruitdenken, anticiperen en analyseren. Die eigenschappen verschaffen het een subtiliteit, waarvan de Amerikaan zeer gecharmeerd is. Het spel neemt ze bovendien terug naar hun kinderjaren. De tijd waarin ze zorgeloos op straat of op een veldje aan het experimenteren slaan. De tijd ook waarin de eeuwige jacht op de dollar nog niet is doorgedrongen en waarin ze nog niet hoeven te leven in de keiharde wereld van de volwassenen. Micky op het eerste honk, pa aan slag, joelende buurkinderen in het veld en ma achter de hotdogs op de barbecue. Misschien is dat wel het geheim van honkbal? Het valt binnen het referentiekader van de jeugd, de onbezorgdheid.

TRAINING

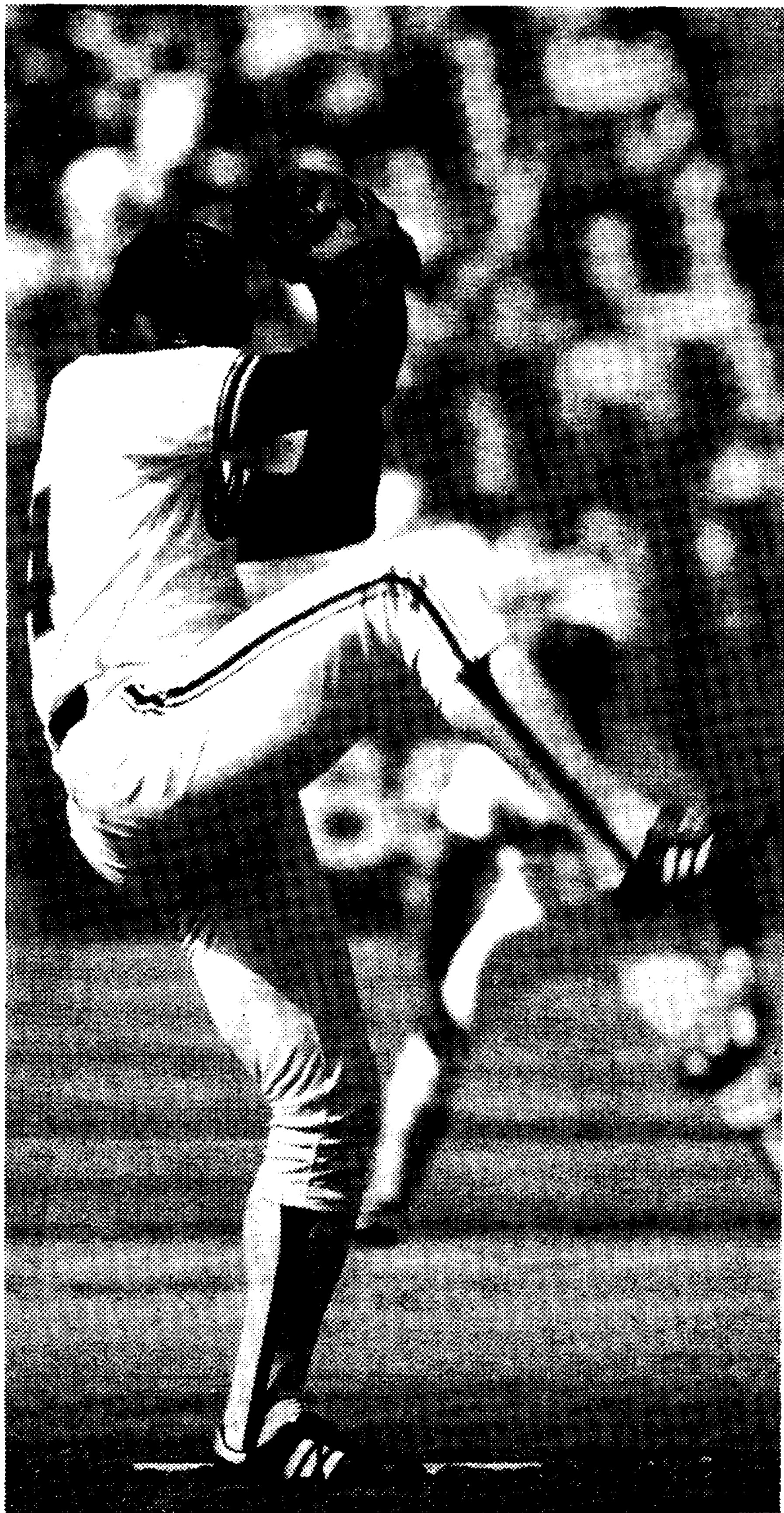
Zoals in zovele sporten hebben ook in het honkbal de trainingsmethoden revolutionaire ontwikkelingen doorgemaakt. Jarenlang hebben coaches het accent gelegd op looptraining om in conditie te komen en te blijven. Vandaag de dag is de trainingsaanpak pluriformer. Isokinetische gewichtstraining, strekoefeningen, fietsen, aerobic dancing en zelfs meditatie hebben de plaats ingenomen. Perry Archibald, sportarts èn trainer van de San Francisco Giants zegt erover:

"Het zijn methoden die wat vriendelijker zijn voor de schouders, ellebogen, knieën, hielen en ruggen".

Hij voegt er, in een oordeel over de oude trainingsmethoden, aan toe:

"Hardlopen is uit. Het maakt je niet los en het maakt je zeker niet sterker".

Dankzij een meer wetenschappelijke aanpak bij de medische sportbegeleiding zijn ook blessures sneller genezen dan vroeger. Nog niet zo lang geleden stond een speler die aan zijn knie moest worden geopereerd een jaar langs de kant. Dankzij de moderne medische aanpak kan diezelfde speler nu binnen twee maanden weer spelen. De pitcher van de Giants, Atlee Hammaker, ondergaat tijdens de voorjaarstraining arthroscopie aan zijn werparm. Binnen veertien dagen is hij terug op de heuvel, zonder zelfs maar een littekentje. In het recente verleden was een pitcher zijn baan kwijt als hij zijn achillespees scheurde. Nu is het mogelijk om halverwege het seizoen weer te werpen.

...Jim Davenport...

...Wind up van Vida Blue...

DRUGS.

Dit jaar maakt Vida Blue, een vroegere Giant-pitcher, zijn comeback. Op de hoogtepunten van zijn carrière heeft hij een 24-8 record, ontvangt hij de Cy Young Award en wordt hij uitgeroepen tot de waardevolste speler in de American League. Zijn loopbaan lijkt voorbij, als hij voor de verkoop en het bezit van cocaïne in de gevangenis terecht komt. Als hij weer vrij komt, mag hij, zonder kontrakt, meedoen met de voorjaars-trainingen van de Giants. In de publiciteit, die in Amerika rondom het honkbalcircus gigantisch is, trekt hij het boetekleed aan. Vida Blue wordt door zijn supporters als een verloren zoon verwelkomd.

Door hard te trainen hoopt hij als starting pitcher te beginnen. Tijdens de openings- wedstrijd van het seizoen is het "play bal, Vida, play ball" niet van de lucht. Hij eindigt met twee pitches als winnaar. De come-back is geslaagd.

Vida Blue's historie is geen uitzondering. Drugs zijn een groeiend probleem voor honkballers in de States. Er wordt bij de clubs hard gewerkt aan uitbanning.

Er zijn verschillende oorzaken aan te geven voor het drugsgebruik (vooral cocaïne) onder met name honkballers. Volgens Perry Archibald ondergaan zij een onvoorstelbare hoeveelheid stress. Om toch mentaal op de been te blijven, is cocaïne op korte termijn een middel. Op langere termijn is de uitwerking funest, omdat het het zenuwgestel aantast. Problemen om de dure coke te kunnen betalen zijn er ook al niet. De salarissen van de spelers variëren van goed tot astronomisch.

In de Major Baseball League spelen tenminste 36 miljonairs. Enkelen van hen, zoals Mike Schmidt van de Phillies en Jim Rice van de Red Sox, verdienen een salaris van meer dan twee miljoen dollars per jaar. Door middel van drugsbriefings en individuele begeleiding van de spelers hoopt men het tij te keren.

ORGANISATIE

Teams als de Phillies, de Detroit Tigers, de Red Sox en de Giants zijn miljoenen verorberende bedrijven. In verreweg de meeste gevallen is zo'n team eigendom van één welgesteld persoon. Niet dat het bezit van zo'n club tophonkballers iets met charitas of sportliefde te maken heeft, zoals in de voetbalwereld nog wel eens het geval wil zijn. De welgestelde zakenman heeft één doel: door middel van zijn team winst te maken. Waar, hoe of wanneer zijn boys de honkbalsport bedrijven, is hem een zorg, zolang de dollars maar binnenstromen.

Het komt voor dat een team het ene seizoen aan de westkust zijn kunsten vertoont, om het daaropvolgend seizoen aan de oostkust de thuiswedstrijden te spelen. Regionale bindingen tussen club en supporters verliezen het van de pragmatische, financiële opzet. Voorbeeld? De eigenaar van de Giants, Bob Lurie, liet zijn club enige tijd geleden van New York naar San Francisco verhuizen en nu is er sprake van dat hij in de toekomst zijn baseballcircus in Florida zal droppen. Sport als keiharde business. Zo'n eigenaar bemoeit zich overigens nauwelijks met de dagelijkse leiding van de club. Voor het sportieve vlak is er een manager, die op zijn beurt weer leiding geeft aan trainers en medici. Eén van de meest charismatische managers is Giants' Jim Davensport. Deze 51—jarige "good old boy", zelf ooit een begaafd oud—fielder, moet zijn team dit jaar, na een desastreus verlopen seizoen 1984, naar grote hoogten in de National League leiden. Op de vraag hoe hij een winnend team wil maken, antwoordt Davenport:

"Je kunt dit spel alleen maar spelen als je er lol in hebt. Als mijn mannen het stadion binnenkomen, wil ik dat ze een glimlach op hun gezicht hebben. Ik wil dat ze er trots op zijn hun clubkleding aan te mogen trekken. Ik ben ervan overtuigd dat als je trots bent op je club en het spel goed speelt, je automatisch succes hebt".

Een verfrissend "ouderwets" geluid in die wereld van dollars, cocaïne en isokinetische trainingen. ■

PIETER KROL.

Algemeen Nederlands Persbureau binnenkort vijftig jaar

Zelfopgelegde kleurloosheid ANP in dienst van betrouwbaarheid

„Radio- nieuwsdienst, verzorgd door het ANP." Een zinnetje dat men in Nederland wel een paar keer per dag hoort, voorzover men op de hoogte wil blijven van wat er in de wereld omgaat. Hoewel horen — het zal voor velen net zo'n automatisme zijn als de jingle die aan de STER- reclame voorafgaat: meer signaal dan taal. En voor die velen zal het ook de enige confrontatie zijn met wat er schuilgaat achter de letters ANP: het Algemeen Nederlands Persbureau, dat vijftig jaar geleden op 1 juli 1935, begon met de verstrekking van nieuws aan de vaderlandse dagbladen, waarin het ANP ruimschoots maar vaak niet herkenbaar aanwezig is, en aan de radio, die het bureau dus nadrukkelijk bij de naam noemt.

Een halve eeuw vooral zelfopgelegde kleurloosheid ten dienste van betrouwbare journalistiek is het geworden, onder het motto: 'wat het ANP zegt is waar', en de waarheid verdraagt nu eenmaal per definitie geen palet vol tinten. Saaiheid wordt het persbureau wel verweten: degelijkheid noemen ze het daar zelf liever. Bloemrijk, bevlogen ik-proza valt niet te verwachten, want een van de taakstellingen van het bureau zegt:

'Het geeft feitelijk nieuws; zijn er al opinies of meningen de moeite waard om in ANP- berichten te verschijnen, dan zijn dit niet opinies of meningen van het ANP, maar van personen, organisaties, partijen, die ook met name worden genoemd. En in controversiële zaken wordt waar nodig het zogenaamde wederhoor toegepast, komt ook de andere mening of opinie aan bod'.

TRAAN

En de statuten van de Stichting ANP benadrukken nog eens hoe het komt dat men nooit geroerd door persoonlijke berichtgeving, een lach of een traan laat, want de bedoeling is:

'Het in stand houden van een geheel onpartijdig en onafhankelijk bureau ter objectieve verstrekking van binnenlandse en buitenlandse nieuwsberichten aan de Nederlandse pers, radio en televisie en anderen.'

Daar schrijft een gouden pennetje zich natuurlijk al gauw bot aan.

Carel van Ditshuizen is directeur, Henk Lichtenveldt hoofdredacteur- directeur van het Algemeen Nederlands Persbureau. Ze besturen zo'n driehonderd personeelsleden, van wie er honderddertig journalistiek werk doen. Per jaar gaan er zeventigduizend berichten en tienduizend foto's de deur uit, op basis van een exploitatie- rekening van dertig miljoen gulden. Toch is, bij het publiek, het ANP onbekend.

Lichtenveldt: „We zijn wat voorzichtig met het zoeken van publiciteit, dit is een glazen huis. We proberen zo goed mogelijk het grootste goed, de objectieve verstrekking van nieuws, te bewaken. Ik zeg met opzet niet 'objectiviteit', want dat is iets anders."

Van Ditshuizen: „Natuurlijk hebben we met onze radio- nieuwsuitzendingen een prachtige uitstraling naar het publiek toe, maar wat daar allemaal achter zit, weet men vaak in het geheel niet. Er zijn mensen, bijvoorbeeld burgemeesters of personen uit de rechterlijke macht, die denken dat wij een soort semi- overheidsinstelling zijn die iets met WVC te maken heeft."

VERANTWOORDELIJKHEID

Lichtenveldt: „Toen ik hier ging werken, waren er mensen die zeiden: Oh, dan ga je dus in Hilversum wonen, vanwege die radio, hè. En de tweede vraag is dan wel: val je nu onder de Rijksvoorlichtingsdienst? Terwijl we toch allang niet meer zomaar de communiqué's van overheids- instellingen doorgeven, die worden op dezelfde manier aangepakt als bij de kranten." Van Ditshuizen: „Het is wel zo dat men zich bij de overheid en het bedrijfsleven graag tot het ANP richt, omdat men dan weet dat alle media bediend worden. Maar we behouden onze eigen verantwoordelijkheid voor de nieuwswaarde, we zetten echt niet alles op het net."

Lichtenveldt: „En daarbij moet onze manier van schrijven zó zorgvuldig zijn dat je je soms wat minder vrijheid kunt permitteren om een communiqué te interpreteren. In de keuze dreigt dan een zekere subjectiviteit, maar alles wordt wél journalistiek behandeld."

MOORD

De gezamenlijke kranten van Nederland richtten in 1934 de Stichting ANP op, met een lening van ƒ22.000 van de vereniging De Nederlandse Dagbladpers en voorschotten van de leden. De eerste directeur H.H.J. van de Pol, was ruim een half jaar bezig met de voorbereidingen en op 1 juli 1935 ging, primitief nog, het persbureau van start. Nederland was er overigens wat laat bij, want al halverwege de vorige eeuw was Reuter begonnen. Verbindingsmiddel tussen de kantoren in Aken en Londen: postduiven.

Maar het ANP hoefde niet lang te wachten op een nieuw communicatiemiddel, de telex, die vanaf 1936 zorgde voor en aanzienlijke versnelling in de nieuwsvoorziening: het eerste bericht dat op het landelijk telexnet verscheen behelsde een man die zijn vrouw met een bijl had doodgeslagen. Dat bericht kwam tegelijkertijd bij de 76 aangesloten kranten terecht. Hoe groot overigens de pluriformiteit in onze pers destijds was, blijkt uit het feit dat er nu 49 dagbladen met een eigen hoofdredactie zijn aangesloten.

ABDICATIE

Nieuws is, zoals Carel van Ditshuizen zegt, „een produkt dat sterk aan bederf onderhevig is" — een bericht dat na de sluitingstijd van een krant binnenkomt, heeft geen, althans minder, waarde. Snelheid is daarom dwingende voorwaarde voor een persbureau, dat zo veel mogelijk klanten tegelijk moet bedienen. Maar daarnaast moet dat bericht accuraat en kwalitatief goed zijn. Die factoren vormen een spanningsveld dat bedrevenheid én gedrevenheid vergt.

En vooral de accuratesse is een zwaarwegend punt.

Lichtenveldt: „Een heel kille, keiharde eis bij ons is dat je een bron moet hebben voor een bericht. Als we iets niet bevestigd kunnen krijgen, maken we geen bericht".

Van Ditshuizen: „We hebben het met de abdicatie van koningin Juliana gehad — wij wisten het al uren, maar we hadden geen bron. Dan gaat een ander met de eer strijken. In dit geval was dat Reuter, en dat is voor ons wel frustrerend".

Lichtenveldt: „Maar bij kabinetsformaties is 'Haagse kringen' voor ons wèl een bron geworden, dat mag de parlements- redaktie gebruiken, want dat is haast altijd de woordvoerder van de formateur, die niet genoemd wil worden, maar zijn achtergrond- informatie als 'Haagse kringen' aan de journalisten geeft".

De voorzichtigheid van het ANP krijgt haar illustratie. We komen te spreken over de gebeurtenissen in Paramaribo in december 1982. Lichtenveldt zegt: „En toen met die moorden... oh, oh, ik zeg *moorden*, dat is dus al subjectief — de *gedode mensen* in Paramaribo...".

Het ANP is gezamenlijk eigendom van de Nederlandse dagbladen, maar zal het toch niet nalaten met die gemeenschappelijke bazen te concurreren.

Lichtenveldt: „Oh, we vinden het heerlijk als we de Haagsche Courant kunnen kloppen, zoals onlangs met dat bejaardentehuis waar die mensen overleden zijn. Dat was een primeur van het ANP en zoiets gebeurt toch wel met regelmaat. Zo hoort het ook, want er zitten hier honderddertig journalisten en als die nooit een primeur hebben deugt het niet. Het gekke is alleen: je geeft je primeur onmiddellijk aan iedereen weg".

In die concurrentie- strijd is, alweer, snelheid van groot belang. Met de telex kon je aardig uit de voeten, maar het sinds vorig jaar opererende datanet — waarmee berichten rechtstreeks vanuit de computer van het ANP in de tekstverwerkende apparatuur van de kranten worden ingevoerd — werkt ongeveer vijfentwintig keer sneller dan die telex.

STEPHAN

Gniffelend van plezier geeft Henk Lichtenveldt een voorbeeld. Op de Olympische Spelen in Los Angeles won de surfer Stephan van den Berg de gouden medaille. „Tussen het moment van de finish, ergens op zee, en het moment waarop het bericht bij de kranten binnenkwam lagen honderdtwintig seconden. En dan zeg ik honderdtwintig seconden omdat dat nóg effetjes sneller klinkt dan twee minuten."

En het paste natuurlijk in de filosofie van het ANP om met het doorgeven van dat nieuws inderdaad tot aan het ogenblik van de finish te wachten, ook al zag iedereen allang aankomen dat Van den Berg het zou halen. Maar ja, hij had toch op het laatste moment door een haai opgevreten kunnen worden? Dan ben je, in de traditie van een halve eeuw, dus voorzichtig.

En desnoods saai. (Uit de Haagsche Courant) ■

...vergeten en vergeven is moeilijk. Zo bleek duidelijk bij het recente omstreden bezoek van president Ronald Reagan aan het Duitse kerkhof Bitburg bij Trier in West-Duitsland. Kennelijk bedoeld als een gebaar van verzoening kwam er een uiterst felle discussie op gang toen dit bezoek bekend werd, waarbij oude wonden werden opengehaald en uiteindelijk niemand meer wist of het nu wel ging om verzoening of om een stuk toneel. De foto toont het ogenblik dat Reagan het kerkhof bezoekt. Hij werd daarbij vergezeld door de Westduitse bondskanselier Helmut Kohl en de ex-generaals Johannes Steinhoff en Mathew Ridgeway...

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. vliegveld; 5. set, stel [illegible] voorwerpen; 9. zeegod; 12. het aankweken van [illegible]; 13. toebehoren, [illegible]; 15. [illegible]; 16. deel van nalatenschap; 17. [illegible], ontzag; 18. oefenstuk; 20. niet parkeren (afk.); 22. bestuurder van een voertuig; 23. [illegible]; 25. beryllium (scheik. afk.) 26. plotseling opkomend; 27. [illegible]; 29. bijbels figuur; 30. administratietroepen (afk.); 31. lijm; 33. vriendschappelijk; 34. boom; 35. [illegible] alleen; 37. vruchtennat; 39. kuur, [illegible]; 40. zwart gesteente; 42. afval van korenaar; 44. [illegible] water; 46. deel van het lichaam; 47. [illegible]maat; 49. [illegible]; 51. reeds; 53. nabij; 54. trouwbreuk (fr.); 57. doorlu[illegible] [illegible]

[illegible]lig; 100. hoofd van een moskee (arab.) 102. mestvork; 103. opstokerij, opstootje; 105. bever; 106. water in Utrecht; 108. rivier in Rusland; 111. boom; 113. boom; 114. trek in voedsel; 115. familielid; 117. dat is (afk.); 118. persoon om wie men licht [illegible]; sneeuwschaats; 122. dubbel [illegible]; 123. familielid (afk.) 124. [illegible]; 126. [illegible]; 128. [illegible] van; 129. vat met hengsel; 131. [illegible]; 132. sleepnet; 133. [illegible]; 136. [illegible]ren; 137. verdediging; 138. [illegible]kaar; 139. faam; 140. verrekijker.

VERTICAAL: 1. familienaam; 2. kwaadaardige [illegible]; 3. wijnkenner; 4. handboord (fr.) 5. [illegible] land in Europa [illegible]

[illegible]ven; 50. tijdmaat; 52. vreemde munt; 53. zot, dwaas; 55. scheur, reet; 56. ivoor; 58. vaatwerk; 60. tak, spruit; 63. tropisch plantengeslacht; 64. lofrede (fr.) 65. versiering van uniform (fr.) 67. japanse gordel; 69. mannetjesbij; 76. getemd, gedwee; 77. bijzonder, geweldig; 78. stuk [illegible]; 79. snijwerking; 80. roofvogel; 81. plechtige verklaring; 83. rivier in Schotland; 84. beker; 85. [illegible], niet dik; 86. deel van een vinger; 88. Amerikaans schrijver; 89. [illegible]; 92. soort hagedis; 93. duinvallei; 95. japanse parelduikster; 98. indische huisvogel; 101. begroeting bij aankomst; 104. [illegible]; 105. deel van een slot (bv in een deur); 106. wandversiering; 107. gedeelte van de zee langs het strand; 109. bediende in laboratorium; 110. [illegible]; 112. mijnheer (Eng.) 113. bewijs van achting; 116. wier; 117. projectieplaatje; 119. huis voor tijdelijk verblijf; 121. trapsgewijze; 125. betrekking; 126. aanwezig (fr.); 128. vaste spiritus; 130. hoekpilaster; 134. onbepaald voornaamwoord; 135. jongere broer of zuster.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe- kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar(es) van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Y. Hook
Campus UNA
Postbus 3599
Curaçao

De winnaar(es) kan zijn/haar prijs na identificatie afhalen op het kan[illegible] heuvel (tot 15.00 uur 's middags).

De goede inzending had er aldus uit moeten zien:

[illegible]

Oplossingen moeten ingeleverd zijn vóór 6 juni 1985 en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

Bridge

(Verzorgd door HENK BEERMAN)

Noord
Sch HB5
Ha VB
Ru AH6532
Kl 94

Zuid
Sch A76
Ha AH763
Ru 4
Kl AH53

Contract 6Ha, uitkomst Ha5. Hoe maakt U het contract?

Als één van de rode kleuren 5-1 of 6-0 zit, dan is er geen hoop. Bij een 4-2 zitsel maakt Zuid het contract altijd! Ha Vrouw in Noord wint de slag, de leider moet nu Ru 2 uit Noord spelen. Wat de tegenpartij nu ook speelt, de leider troeft nog een Ru uit de Noord hand af, trekt de troeven, waarna hij het contract kan claimen.

De hele hand lag als volgt:

Noord
Sch HB5
Ha VB
Ru AH6532
Kl 94

West
Sch 9842
Ha 85
Ru [illegible]
Kl V10862

Oost
Sch V103
Ha [illegible]
Ru [illegible]
Kl [illegible]

Zuid
Sch [illegible]
Ha [illegible]
Ru 4
Kl [illegible]

West [illegible].

Zuid	West	Noord	Oost
[illegible]	[illegible]	[illegible]	2 Ru(2)
[illegible]	[illegible]	[illegible](3)	pas

(1) [illegible] kleuren [illegible] dan 17 punten
(2) [illegible] kleur, niet forcing
(3) [illegible] doublet

Wat biedt U als Zuid met de volgende hand?

Sch H8763
Ha 6
Ru HV3
Kl A432

In de wedstrijd tussen Italië en de USA liep dit spel erg slecht af voor de USA.

Noord
Sch AB
Ha AB958
Ru B
Kl V10875

West
Sch V942
Ha HV102
Ru A9872
Kl —

Oost
Sch 105
Ha 874
Ru 10654
Kl HB96

Zuid
Sch H8763
Ha 6
Ru HV3
Kl A432

De Amerikaan bood met de Zuid hand 4 Sch, wat door West gedoubleerd werd: —500. In de andere kamer opende de USA op de West hand 1 Ha, gedoubleerd door Zuid in de heropenings- positie, Noord paste maar al te graag: 2 down= —500.
De USA verloor 15 IMP op dit spel.

Guyana's economic crisis: CHURCH PAPER BLAMES SOCIALISM

GEORGETOWN, GUYANA, CANA— The Guyana Government, whose leftist policies have been blamed by the church here for the country's severely depressed social en economic state, is hopping mad with senior officials of the Guyana Council of Churches (GCC), which speaks for the leading 15 demoninations.

The ruling Peoples National Congress (PNC) has in fact launched a scathing attack on certain elements of the GCC, following strong condemnation, from both at home and abroad, of the break-up of a recent GCC's annual general meeting by government supporters.

On the agenda for that meeting was discussion of a paper, prepared by the GCC staff and pinpointing the government's nationalisation of key sectors of the economy and its espousal of the party paramountcy doctrine as root causes of the national crisis.

Articles in the government-controlled press and at least one commentary on the state-run radio have been severely critical of the GCC leadership, accusing it of sedition and collaborating with foreign forces to bring down the Forbes Burnham government.

New nation, the PNC's newspaper, said "a small group" within the GCC wanted to use the meeting to "attempt to railroad (the GCC) into agreeing to a programme of open opposition to the government and the party which forms that government..."

"The behaviour of this band of churchmen can only lead to the conclusion that they are agents of imperialism," it said.

A new Nation editorial also declared:"In Guyana (there) is a small group in the Guyana Council of Churches, who neither represents the majority opinion of the individual congregations, nor the total christian community, which seeks to align the church with the forces of reaction, both within and outside the country, in an effort to thwart the struggle being waged by the Guyanese people to be the final arbiters of their own destiny". The controversial six-page GCC document, entitled "The role of the Churches in the Search for a Solution to the National Crisis", makes clear its contents are not reflective of the official views and opinions of the Council.

It's meant to be a independent analysis of Guyana's long financial en economic crisis and was "to stimulate interest among Christians to attend the (GCC) annual general meeting and the one day consultation" which was to precede it.

On cooperative socialism it said "there is evidence in abundance that nationalisation on a wide-scale brought about a collapse of the productive sector (mainly bauxite reice and sugar) and a decline in living standards to their current critical level.

"...Per capita income was less in 1984 than in 1970. Shortages range from foodstuffs and drugs to raw materials, spare parts and equipment. Inflation rose to unprecedented heights. Unemployment is estimated at half the workforce and there has been a virtual collapse of the private sector manufacturing and commerce. Large-scale agriculture is in its most serious crisis this century."

Jagan and Burnham...

The paper went on: "Public utilities (water, electricity, public transportation, postal services, telecommunications and sanitation) have deteriorated to the point of being a major drawback to both production and decent living.

"On the question of meeting basic needs the cooperative socialism has also failed. However the effect of the collapse are not equally felt by all sectors of the population.

"Since a powerful minority, which has accumulated considerable wealth during this period, has been able to insulate itself against the worst breakdowns in social sevices. These services (health, education, housing and social welfare) have all deteriorated.

"Deaths from malnutrition and illnesses related to nutritional deficiencies have increased dramatically. All of this has been accompanied by a drastic increase in crime and a steep rise in the level of corruption, graft, clienntilism and nepotism in public life. Finally one must add a high rate of migration which this collapse has generated.

"The doctrine of the paramountcy of the party is the policy which rationalises the exlusion from power of all but the ruling party. Implementing the doctrine has required the maintainance of a large security apparatus and a pre-occupation with "security" at all levels of the society.

"Other control of jobs and education are effective ways of stifling dissent.

"Thus in its essentials the doctrine of paramountcy can be reduced to the organisation of political power in such a way as to exclusively promote the interest of those in power.

"What we are faced with is a situation in which only two of the foundations of cooperative socialism have ever been attempted, namely the creation of a state sector and the implementation of the paramountcy doctrine.

"The first gave the ruling group control of economic power and the second monopoly of political power. This system has generated a servere economic crisis, which in turn has given rise to political crisis of equally severe dimensions."

The GCC document concludes that the church must avoid being used by the powerful to support political ends. Rather it should "articulate clearly its stand on social justice and the reasons for it.

"The church should not be defensive about involvement in issues, which have a political dimension. It has a right and duty to make Christian teaching on social matters known, despite attacks from those quarters which find themselves criticised," the paper declared.

The document is clearly political dynamite for the PNC, especially if widely circulated and assented to, with general elections here constitutionally due by yearned— or March 1986 at the latest.

Predictably, the PNC hit back.

The GCC meeting had to be called off after a group of government supporters —— reported to have included officials of the Ministry of National Development and members of the House of Israel religious sect headed by an American fugitive David Hill. —— barricaded the conference hall and prevented delegates, including Anglican Bishop Randolph George, from entering.

New Nation said afterward "a small group" within the GCC wanted to use the meeting to "attempt to railroad (the GCC) into agreeing to a programme of open opposition to the government and the party which forms that government..."

The PNC dubbed those responsible for the paper "wicked conniving wolves in sheeps clothing".

Three of the 15 denominations represented in the GCC, the AME Zion Church, the Guyana Missionary baptist and the AME church, dissociated themselves from the document.

In the meantime the Barbados-based umbrella group for regional denominations, the Caribbean Conference of Churches (CCC) sent a message to the Burnham government describing the disruption of the GCC meeting as "totally unacceptable" for a Caribbean country.

The CCC called on the Guyana government "to respect and protect the right of churches to freedom of assembly..."

Anglican Bishop Randolph George, a well known human rights campaigner here, has felt the burnt of the PNC attack. He left for the United States shortly after the disruption of the meeting and one radio commentator said the visit was for "receiving further instructions" related to the alleged conspiracy by the the church against the government. ■

JAMAICA'S SUGAR: NO SWEET STORY

KINGSTON, JAMAICA — Jamaica, citing low export returns and a trend towards artificial sweetners, has announced bold moves towards scaling down of its once dominant sugar industry.

Government plans to put 20.000 acres of former sugar lands under other crops, as part of an agricultural diversification programme implemented three years ago. "It's vulnerability to world market conditions strongly emphasises the need to reduce reliance on sugar", Prime Minister Edward Seaga said as he made the announcement. "Not only are there the perennial problems of prices and quotas, but there is also the very real and growing threat of competition from artificial sweetners", he said.

About 115.000 acres of land here is under sugar. Government says that the reduction in acreage will not impair Jamaica's ability to meet its export quotas of 125.000 long tons to the European Community and 115.000 tons for the local market. This could mean that the island would shelve for good any hope of selling on the world market even if prices were to rise. Though Government says that is not its intention, some officials believe that the plan is to phase out sugar. "I don't have that officially, but it seems to me that the intention is to phase out sugar in a short term period", an executive on the government side of the industry said.

The land, to be taken from four state—owned estates over a three—year period, are to be planted with winter vegetables, rice, corn/soghum and soya. Seaga says that the tracts to be used were unprofitable under cane, but were nevertheless among Jamaica's best agricultural lands. In fact some of the land was not presently in production, he said. But the move will mean taking at least one estate, Holland, in the south western parish of St. Elizabeth, completely out of cane. A sugar mill operated by Holland was closed in 1981, but the estate has cane on over 2.000 acres, which with another 2.000 acres or so will be planted with new crops. The government has already authorised the national sugar corporation to pay nearly four million Jamaican dollars (one jca dol= 18 cents US) to workers for severance and in lieu of notice.

Prime minister Edward Seaga

The rest of the land will be from estates in the parish of St. Catharine, West of Kingston, the most 10.000 acres, from the Bernard Lodge property. "It's true that we have had to take some of the lands, especially from those estates in St. Catharine out of cane because of the low level of efficiency in irrigation and the lack of money to ungrade the system", a source at the National Sugar Corporation (NSC) said. "Unless something is done to bring more water in the area, it will mean additional pressure on the inadequate irrigation system and something — most likely sugar — will suffer". "This could then result in a further fall in output", he added.

Four years ago when he took office, Seaga promised to reverse the long decline that we saw production in the Jamaican industry fall from nearly half million tons in the mid 1960s to 247.000 tons in 1980. The projection was for production to reach 330.000 tons by 1985. Seaga, restucturing the industry to make it more efficient and to reduce debts running towards the J200 million dollar mark, shut down workers cooperatives set up in the 1970s and handed back the lands they farmed to the National Sugar Corporation, and three state—owned sugar mills were shut down. Nearly 10.000 workers lost their jobs, as the government carried through commitments made to the World Bank and the International Monetary Fund (IMF). But production continued to decline and last year Jamaica's sugar output was only 197.000 tons. It was, however, looking for the beginning of a recovery this year, to be engineered largely by the industry in Jamaica until it pulled out in the 1970s. ■

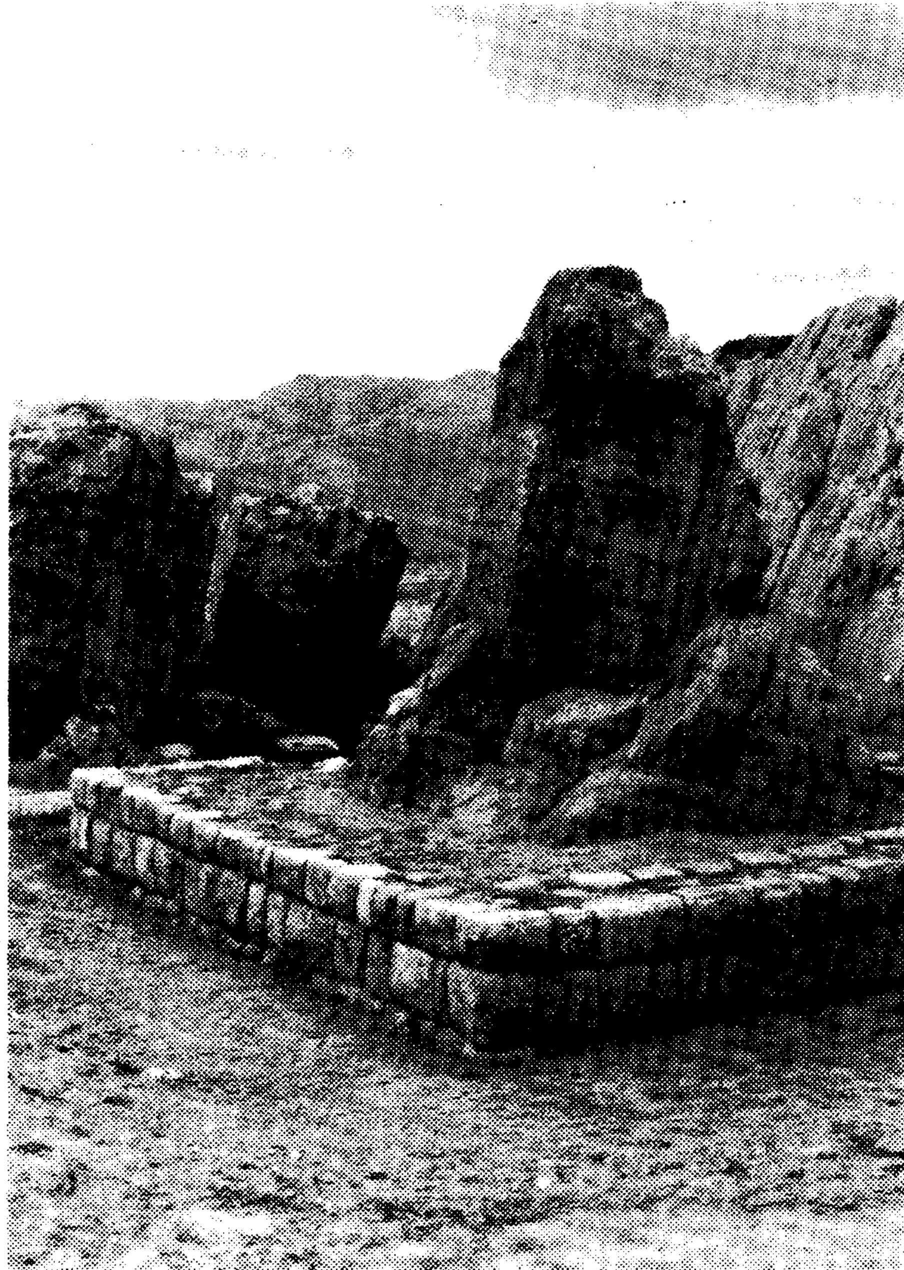
THE FIRST BORN SOUTH- AMERICAN EMPIRE

by S. de Sampayo

Misterious in their origin as in their character the Incas remained secretive throughout the powerful existence they led in the Andes. The Incas gave South America the first and unique "universal imperial system". In fact, the "Tahuatin suyu" ("four parts of the World") had the Sun as its unitary measure, for god, for man and the social group. The Universe under the Sun was the Incaic universe. Far beyond Equador, to the North, the "chibchas" were, as the "aruacans", beyond the Maule, to the South, the limits of the Sun.

Not related to the "ayllu" or through the "ayllu" the *"yungas"* of the Coast and the "antis" from the amazonic jungle, were considered, at least initially, as sub—human. But the Incas soon recognized that some of the "yanguas" (*"chimú"* in the North of Peru, *"chancay"* in the Center, and *"ica"* and *"chincha"* in the South) were worthwhile bringing into the empire. Their culture was the highest of their time, along the Andes and the Coast.

The *"chimú"* had in Chan—Chan the capital of their Kingdom. It is the biggest "adobe" (clay) city that ever existed. In the opinion of Hans Horkeimer, no place can be found in the world of the same kind as Chan—Chan. Not even in Mesopotamia and Turquestan (Russian or Chinese) are the existing ruins of "adobe" cities, comparable to Chan—Chan, the center of which exceeded two kilometers and had a population of more than 40 thousand inhabitants. The ruins of Chan—Chan are impressive and the wealth must have been enormous. Even after the plundering of the Incas and Spanish, Martin de Estete discovered treasures, of which one only chair (gold and pearls) was worth approximately USA dollars 250.000,--! Garcia Gutierrez Toledo took gold, pearls and silver, worth not less than 900.000,-- dollars. He then returned later on to Chan—Chan to take respectively 600.000,-- and 470.000,-- dollars of "goods" (esmeralds, gold and pearls). According to Ephraim Squier, a Colonel La Rosa, in 1864, came up with *one cubic meter* of small precious vases and cups in silver. He quickly melted them into bars of silver! The Incas were less interested in action of this style. Their main objective was to eliminate the Kingdom of the "chimú". And once they achieved their purpose the traditional policy of "mitimaes" took place: the "chimú" were transferred from the coast to Lake Titicáca, one of the most secluded and cold areas of the Andes (the Siberia of those times, in Peru...). To enhance the possibility of greater loyalty, the younger "chimú" were rushed to Cuzco to receive the adequate education: cult of the Sun, learning of the quétchua (official language) and the standard ways of dressing and eating. A blind obedience to the Inca was requested. The ruthless methods of the totalitarian States of our days, had a parallel in the time of the Incas.

...ruines of an old tem le in the neighbourhood of Cuzco...

The Incas were great organizers. Their cultural legacy, like the Romans in Europe, would be a political and administrative one. "The basic element of the social organization remained in the nature of a strict *hierarchy*. Three strata unchangeable and irriversible, characterized the society: the "incaic cast", the "hatun runa" (mass of the people) and the "yanaconas", lower classes with no rights. The INCA was the Head and the soul of his people, as he was the son of the SUN. He dressed in the finest "vicuñas wool". In his chest he wore the "llaútu", the symbol of power, and from his ears splendid jewellery of incalculable value, hanged down to his shoulders.

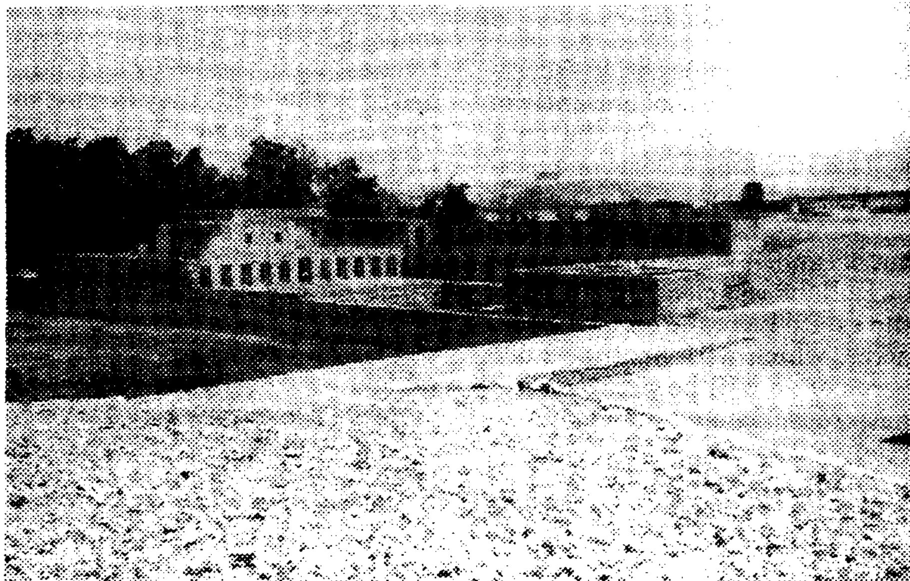
When Francisco Pizarro came to the presence of the INCA, the Spanish noted that none of the natives allowed himself to look strait into the INCA'S eyes or face. No one between them dared to approach him with their shoes on. Barefooted and with a load on their back was the way to approach the Inca! The way of showing obedience and respect... The INCA had his chest covered by a broad necklace or carcanet of hundreds of the finest esmeralds. He was unknowingly, signing his own death sentence...

The Spanish noted from the beginning that the Incas without being able to write, had an excellent organization. The administration and statistics were based on the "quipus", a complex order of strings and ropes in different colours, marked by knots in a sequence. The numerical system was decimal. From the "quéchuas" the Incas inherited the ancient secrets of selecting and storing food, namely vegetables and meat. Fresh or dried, meat, potatoes and maize or Indian corn, were the staple diet. The "chuno" (dried potatoes), kept for difficult times is still a well kept secret of the quétchuas.

Excellent architects and engineers, the Incas not only built cities like Machu Pichu, but a system of channels for water and a complete net of "roads" through the Andes and the Coast.

Even nowadays, one can detect how the Incas took advantage of the waters, abundant in the mountains and scarce at lower altitudes and the Coast.

...Pachacamac, a reconstruction...

The Incas soon realized the importance of communications in an empire of such extension. The "caminos del Inca" are still visible, running all over the Andes ("caminos de la Sierra") and the Coast ("caminos de los llanos"). The main connection through the mountains, linked Pasto (Colombia) to Quito, down to the Coast and then to Cajamarca, Huánaco and Cuzco. Further on, this "road" crossed Vilcanota (5.000 meters) towards Lake Titicáca and ended in Chuquisáca (Bolivia). The Coast of ancient Peru was connected between Tumbes, Piura, Chancay, the Kingdom of Chimu, Pachacamac and Nazca. It then proceeded to Tacna and the desert of Atacama, to finish in the center of Chili. A series of intersections connected the "caminos de la Sierra" with those of the Coast. The most important were: Pariacáca "path" leading from the Coast (Pachacamac) to the Cordillera Nevada (5.000 meters) to the valley of Mantaro; and the link between Chala and Cuzco, through which the INCA received fresh supplies of his favourite fish...

The "chasquis" became one of the pillars of the empire. Their main mission was to carry the "mail". But they were also the "eyes and ears" of the INCA. Incredibly fast in their runs over the mountains, the "chasquin" had at their disposal the "tambos", small constructions built along the way to keep what was necessary for a short rest. Some of the "tambos" were somewhat bigger and used as deposits, besides being used as quarters for two or three "chaquis", at a time, as rallying tripulations... According to old traditions, the "chaquis" could cover approximately two thousand kilometers in 6 days! The extra ordinary achievements of these mountaineers were checked in our days by Victor von Hagen, using unexperienced runners. He confirmed the veracity of the old traditions.

With the arrival in April of 1532, of Francisco Pizarro and his men, the fall of the empire of the Incas was to become a fact. Never again, up to our time, the ANDES were to be politically united under the same human power. The Spanish dreams, scarcely realized in the "Virreinato del Peru", and Bolivar's schemes, wrecked from their beginnings at the Congress of Panamá, were far behind the scope and achievements of the INCAS.

The Andes is still a world apart, within the larger frame of the South American continent. The descendants of the old races, mixed within themselves or with the Spaniards, are the representatives of the "andean man", and the living essence of losts kingdoms and of an empire matured from the rocks to the limits of the Sun, close to the sky were the condor flies in a freedom of his own.

It is a guess to predict how long would the empire of the Incas have lasted, if the Spaniards never got across the Atlantic and reached the Andes. But we tend to agree with Arnold Toynbee when he writes that the empire of the Incas may have lasted for a few more centuries. But the "destruction of the Incaic power was not the same thing as the breakdown of the Andean civilization". This breakdown took place long before.

The rise of the Incas, preeceding the Spanish conquest, far from being identical with the cultured rise of the Andean civilization, was "actually the latest incident in its decline". ■

...Machu Pichu, a general view...

...ruines in the neighbourhood of Cuzco...

